

การวิเคราะห์แนวโน้มของการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า
จากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (กรณีศึกษา : ประเทศไทย).

นาย พัตเนตร รามางกูร

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

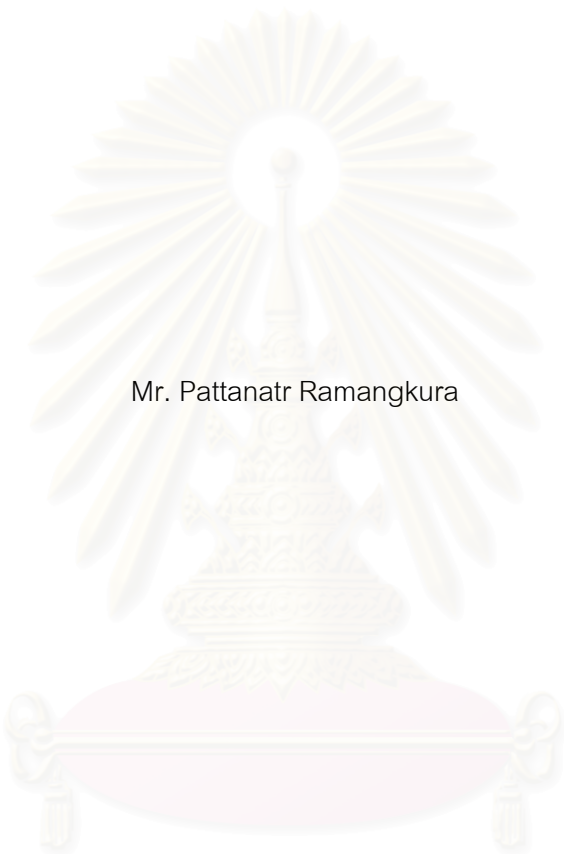
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0636-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ANALYSIS OF TREND IN TRADE CREATION AND TRADE DIVERSION
UNDER AFTA SCHEME (CASE STUDY : THAILAND)

Mr. Pattanatr Ramangkura

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics in Economics

Department of Economics

Faculty of Economics

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0636-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์แนวโน้มของการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า จากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA)

โดย นายพัฒนตร รามางกูร

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สมชาย รัตนโกมุท

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพันธ์ จิราธิวัฒน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ วิบูลชุตติกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย รัตนโกมุท)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพันธ์ จิราธิวัฒน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ศิริมา บุญนาค)

พัตเนตร รามางกูร : การวิเคราะห์แนวโน้มของการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (กรณีศึกษา : ประเทศไทย). THE ANALYSIS OF TREND IN TRADE CREATION AND TRADE DIVERSION UNDER AFTA SCHEME (CASE STUDY : THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สมชาย รัตนโกมุท, 168 หน้า. ISBN 974-17-0636-7.

การศึกษานี้ได้ประยุกต์ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าของ Balassa เพื่อประมาณผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) โดยได้แบ่งช่วงเวลาที่ศึกษาออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือช่วงแรกเป็นช่วงก่อนที่จะมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (1980-1992) และช่วงที่สองเป็นช่วงหลังจากที่เขตการค้าเสรีอาเซียนได้ถูกจัดตั้งขึ้นแล้ว (1993-2001) จากนั้นจึงนำค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของข้อมูลทั้ง 2 ช่วงเวลามาเปรียบเทียบกัน ซึ่งจากทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าของ Balassa นั้น ได้อธิบายว่า การสร้างปริมาณการค้าจะเกิดขึ้น ถ้าหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีแล้ว ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติมีค่าเพิ่มขึ้น และการหันเหทิศทางการค้าจะเกิดขึ้น ถ้าหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีแล้ว ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติมีค่าลดลง

จากการศึกษาพบว่า การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนได้ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยหลายชนิด โดยได้เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับประเทศภาคีอาเซียนในหลายสินค้า และได้เกิดการหันเหทิศทางการค้ากับประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของ AFTA ในหลายสินค้าเช่นกัน

การศึกษาถึงปัจจัยอื่นที่มีผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าของประเทศไทย โดยใช้การประยุกต์แบบจำลองกราวิตัต พบว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าหลายชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของแบบจำลองกราวิตัตดั้งเดิม และอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าหลายชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวจะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งหมายความว่าสินค้านำเข้าสามารถนำมาใช้แทนสินค้าที่ผลิตเองในประเทศได้เป็นอย่างดี

สาขาวิชา.....เศรษฐศาสตร์.....

ปีการศึกษา.....2544.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4285620429 : MAJOR ECONOMICS

KEY WORDS : TRADE CREATION / TRADE DIVERSION / GRAVITY MODEL / AFTA

PATTANATR RAMANGKURA : THE ANALYSIS OF TREND IN TRADE CREATION AND
TRADE DIVERSION UNDER AFTA SCHEME (CASE STUDY : THAILAND) THESIS ADVISER :
ASSOC.PROF.SOMCHAI RATANAKOMUT, Ph.D168 pp. ISBN 974-17-0636-7.

This study adopted Balassa's quantitative approach in estimating the trade creation and trade diversion effects of AFTA scheme. We referred to 1980-1992 period as the pre-integration, and 1993-2001 period as the post-integration. Then, we compare income elasticity of import demand of both periods. Significant positive change between income elasticity of import demand implied trade creation while significant negative change between income elasticity of import demand trade diversion.

The result study indicated that there were many commodities that have significant trade creation effect while some commodities that have significant trade diversion effect.

A reduced-form gravity model was modified to evaluate the determinant of trade flows of selected commodities and this model was evaluated by using both time series and cross section data. Our study showed that both variables including exchange rates and inflation rate of Thailand were major determinants of trade flows in many commodities. Exchange rate was negatively related to value import in all of commodities while inflation rate was negatively related to value import in many commodities.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Field of study.....Economics..... Student's signature.....

Academic Year.....2001..... Advisor's signature.....

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย รัตนโกมุท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ รวมทั้งโอกาสทางการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาอย่างสูงจากรองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ วิบูลชุตติกุล รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพันธ์ จิราธิวัฒน์ และอาจารย์ ศิริมา บุนนาค ที่ได้ให้คำแนะนำจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสี่ท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

พัตเนตร รามางกูร

พฤษภาคม 2545

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของเขตการค้าเสรีอาเซียนและข้อมูลพื้นฐานของประเทศ ที่ทำการศึกษา.....	6
2.1 ความเป็นมาของเขตการค้าเสรีอาเซียน.....	6
2.2 หลักการของความตกลงว่าด้วยอัตราภาษีพิเศษที่เท่ากัน สำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (CEPT).....	8
2.3 กำหนดการลดภาษี.....	8
2.4 เงื่อนไขการได้รับสิทธิประโยชน์ ของประเทศภาคีอาเซียน.....	10
2.5 สถานภาพของเขตการค้าเสรีอาเซียนในปัจจุบัน.....	11
บทที่ 3 ทฤษฎีการศึกษาและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
3.1 ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า.....	14
3.2 แบบจำลองกราวิตี (Gravity Model).....	32
บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
4.1 วิธีการศึกษา.....	36

	หน้า
4.2 แบบจำลองที่นำมาใช้ทำการศึกษา.....	37
4.3 การวิเคราะห์การสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า....	39
4.4 ข้อมูลที่นำมาใช้ทำการศึกษา.....	43
4.5 ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการศึกษา.....	43
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
5.1 กรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศอินโดนีเซีย.....	45
5.2 กรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศมาเลเซีย.....	51
5.3 กรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศฟิลิปปินส์.....	63
5.4 กรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสิงคโปร์.....	69
5.5 กรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศจีน.....	82
5.6 กรณีการนำเข้าสินค้าจากไต้หวัน.....	94
5.7 กรณีการนำเข้าสินค้าจากสหราชอาณาจักร.....	104
5.8 กรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสหรัฐอเมริกา.....	116
บทที่ 6 ข้อเสนอแนะ.....	130
6.1 ข้อเสนอแนะ.....	130
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	132
รายการอ้างอิง.....	133
ภาคผนวก ก.....	136
ภาคผนวก ข.....	151
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	168

สารบัญตาราง

ณ

ตารางที่	หน้า
1 มูลค่าการนำเข้าสินค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศภาคีอาเซียน.....	3
2 สัดส่วนระหว่างมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากประเทศภาคีอาเซียน เปรียบเทียบกับการนำเข้าสินค้าจากโลก.....	4
3 กำหนดการลดภาษีในบัญชีต่าง ๆ ของเขตการค้าเสรีอาเซียน.....	10
4 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศไทย.....	137
5 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศมาเลเซีย.....	138
6 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศฟิลิปปินส์.....	139
7 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศสิงคโปร์.....	140
8 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศลาว.....	141
9 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศบรูไน.....	142
10 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศกัมพูชา.....	143
11 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศพม่า.....	144
12 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศอินโดนีเซีย.....	145
13 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศเวียดนาม.....	146
14 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศจีน.....	147
15 ข้อมูลพื้นฐานของไต้หวัน.....	148
16 ข้อมูลพื้นฐานของสหราชอาณาจักร.....	149
17 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	150
18 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศอินโดนีเซีย.....	152
19 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศมาเลเซีย.....	153
20 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศมาเลเซีย (ต่อ).....	154
21 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศฟิลิปปินส์.....	155
22 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสิงคโปร์.....	156
23 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสิงคโปร์ (ต่อ).....	157
24 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสิงคโปร์ (ต่อ).....	158
25 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศจีน.....	159
26 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศจีน (ต่อ).....	160
27 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากไต้หวัน.....	161

สารบัญตาราง

ญ

ตารางที่	หน้า
28 ผลการศึกษาระณีการนำเข้าสินค้าจากไต้หวัน (ต่อ).....	162
29 ผลการศึกษาระณีการนำเข้าสินค้าจากสหราชอาณาจักร.....	163
30 ผลการศึกษาระณีการนำเข้าสินค้าจากสหราชอาณาจักร (ต่อ).....	164
31 ผลการศึกษาระณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสหรัฐอเมริกา	165
32 ผลการศึกษาระณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสหรัฐอเมริกา (ต่อ).....	166
33 ผลการศึกษาระณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสหรัฐอเมริกา (ต่อ).....	167

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาความสำคัญของปัญหา

การศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ ในเรื่องของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจนั้น นักเศรษฐศาสตร์ให้ความสนใจที่จะทำการศึกษาใน 3 ประเด็นหลัก คือ 1) ศึกษาถึงความก้าวหน้าของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่พบในภูมิภาคหนึ่ง โดยเปรียบเทียบกับความก้าวหน้าของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอื่น หรือศึกษาถึงความก้าวหน้าของกลุ่มทางเศรษฐกิจกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะภายในช่วงเวลาหนึ่ง 2) วัดผลกระทบโดยรวมของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่มีต่อการค้า และต่อปัจจัยอื่น ๆ ที่สามารถส่งผลกระทบกับสวัสดิการของประเทศสมาชิกได้ 3) วัดผลกระทบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่มีต่อการกระจายรายได้ในหมู่ประเทศสมาชิก¹

ในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 นักเศรษฐศาสตร์จำนวนมากมีความเชื่อว่า การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ จะทำให้ประเทศสมาชิกได้รับแต่ประโยชน์เพียงอย่างเดียว และในที่สุดก็จะทำให้การค้าของโลกมีความเสรีมากขึ้น แต่ในช่วงหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 Jacob Viner (1950) ได้เสนอทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า (Trade Creation and Trade Diversion) ซึ่งเนื้อหาของทฤษฎีดังกล่าวได้ขัดแย้งกับความเชื่อของนักเศรษฐศาสตร์ในยุคนั้นอย่างสิ้นเชิง โดย Viner ได้อธิบายว่า การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจนั้น สามารถทำให้สวัสดิการของประเทศสมาชิกแย่งลงได้จากการเกิดการหันเหทิศทางการค้า²

จากความแตกต่างระหว่างความเชื่อในอดีตและทฤษฎีที่ Viner ได้นำเสนอ ทำให้ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา งานวิจัยในเรื่องของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจจำนวนมาก จึงเป็นเรื่องของการวัดผลกระทบที่เกิดจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เนื่องจากนักเศรษฐศาสตร์จำนวนมากต้องการที่จะพิสูจน์ให้ได้ว่า กลุ่มทางเศรษฐกิจต่างๆ ที่ถูกจัดตั้งขึ้นนั้น ก่อให้เกิดผลดีและผลเสียเช่นไรต่อสวัสดิการของประเทศสมาชิก และต่อสวัสดิการของโลก

เมื่อพิจารณาถึงกรณีของประเทศไทยในช่วงปัจจุบันนั้น จะพบว่าประเทศไทยเป็นสมาชิกของกลุ่มทางเศรษฐกิจหลายกลุ่ม เช่น ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation : APEC) การประชุมเอเชีย-ยุโรป (Asia-Europe Meeting : ASEM)

¹ Peter Robson, *The economic of integration* (New York : 1998), p. 185.

² El-Agra, *Economic ntegration worldwide* (Macmillan, 1997), p. 35.

สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN) เขตการค้าเสรีอาเซียน (Asean Free Trade Area : AFTA) เป็นต้น³ แต่กลุ่มทางเศรษฐกิจที่มีระดับของความร่วมมือทางเศรษฐกิจสูงสุด ได้แก่ เขตการค้าเสรีอาเซียน เนื่องจากในปัจจุบันนั้นประเทศภาคีอาเซียนได้ร่วมมือกันจัดตั้งเขตการค้าเสรีขึ้น และมีแนวโน้มว่าการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน จะส่งผลกระทบต่อกระแสการค้าของประเทศของไทยอย่างมาก และจะยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ โดยพิจารณาได้จากกระแสการค้า (Trade Flow) ที่เปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต

ปัจจุบันกลุ่มประเทศอาเซียน ได้กลายมาเป็นแหล่งนำเข้าสินค้าที่สำคัญของประเทศไทย มูลค่าสินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากประเทศภาคีอาเซียนนั้น ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก 150,643 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 1993 เป็น 302,359 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 1999 หรือเพิ่มขึ้นเกือบ 2 เท่าตัว ภายในระยะเวลา 6 ปี และถึงแม้ว่าสัดส่วนของมูลค่าสินค้านำเข้าจากประเทศภาคีอาเซียนเปรียบเทียบกับมูลค่าสินค้านำเข้าจากแหล่งอื่นๆ ในช่วงก่อนและช่วงหลังที่จะมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน จะไม่ค่อยมีความแตกต่างกันมากนัก แต่หลังจากปี พ.ศ. 1999 ซึ่งเป็นปีที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้มีการปรับลดภาษีนำเข้าสินค้าจากประเทศภาคีอาเซียนลงเหลือร้อยละ 0-5 ในสินค้า 6,547 รายการ ซึ่งประกอบไปด้วยสินค้า 15 กลุ่ม พบว่า สัดส่วนระหว่างมูลค่าสินค้านำเข้าจากประเทศภาคีอาเซียนเปรียบเทียบกับมูลค่าสินค้านำเข้าจากแหล่งอื่นๆ ได้เพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และเมื่อพิจารณาแนวโน้มการนำเข้าสินค้าจากประเทศภาคีอาเซียนเป็นรายประเทศ จะพบว่า ในกรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสิงคโปร์นั้น ก่อนที่จะมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนขึ้น มูลค่าการนำเข้าสูงสุดเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 1991 โดยมีมูลค่าการนำเข้า 76,309 ล้านบาท แต่เมื่อมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนขึ้นในปี พ.ศ. 1993 มูลค่าการนำเข้าสินค้าต่ำที่สุดเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 1994 คิดเป็นมูลค่า 86,444 ล้านบาท ซึ่งจะเห็นได้ว่ามูลค่าการนำเข้าสินค้าในปี พ.ศ. 1994 ยังมีมูลค่ามากกว่ามูลค่าการนำเข้าสินค้าในปี พ.ศ. 1991 ถึง 10,000 ล้านบาท ในกรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศอินโดนีเซีย และประเทศฟิลิปปินส์ ก็มีแนวโน้มว่ามูลค่าสินค้านำเข้าจากประเทศทั้ง 2 จะเพิ่มสูงขึ้น โดยพิจารณาจากสัดส่วนระหว่างมูลค่าสินค้านำเข้าจากประเทศอินโดนีเซีย และประเทศฟิลิปปินส์ เปรียบเทียบกับมูลค่าสินค้านำเข้าจากแหล่งอื่นๆ ซึ่งสัดส่วนดังกล่าวได้มีค่าเพิ่มสูงขึ้นเกือบทุกปี และในกรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศมาเลเซีย นั้น จะพบว่าภายหลังจากที่มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนแล้ว มูลค่าสินค้านำเข้าจากประเทศมาเลเซียได้เพิ่มสูงขึ้นเกือบทุกปี

³ แหล่งที่มา www.moc.go.th/thai/dbe

ตารางที่ 1 มูลค่าการนำเข้าสินค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศภาคีอาเซียน

หน่วย : บาท

	AFTA	อินโดนีเซีย	ฟิลิปปินส์	มาเลเซีย	สิงคโปร์
2000 (ม.ก.-ต.ค.)	332,615,547,554	40,192,047,956	32,789,361,562	109,916,789,290	114,232,420,913
1999	302,359,882,149	41,876,015,497	30,934,002,661	95,219,141,904	113,038,968,466
1998	266,576,691,380	36,443,636,227	25,526,499,663	90,296,995,372	98,780,673,693
1997	247,629,947,773	27,248,779,311	17,050,180,441	91,580,824,672	96,916,458,785
1996	244,537,105,203	23,809,138,759	14,583,496,230	91,381,053,735	101,409,958,005
1995	234,981,607,887	16,760,875,071	14,436,427,732	80,581,989,263	103,683,505,394
1994	187,723,724,432	11,355,436,741	8,884,253,088	66,591,134,470	86,444,687,848
1993	150,643,546,492	12,968,409,577	4,572,496,490	42,384,507,135	75,187,955,735
1992	141,012,385,318	7,392,076,567	3,077,428,613	40,526,536,581	75,438,013,609
1991	128,839,694,091	5,627,119,142	2,491,273,077	30,376,374,880	76,309,694,671
1990	111,548,558,441	5,059,166,902	2,779,079,377	28,679,861,600	63,281,452,206
1989	87,102,470,833	6,944,673,128	2,579,199,664	17,193,753,300	50,867,037,034
1988	64,722,640,200	4,390,417,591	4,815,489,314	10,747,646,321	38,195,973,664
1987	52,315,547,043	2,855,550,429	3,619,699,121	12,766,842,632	26,029,608,963
1986	35,101,089,029	1,641,866,351	1,841,691,565	10,117,854,252	15,844,355,747
1985	46,888,324,324	1,656,676,671	1,616,479,733	14,824,597,514	18,745,657,028
1984	39,622,741,199	1,867,824,243	470,337,944	11,912,564,321	19,373,215,239
1983	31,854,777,538	777,022,381	355,604,667	12,737,270,272	14,623,478,490
1982	26,323,970,537	532,173,620	444,275,374	10,214,015,758	12,454,676,006

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตารางที่ 2 สัดส่วนระหว่างมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากประเทศภาคีอาเซียนเปรียบเทียบกับ
กับการนำเข้าสินค้าจากโลก

หน่วย : บาท

	อินโดนีเซีย	ฟิลิปปินส์	มาเลเซีย	สิงคโปร์
2000 (ม.ค.-ต.ค.)	2.21	1.65	4.94	5.67
1999	2.20	1.62	4.99	5.93
1998	2.05	1.44	5.09	5.57
1997	1.42	0.89	4.75	5.04
1996	1.30	0.80	4.99	5.53
1995	0.95	0.82	4.57	5.88
1994	0.83	0.65	4.86	6.31
1993	1.11	0.39	3.62	6.42
1992	0.72	0.30	3.92	7.30
1991	0.59	0.26	3.17	7.95
1990	0.59	0.33	3.36	7.42
1989	1.05	0.39	2.59	7.68

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

จากที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งหมด จะเห็นได้ว่า ภายหลังจากที่ได้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนขึ้นแล้ว มีแนวโน้มว่าประเทศไทยจะนำเข้าสินค้าจากประเทศภาคีอาเซียนเพิ่มมากขึ้น (การสร้างปริมาณการค้า) และมีแนวโน้มว่าประเทศไทยจะนำเข้าสินค้าจากประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียนลดน้อยลง (การหันเหทิศทางการค้า) จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่าการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนทำให้แนวโน้มการนำเข้าสินค้าของประเทศไทยเป็นเช่นไร และแนวโน้มดังกล่าวเป็นผลมาจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนจริงหรือไม่ เนื่องจากรูปแบบการนำเข้าสินค้าที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น จะกระทบกับสวัสดิการของประเทศไทย โดยการสร้างปริมาณการค้า จะทำให้สวัสดิการของประเทศไทยดีขึ้น ในขณะที่การหันเหทิศทางการค้า จะทำให้สวัสดิการของประเทศไทยแย่ลง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะทำการวิเคราะห์แนวโน้มของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับรูปแบบการนำเข้าสินค้าของประเทศไทย ภายหลังจากที่มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน และทำการวิเคราะห์เพื่อยืนยันว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้น เป็นผลมาจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาทั้งหมดในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะใช้ข้อมูลรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 1980 ถึง พ.ศ. 2001 เพื่อทำการศึกษาเชิงประจักษ์ โดยขอบเขตของข้อมูลต่างๆมีดังต่อไปนี้

1. กลุ่มสินค้าที่นำมาศึกษาจะเป็นกลุ่มสินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากกลุ่มประเทศอาเซียนมากที่สุด 15 อันดับแรก ของปี 2001 ได้แก่ ส่วนประกอบ และอุปกรณ์ประกอบของเครื่องจักร น้ำมันปิโตรเลียมดิบ และน้ำมันดิบที่ได้จากแร่ปิโตรลินัส น้ำมันปิโตรเลียม และน้ำมันที่ได้จากแร่ปิโตรลินัส นอกจากนี้เป็นน้ำมันดิบ ปลาแช่แข็ง บุหรี่ที่มียาสูบ ยูเรีย นูฟิง และอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับลดระดับเสียง กระดาษ และกระดาษแข็ง ทองคำในลักษณะที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป ของที่ทำด้วยเหล็กกล้า ของที่ทำด้วยอะลูมิเนียม เครื่องส่งที่มีเครื่องรับประกอบรวมอยู่ด้วย สายอากาศ และเครื่องสะท้อนสัญญาณอากาศทุกชนิด ตัวนำไฟฟ้าติดกับขั้วต่อ
2. ประเทศที่เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียน จะเลือกศึกษาเฉพาะ ประเทศฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศอินโดนีเซีย
3. ประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียน จะเลือกศึกษาเฉพาะ ประเทศสหรัฐอเมริกา จีน ไต้หวัน และสหราชอาณาจักร

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงแนวโน้มของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับรูปแบบการนำเข้าสินค้าของประเทศไทย ภายหลังจากที่มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน
2. ทราบถึงกลุ่มสินค้านำเข้าที่ได้รับผลกระทบจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน
3. ทราบถึงปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการนำเข้าสินค้าของประเทศไทย

บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไปของเขตการค้าเสรีอาเซียน

2.1 ความเป็นมาของเขตการค้าเสรีอาเซียน¹

ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และประเทศไทยได้ร่วมกันก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (ASEAN) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 1977 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือกันสร้างสันติภาพ และนำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมือง ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ซึ่งต่อมาได้มีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นอีก 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศบรูไน ดารุสซาลาม ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของอาเซียน เมื่อวันที่ 7 มกราคม 1984 ประเทศเวียดนาม สมัครเข้าเป็นสมาชิกของอาเซียน ในปี 1995 ประเทศลาว และประเทศพม่า สมัครเข้าเป็นสมาชิกของอาเซียน ในปี 1997 และประเทศสุดท้ายที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกของอาเซียน ได้แก่ ประเทศกัมพูชา ซึ่งสมัครเข้าเป็นสมาชิกของอาเซียน ในปี 1999

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียนได้เริ่มขึ้นภายหลังการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 1 ณ นครบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ในปี 1976 โดยความร่วมมือทางเศรษฐกิจภายในอาเซียน สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ด้าน คือ

1. ความร่วมมือภาครัฐบาล ซึ่งมีโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญๆ ได้แก่ ระบบสิทธิพิเศษทางการค้าของอาเซียน (ASEAN Preferential Trading Arrangements : PTA) และโครงการอุตสาหกรรมอาเซียน (ASEAN Industrial Project : AIP)
2. ความร่วมมือภาคเอกชน ซึ่งมีโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญๆ ได้แก่ โครงการร่วมลงทุนทางอุตสาหกรรมของอาเซียน (ASEAN Industrial Joint Ventures Scheme : AIJV) และโครงการแบ่งผลผลิตทางอุตสาหกรรมอาเซียน (ASEAN Industrial Complementation Scheme : AIC)

ภายใต้ระบบสิทธิพิเศษทางการค้าของอาเซียน (PTA) นั้น ประเทศภาคีอาเซียนได้เริ่มให้สิทธิพิเศษทางการค้าด้วยการลดหย่อนอัตราภาษีอากร (Margin of Preferences : MOP) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 1978 เป็นต้นมา ซึ่งต่อมาได้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์กันโดยทั่วไปว่า สินค้าที่ได้มี

¹ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, เขตการค้าเสรีอาเซียน (Asean Free Trade Area) (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, 2535), หน้า 5-7.

การให้สิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศภาคีอาเซียน มักไม่ตรงกับความต้องการของแต่ละประเทศภาคีอาเซียน และสินค้าบางรายการที่ได้รับสิทธิพิเศษทางการค้ายังคงประสบปัญหามาตรการกีดกันทางการค้า ทำให้ไม่สามารถใช้สิทธิพิเศษทางการค้าได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ การเจรจาแลกเปลี่ยนสิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศภาคีอาเซียนได้ดำเนินไปอย่างเชื่องช้า และไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากประเทศภาคีอาเซียนยังไม่เปิดตลาดให้แก่กันและกัน สาเหตุต่างๆ ดังกล่าวจึงไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนในภูมิภาคอาเซียน และเป็นเหตุให้การค้าระหว่างประเทศภาคีอาเซียนไม่ขยายตัวเท่าที่ควร

ประเทศภาคีอาเซียนได้พยายามศึกษาหาแนวทาง และมาตรการที่จะขยายการค้าระหว่างกันให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเสนอแนะต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 3 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ในเดือนธันวาคม 1987 แต่ภายหลังจากการประชุมดังกล่าว สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศได้เปลี่ยนแปลงไป โดยมีแนวโน้มการกีดกันทางการค้าและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจมากขึ้น ในขณะที่ประเทศภาคีอาเซียนเองก็มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรีของประเทศไทยในขณะนั้น ได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศภาคีอาเซียน จึงได้เสนอแนวความคิดในการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนขึ้นภายใน 10 ปี ต่อที่ประชุมสุดยอดครั้งที่ 4 ณ ประเทศสิงคโปร์

ภายหลังจากการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 4 ได้สิ้นสุดลง ผู้นำประเทศภาคีอาเซียนทั้ง 6 ประเทศ ได้ตกลงที่จะจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (Asean Free Trade Area : AFTA) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ภายในกำหนดเวลา 15 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 1993 และสิ้นสุด 1 มกราคม 2008 โดยวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้ง AFTA คือ การสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับสินค้าอาเซียนในตลาดโลก เพื่อให้อาเซียนกลายเป็นแหล่งดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการดำเนินงานของ AFTA ได้แก่ความตกลง 2 ฉบับ ดังนี้

1. ความตกลงแม่บทว่าด้วยการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน (Framework Agreement on Enhancing ASEAN Economic Cooperation) ที่ใช้เป็นกรอบการดำเนินการความร่วมมือทางเศรษฐกิจด้านต่างๆ
2. ความตกลงว่าด้วยอัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (Agreement on the Common Effective Preferential Tariff (CEPT) Scheme for the ASEAN Free Trade Area (AFTA)) ที่ใช้เป็นกลไกในการดำเนินงานของเขตการค้าเสรีอาเซียน

ต่อมาในปี 1994 ประเทศภาคีอาเซียนได้เร่งรัดการดำเนินงานจัดตั้ง AFTA ให้เสร็จสมบูรณ์เร็วขึ้นกว่าเดิม 5 ปี คือ จัดตั้ง AFTA ให้เสร็จภายใน 1 มกราคม 2003 รวมทั้งให้นำสินค้า

อุตสาหกรรมและสินค้าเกษตรแปรรูปซึ่งเคยได้รับการยกเว้นภาษีเป็นการชั่วคราวและสินค้าเกษตรไม่แปรรูปเข้ามาลดภาษีภายใต้เงื่อนไขของ AFTA ด้วย

2.2 หลักการของความตกลงว่าด้วยอัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (CEPT)²

1. ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศต้องเข้าร่วมในความตกลง CEPT
2. การจำแนกสินค้าจะกระทำโดย Sectoral basis โดยใช้พิกัดฮาร์โมนี (HS) ณ ระดับ 6 หลัก
3. ประเทศภาคีอาเซียน สามารถขอยกเว้นสินค้าบางรายการที่ยังไม่พร้อมจะเข้า (CEPT) ได้เป็นการชั่วคราว ซึ่งในระหว่างขอยกเว้นประเทศภาคีอาเซียนอื่นๆ จะไม่ได้รับสิทธิพิเศษจากประเทศภาคีอาเซียนอื่นสำหรับสินค้าที่ขอยกเว้น ทั้งนี้ให้มีการพิจารณาทบทวนความตกลงนี้ในปีที่ 8 ของการใช้มาตรการนี้ เพื่อดู Exclusion List หรือแก้ไขความตกลงในเรื่องอื่นๆ
4. สินค้าที่ถือว่ามิดินกำเนิดในกลุ่มประเทศภาคีอาเซียน จะต้องมีสัดส่วนการใช้ชิ้นส่วนที่ผลิตในกลุ่มประเทศภาคีอาเซียนอย่างน้อยร้อยละ 40
5. ประเทศภาคีอาเซียนจะลดภาษีศุลกากรระหว่างกันลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในเวลา 10 ปี และยกเลิกมาตรการจำกัดปริมาณของสินค้าหนึ่ง ๆ หนึ่งที่สินค้านั้นได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรจากประเทศภาคีอาเซียนอื่น และต้องยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษีอื่น ๆ ภายในเวลา 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 1993 ทั้งนี้ กำหนดเวลาในการลดภาษีจะแตกต่างกันระหว่างประเทศภาคีอาเซียนดั้งเดิม 6 ประเทศ และประเทศภาคีอาเซียนใหม่ 4 ประเทศ เนื่องจากประเทศภาคีอาเซียนใหม่เข้าร่วมใน AFTA ช้ากว่า

2.3 กำหนดการลดภาษี³

1. สินค้าอุตสาหกรรมและเกษตรแปรรูป แบ่งออกเป็น 2 บัญชี

² หน่วยวิจัยภาวะอุตสาหกรรม, เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมไทย (ส่วนวิจัยฝ่ายวางแผนและกิจการสาขา ธนาคารไทยทุน จำกัด, 2536) หน้า 1-2.

³ แหล่งที่มา www.moc.go.th/thai/dbe

ก. บัญชีลดภาษี (Inclusion List : IL) แยกเป็น 2 ประเภท

(1) สินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) จะต้องลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 ภายในเวลา 7 ปี ประกอบด้วยสินค้า 15 กลุ่ม ได้แก่ น้ำมันพืช เคมีภัณฑ์ ปุ๋ย ผลิตภัณฑ์ยาง เยื่อกระดาษ ผลิตภัณฑ์เซรามิกและแก้ว แคโทดที่ทำจากทองแดง เฟอร์นิเจอร์ไม้และหวาย ปูนซีเมนต์ แก๊สธรรมชาติ พลาสติก ผลิตภัณฑ์หนัง สิ่งทอ อัญมณีและเครื่องประดับ และเครื่องอิเล็กทรอนิกส์

(2) สินค้านormal track ปกติ (Normal Track) จะต้องลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในเวลา 10 ปี

ข. บัญชียกเว้นลดภาษีชั่วคราว (Temporary Exclusion List : TEL) ประเทศภาคีอาเซียนสามารถขอสงวนสิทธิ์การลดภาษีชั่วคราวได้ โดยนำสินค้าไว้ในบัญชียกเว้นลดภาษีชั่วคราว แต่ต้องเริ่มทยอยนำเข้ามอลดภาษีปีละ 20% ของจำนวนรายการทั้งสิ้น โดยเริ่มนำเข้าใน IL ชั่วคราวสินค้าใน IL 3 ปี และลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 ภายในเวลา 7 ปี

2. สินค้าเกษตรไม่แปรรูป เริ่มนำเข้ามาลดภาษีชั่วคราวสินค้าอุตสาหกรรมและเกษตรแปรรูป คือ เริ่มในปี 1996 แต่จะต้องสิ้นสุดพร้อมกัน คือ ในปี 2003 ยกเว้นสินค้าอ่อนไหวและอ่อนไหวสูง แบ่งออกเป็น 3 บัญชี

ก. บัญชีลดภาษี (Inclusion List : IL) ประเทศประเทศภาคีอาเซียนจะต้องลดภาษีสินค้าในบัญชีนี้ลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในเวลา 7 ปี

ข. บัญชียกเว้นลดภาษีชั่วคราว (Temporary Exclusion List : TEL) ประเทศสมาชิกสามารถขอยกเว้นการลดภาษีสินค้าเกษตรไม่แปรรูปเป็นการชั่วคราวได้ แต่ต้องทยอยนำเข้าสินค้าในบัญชีนี้เข้ามาลดภาษีในแต่ละปีเป็นจำนวนเท่า ๆ กัน และลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 ภายในเวลา 6 ปี

ค. บัญชีอ่อนไหว (Sensitive List : SL) จะนำเข้ามาลดภาษีช้าที่สุด และต้องลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 ภายในเวลา 9 ปี รวมทั้งมีมาตรการพิเศษอื่น ๆ ยกเว้นสินค้าอ่อนไหวสูง (Highly Sensitive List : HSL) คือ ข้าว ซึ่งมีอัตราภาษีสุดท้ายสูงกว่าร้อยละ 5 และมีมาตรการคุ้มกันพิเศษได้ โดยมี 3 ประเทศที่มีสินค้าอ่อนไหวสูง ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และประเทศฟิลิปปินส์ ทั้งนี้ ประเทศอินโดนีเซียยังไม่ได้แจ้งปีเริ่มต้นลดภาษี แต่จะลดภาษีลงเหลือร้อยละ 20 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2010 และประเทศมาเลเซีย จะนำข้าวเข้ามาลดภาษีในปี 2001 และลดภาษีข้าวเหลือร้อยละ 20 ภายในปี 2010 ส่วน

ประเทศฟิลิปปินส์จะนำเข้าเข้ามาลดภาษีในปี 2005 และเสนอจะลดภาษีเหลือร้อยละ 70 ภายในปี 2010 ซึ่งประเทศภาคีอาเซียนเห็นว่าเป็นอัตราที่สูงเกินไป จึงจะต้องมีการเจรจาในเรื่องนี้ต่อไป

3. สินค้าที่ไม่ได้มีการลดภาษี AFTA มีบัญชียกเว้นทั่วไป (General Exception List : GE) ซึ่งสินค้าในบัญชีนี้ไม่ต้องลดภาษีตลอดไป ได้แก่ สินค้าที่มีผลต่อการปกป้องความมั่นคง ศีลธรรม ชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ และพืช คุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ และโบราณคดี

ตารางที่ 3 กำหนดการลดภาษีในบัญชีต่าง ๆ ของเขตการค้าเสรีอาเซียน

ประเทศ	สินค้าอุตสาหกรรมและ เกษตรแปรรูป		สินค้าเกษตรไม่แปรรูป		
	IL	TEL	IL	TEL	Sensitive
สมาชิกเดิม	1993-2003	1996-2003	1996-2003	1997-2003	2001-2010
เวียดนาม	1996-2006	1999-2006	1999-2006	2000-2006	2004-2013
ลาวและพม่า	1998-2008	2001-2008	2001-2008	2002-2008	2006-2015
กัมพูชา	2000-2010	2003-2010	2003-2010	2004-2010	2008-2017

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

2.4 เงื่อนไขการได้รับสิทธิประโยชน์ของประเทศภาคีอาเซียน⁴

1. เป็นสินค้าที่อยู่ในแผนการลดภาษีของทั้งประเทศผู้ส่งออกและนำเข้า และ สินค้าของประเทศหนึ่งจะได้รับการลดภาษีในอีกประเทศหนึ่ง เมื่อต่างก็ลดภาษีลงเหลืออัตรา 20% หรือต่ำกว่า

⁴ แหล่งที่มา www.moc.go.th/thai/dbe

2. เป็นสินค้าที่มีการผลิตในอาเซียนประเทศใดประเทศหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งประเทศรวมกันแล้วคิดเป็นมูลค่าอย่างน้อย 40% ของมูลค่าสินค้า
- 3.

2.5 สถานภาพของเขตการค้าเสรีอาเซียนในปัจจุบัน⁵

1. การลดภาษี

เนื่องจากการเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียน ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 6 ในเดือนธันวาคม 1998 ผู้นำประเทศภาคีอาเซียนทั้งหมดจึงได้ประกาศใช้มาตรการระยะสั้นเพื่อเร่งรัดการลงทุนจากต่างประเทศ และฟื้นฟูเศรษฐกิจที่เรียกว่า มาตรการเข้มข้น (Bold Measures) ซึ่งประกอบด้วย การเร่งรัด AFTA การเร่งรัดการจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน และการให้สิทธิประโยชน์พิเศษด้านการลงทุน การเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการรอบใหม่ และการผ่อนผันเงื่อนไขภายใต้โครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมอาเซียน โดยมาตรการเข้มข้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเร่งรัด AFTA มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเทศภาคีอาเซียนดั้งเดิมทั้ง 6 ประเทศ จะเร่งรัดการลดภาษี เหลือร้อยละ 0-5 สำหรับสินค้าทุกรายการในบัญชีลดภาษี IL จากเดิมปี 2003 เป็น 2002 และดำเนินการเป็นขั้นตอนโดยลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 จำนวนร้อยละ 85 ของจำนวนรายการใน IL ในปี 2000 แล้วเพิ่มเป็นร้อยละ 90 และร้อยละ 100 ของจำนวนรายการใน IL ในปี 2001 และ 2002 ตามลำดับ ทั้งนี้ให้มีความยืดหยุ่นได้ในปี 2002

ประเทศภาคีอาเซียนใหม่จะพยายามลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0-5 ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ภายในปี 2003 สำหรับประเทศเวียดนาม และปี 2005 สำหรับประเทศลาวและประเทศพม่า

ซึ่งต่อมาในการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 1999 ผู้นำประเทศภาคีอาเซียนได้ตกลงให้อาเซียนลดภาษีลงเหลือ 0% ทุกรายการใน IL ภายในปี 2010 สำหรับประเทศภาคีอาเซียนดั้งเดิม และปี 2015 สำหรับประเทศภาคีอาเซียนใหม่ ยกเว้นสินค้าบางรายการของประเทศภาคีอาเซียนใหม่ที่ให้ยกเลิกราก่อนภายในปี 2018 ได้

ตามมาตรการเข้มข้น ในวันที่ 1 มกราคม 2000 ประเทศภาคีอาเซียนดั้งเดิมจะต้องลดภาษีสินค้าจำนวน ร้อยละ 85 ของจำนวนรายการใน IL ของแต่ละประเทศ ลง

⁵ แหล่งที่มา www.moc.go.th/thai/dbe

เหลือ 0-5% ซึ่งมีประเทศภาคีอาเซียน 2 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย และประเทศฟิลิปปินส์ ที่จะต้องลดภาษีสินค้าเพิ่มเติมให้ได้ตามที่กำหนดในมาตรการเข้มข้น ทั้งนี้ทั้งสองประเทศได้ยื่นรายการสินค้าดังกล่าวในการประชุมคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนครั้งที่ 13 เมื่อเดือนกันยายน 1999 และที่ประชุมได้ให้การรับรองแล้ว สำหรับการลดภาษีในปี 2001-2003 ประเทศภาคีอาเซียนก็จะยื่นรายการที่จะต้องลดภาษีเพิ่มเติมในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและการประชุมคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียนครั้งต่อไปเป็นลำดับ

สำหรับประเทศไทย เดิมมีสินค้าที่ผูกพันที่จะลดภาษีเหลือร้อยละ 0-5 ไว้ในบัญชีลดภาษีจำนวน 6,547 รายการ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการเข้มข้น ประเทศไทยจึงได้เร่งลดภาษีสินค้าเหลือร้อยละ 0-5 เพิ่มเติมอีกเป็นจำนวน 1,190 รายการในปี 2000 และจะเร่งลดภาษีเพิ่มเติมอีกประมาณ 455 รายการในปี 2001 399 รายการในปี 2002 และ 512 รายการในปี 2003 ตามลำดับ นอกจากนี้ ประเทศไทยกำลังดำเนินกระบวนการภายในประเทศเพื่อให้เป็นไปตามมติของที่ประชุม AEM ครั้งที่ 31 เมื่อเดือนตุลาคม 1999 ที่ให้ประเทศภาคีอาเซียนดั้งเดิมลดภาษีเหลือร้อยละ 0 จำนวน 60% ของจำนวนรายการใน IL ภายในปี 2003

นอกจากนี้ ประเทศภาคีอาเซียนทุกประเทศกำลังพิจารณาโอนย้ายรายการสินค้าที่อยู่ในบัญชียกเว้นทั่วไปที่ไม่ต้องลดภาษีตลอดไปเข้ามาอยู่ในบัญชีลดภาษี และจากผลการพิจารณาในเบื้องต้น มีแนวโน้มว่าแต่ละประเทศจะโอนย้ายสินค้าเข้ามาลดภาษีเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้ AFTA มีรายการสินค้ายกเว้นการลดภาษีเป็นจำนวนน้อยกว่าเดิมมาก

2. การยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษี

การดำเนินงานของ AFTA นอกจากการลดภาษีแล้ว ยังมีเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งคือ การยกเลิกมาตรการจำกัดปริมาณ และมาตรการที่มีใช้ภาษีอื่น ๆ ซึ่งกฎเกณฑ์ของความตกลง CEPT กำหนดว่า เมื่อสินค้าหนึ่ง ๆ ได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี (อัตราภาษีลดลงเหลือร้อยละ 20) ก็ต้องยกเลิกมาตรการจำกัดปริมาณนำเข้าทันที และทยอยยกเลิกมาตรการที่มีใช้ภาษีอื่น ๆ ภายในเวลา 5 ปี ต่อมา ในเรื่องนี้ ประเทศภาคีอาเซียนได้ยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษ ตั้งแต่สิ้นปี 1996 และกำลังดำเนินการปรับประสานมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม 20 รายการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้า รวมทั้งได้จัดทำความตกลงการยอมรับร่วมในผลการตรวจสอบและรับรองสำหรับสินค้าเครื่องสำอาง ยา และเครื่องใช้ไฟฟ้า สำหรับสินค้าเกษตรก็กำลังปรับประสานมาตรการด้านสุขอนามัยพืช ในสินค้าเกษตร 14 ชนิด เช่น ข้าว มะม่วง มะพร้าว ชিং กาแฟ เป็นต้น

และได้ปรับประสานระดับสารตกค้างจากยาฆ่าแมลงในกะหล่ำปลี และมะเขือเทศ นอกจากนี้ เพื่อลดอุปสรรคและขยายการค้าในภูมิภาคอาเซียนสำหรับวัคซีนสัตว์ ประเทศภาคีอาเซียนยังได้จัดพิมพ์ชุดคู่มือวัคซีนสัตว์ที่ประกอบด้วย คู่มือหลักเกณฑ์การรับรองห้องทดสอบวัคซีนสัตว์ มาตรฐานวัคซีนสัตว์ มาตรฐานอาเซียนสำหรับอุตสาหกรรมวัคซีนสัตว์ และกฎระเบียบการจดทะเบียนวัคซีนสัตว์ในภูมิภาคอาเซียน

ขณะนี้ ประเทศภาคีอาเซียนกำลังดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อยกเลิกอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภายในอาเซียน โดยให้มีกระบวนการแจ้งข้ามประเทศ (cross-notification) ซึ่งประเทศภาคีอาเซียนและภาคเอกชนสามารถแจ้งมาตรการที่มีใช้ภายในประเทศอื่นๆ ให้อยู่ต่อสำนักเลขาธิการอาเซียนเพื่อรวบรวม ตรวจสอบ แล้วให้ประเทศภาคีอาเซียนที่ถูกต้องนั้นชี้แจงและดำเนินการยกเลิกต่อไป หากพบว่าเป็นอุปสรรคทางการค้าและไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของความตกลง CEPT

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ทฤษฎีการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากวิธีการศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการวิเคราะห์แนวโน้มของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับรูปแบบการนำเข้าสินค้าของประเทศไทย ภายหลังจากที่มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน โดยแนวโน้มของผลกระทบดังกล่าวนั้น จะทำการวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า ส่วนแบบจำลองที่นำมาใช้ประมาณผลของการสร้างปริมาณการค้า และผลของการหันเหทิศทางการค้านั้น จะเป็นการประยุกต์ใช้แบบจำลองกราวิตัต ดังนั้นวรรณกรรมปริทรรศน์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า และ 2) แบบจำลองกราวิตัต

3.1 ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า

ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า เป็นทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับมาจนถึงปัจจุบัน นักเศรษฐศาสตร์จำนวนมากจึงให้ความสนใจที่จะนำทฤษฎีดังกล่าว ไปทำการศึกษาเพิ่มเติมจากทฤษฎีดั้งเดิม โดยการนำทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า ไปทำการศึกษาเพิ่มเติมนั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ 1) การเสนอวิธีการศึกษาที่เป็นการขยายขอบเขตการวิเคราะห์ของทฤษฎีให้กว้างมากขึ้น ซึ่งรวมทั้งการปรับปรุงและแก้ไขข้อสมมุติของทฤษฎีให้มีความเหมาะสมมากขึ้น และ 2) การนำทฤษฎีดังกล่าวไปใช้ในการศึกษาเชิงประจักษ์ แต่เนื่องจากการศึกษาในทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าทั้ง 2 รูปแบบนี้มีจำนวนมากเกินกว่าที่จะรวบรวมและนำเสนอได้ครบถ้วน การนำเสนอวรรณกรรมปริทรรศน์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงได้คัดเลือกเฉพาะผลงานที่มีความสำคัญ หรือมีสาระเกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เท่านั้น โดยการนำเสนอจะแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้ 1) ทฤษฎีดั้งเดิมของ Jacob Viner และการศึกษาเพิ่มเติมโดยนักเศรษฐศาสตร์ท่านอื่นๆ และ 2) ผลของการศึกษาเชิงประจักษ์

1) ทฤษฎีดั้งเดิมของ Jacob Viner และการศึกษาเพิ่มเติมโดยนักเศรษฐศาสตร์ท่านอื่นๆ

*Jacob Viner*¹

ในปี 1950 Jacob Viner ได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับสหภาพศุลกากรขึ้นมาหนึ่งเล่มชื่อว่า *The Custom Union Issue* เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และกฎหมายระหว่างประเทศได้นำมาใช้ศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้หนังสือเล่มนี้เป็นบทนำในหนังสือชุดข้อตกลงสหภาพศุลกากร²

ในหนังสือเล่มดังกล่าว Viner ได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า สหภาพศุลกากรจะทำให้เกิดการกีดกันทางการค้ามากขึ้น ซึ่งขัดแย้งกับความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ในยุคนั้น เนื่องจากในช่วงนั้น นักเศรษฐศาสตร์จำนวนมากเชื่อว่าการจัดตั้งสหภาพศุลกากร จะทำให้เกิดการค้าที่เสรีมากขึ้น นอกจากนั้น Viner ยังได้กล่าวถึงทฤษฎีที่สำคัญทฤษฎีหนึ่ง ซึ่งต่อมาทฤษฎีนี้ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางและเป็นที่ยอมรับมาจนถึงปัจจุบัน คือ ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้า (Trade Creation and Trade Diversion) จากทฤษฎีดังกล่าว Viner ได้แบ่งผลของการจัดตั้งสหภาพศุลกากรออกเป็น 2 รูปแบบอย่างชัดเจน คือ ผลของการสร้างปริมาณการค้า และผลของการหันเหทิศทางการค้า โดยเขาได้ให้ความหมายว่า การสร้างปริมาณการค้า หมายถึง การที่ประเทศสมาชิกของสหภาพศุลกากรประเทศหนึ่ง นำเข้าสินค้าจากประเทศสมาชิกอื่นซึ่งมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า เพื่อทดแทนการผลิตสินค้าชนิดนั้นเองในประเทศด้วยต้นทุนการผลิตที่สูงกว่า และการหันเหทิศทางการค้า หมายถึง การที่ประเทศสมาชิกของสหภาพศุลกากรประเทศหนึ่ง นำเข้าสินค้าจากประเทศสมาชิกอื่นซึ่งมีต้นทุนการผลิตที่สูงกว่า แทนที่จะนำเข้าสินค้าชนิดเดียวกันจากประเทศนอกกลุ่มการค้าซึ่งสามารถผลิตได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่า และนอกจากการให้คำนิยามผลของการจัดตั้งสหภาพศุลกากรทั้ง 2 รูปแบบแล้ว Viner ยังได้สรุปเพิ่มเติมต่อไปอีกว่า การสร้างปริมาณการค้านั้น อาจจะถูกกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่ดี ในขณะที่การหันเหทิศทางการค้านั้น อาจจะถูกกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี เนื่องจากเขามีความเชื่อว่า

¹ Arthur I. Bloomfield, *Essays in the history of international trade theory* (Vermont : Edward Elgar Publishing Company, 1994), pp. 165-167.

² Jacob Viner, *The customs union issue* (Carnegie Endowment for International Peace, 1950, pp. 41-55.

การสร้างปริมาณการค้าจะทำให้สวัสดิการของประเทศดีขึ้น และการหันเหทิศทางการค้าจะทำให้สวัสดิการของประเทศแย่ง และสวัสดิการสุทธิของประเทศจะเป็นอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับว่าผลด้านใดจะมีลักษณะที่เด่นชัดกว่ากัน แต่วิธีการศึกษาของ Viner ก็ไม่ได้แสดงให้เห็นว่า ผลด้านใดมีความเด่นชัดมากกว่ากัน

Meade³

Meade (1955) ได้เป็นผู้ริเริ่มทำการศึกษาเพิ่มเติม และสรุปทฤษฎี รวมทั้งเป็นผู้พิสูจน์ข้อสมมุติต่างๆที่ Viner ได้เคยนำเสนอไว้อย่างคร่าวๆ โดย Meade ได้นำเอาสิ่งต่างๆเหล่านี้มาอธิบายให้ละเอียดและลึกซึ้งมากขึ้น

แนวคิดสำคัญที่ทำให้ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า ของ Meade แตกต่างไปจากทฤษฎีดั้งเดิมของ Viner คือ การที่ Meade ให้ความสำคัญกับผลของการบริโภคสินค้า (Consumption Effect) ด้วย โดย Meade ได้อธิบายว่าเมื่อมีการจัดตั้งสหภาพศุลกากรขึ้น จะทำให้ราคาสินค้าที่นำเข้าจากประเทศสมาชิก มีราคาลดลงต่ำกว่าระดับราคาเดิมของสินค้าชนิดนั้นในช่วงก่อนที่จะมีการจัดตั้งสหภาพศุลกากร ซึ่งราคาของสินค้าที่ลดลงต่ำกว่าเดิมนี้อาจจะชักนำให้ความต้องการบริโภคสินค้าของคนในประเทศเพิ่มสูงขึ้น และความต้องการบริโภคสินค้าของคนในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นนี้อาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้การนำเข้าสินค้าจากประเทศสมาชิกเพิ่มขึ้นมากกว่าที่ควรจะเป็น Meade จึงได้เรียกปรากฏการณ์ดังกล่าวว่าเป็นการขยายตัวทางการค้า (Trade Expansion) ซึ่งแนวคิดเรื่องการขยายตัวทางการค้านี้ จะขัดแย้งกับข้อสมมุติที่ใช้ในทฤษฎีดั้งเดิมของ Viner อย่างสิ้นเชิง เนื่องจาก Viner นั้นได้ให้ความสำคัญเฉพาะผลของการผลิตสินค้า (Production Effects) หรือผลของต้นทุน (Cost Effects) ซึ่งหมายความว่า สวัสดิการของประเทศจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการผลิตสินค้าของประเทศ ทำให้เขาไม่ได้ให้ความสำคัญกับผลของการบริโภคสินค้า (Consumption Effects) เนื่องจาก Viner มีความเชื่อว่า การนำผลของการบริโภคเข้ามาร่วมพิจารณาด้วย หรือไม่ได้นำมาร่วมพิจารณา ไม่ได้ทำให้ผลการศึกษามีความแตกต่างกันแต่อย่างใด ดังนั้นการพิจารณาเฉพาะผลของต้นทุนก็เป็นการเพียงพอแล้ว

นอกจากความบกพร่องในเรื่องของการละเลยข้อสมมุติที่เกี่ยวกับผลของการบริโภคแล้ว Meade ยังได้แสดงให้เห็นถึงข้อบกพร่องที่สำคัญอีกประการหนึ่งของทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า โดย Meade ได้กล่าวว่า จากทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า

³ James E. Meade, The theory of customs union (North Holland Publishing Company, 1956), pp.29-43.

และการหันเหทิศทางการค้าที่ Viner ได้นำเสนอไว้ นั้นไม่สามารถบอกได้ว่า เมื่อมีการจัดตั้งสหภาพศุลกากรแล้ว การสร้างปริมาณการค้า จะมีผลมากกว่าหรือมีผลน้อยกว่าการหันเหทิศทางการค้า Meade จึงได้เสนอวิธีการวัดสวัสดิการสุทธิที่ประเทศจะได้รับจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหภาพศุลกากร โดยผลของการหันเหทิศทางการค้านั้นสามารถคำนวณได้จาก การคูณมูลค่าของปริมาณการค้าที่เกิดการหันเหด้วยต้นทุนต่อหน่วยที่เพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากการค้าระหว่างประเทศ ส่วนผลของการสร้างปริมาณการค้าสามารถคำนวณได้จาก การคูณมูลค่าของปริมาณการค้าที่เพิ่มขึ้นด้วยต้นทุนต่อหน่วยที่ลดลงซึ่งเป็นผลมาจากการค้าระหว่างประเทศ และเมื่อนำผลทั้งสองมาหักลบกันก็จะได้สวัสดิการสุทธิที่แท้จริง

Lipsey⁴

Lipsey (1957) เป็นนักเศรษฐศาสตร์อีกท่านหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับผลของการบริโภค (Consumption Effect) เช่นเดียวกับ Meade แต่ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าของ Lipsey เป็นการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพทั่วไป (General Equilibrium) ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของ Viner และ Meade ที่ใช้วิธีดุลยภาพเฉพาะส่วน (Partial Equilibrium) นอกจากนี้ในวิธีการศึกษาของ Lipsey ยังได้แยกผลของการผลิตสินค้า (Production Effect) และผลของการบริโภค (Consumption effect) ออกจากกันอย่างเด็ดขาดด้วย และเขาได้ทำการศึกษาโดยทดลองเปลี่ยนแปลงข้อสมมุติต่างๆ เพื่อทำการศึกษาในกรอบข้อสมมุติที่ต่างกันออกไป โดย Lipsey ได้พบว่า ในบางกรณีถ้านำเอาผลของการบริโภคสินค้า (Consumption effect) เข้ามาร่วมพิจารณาด้วยแล้ว การหันเหทิศทางการค้าอาจจะส่งผลดีต่อสวัสดิการของประเทศได้ ซึ่งผลการศึกษานี้จะค้านกับผลการศึกษาของ Viner อย่างสิ้นเชิง เนื่องจาก Viner ได้กล่าวว่า การหันเหทิศทางการค้าจะทำให้สวัสดิการของประเทศแยกลง

นอกจากนั้น Lipsey ยังเป็นนักเศรษฐศาสตร์ท่านแรกที่น่าเอาทฤษฎีดีเป็นที่สอง (Second Best Theory) มาใช้วิเคราะห์ถึงผลกระทบของการจัดตั้งสหภาพศุลกากรต่อสวัสดิการสุทธิของประเทศ โดย Lipsey ได้กล่าวว่า ผลประโยชน์สุทธิที่ประเทศจะได้รับจากการจัดตั้งสหภาพศุลกากรจะขึ้นอยู่กับระดับดุลยภาพของ Pareto (Pareto Optimum)

⁴ R. G. Lipsey, "The theory of customs union : trade diversion and welfare," *Economica* 24 (1957) : pp. 40-46.

Balassa⁵

ภายใต้ข้อสมมุติว่าการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยเพียงประการเดียวที่สามารถส่งผลกระทบต่อกระแสการค้า หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ผลกระทบในระยะยาวหรือผลกระทบจากปัจจัยพิเศษอื่นๆ จะไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการนำเข้าสินค้ากับผลิตภัณฑ์ประชาชาติมวลรวม (GNP) Balassa (1967) มีความเชื่อว่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติ (Income Elasticities of Import Demand) จะต้องมีค่าที่คงที่ ถ้าไม่มีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และความยืดหยุ่นดังกล่าวจะต้องมีค่าที่เปลี่ยนแปลงไป ถ้ามีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเกิดขึ้น

จากแนวคิดข้างต้น Balassa จึงได้สรุปว่าการสร้างปริมาณการค้าสามารถพิจารณาได้จาก ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศสมาชิกของกลุ่มทางเศรษฐกิจเดียวกัน ต่อรายได้ประชาชาติ โดยการสร้างปริมาณการค้าจะเกิดขึ้นถ้าภายหลังจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแล้ว ความยืดหยุ่นดังกล่าวมีค่าเพิ่มสูงขึ้น ส่วนการหันเหทิศทางการค้าสามารถพิจารณาได้จาก ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มทางเศรษฐกิจเดียวกันต่อรายได้ประชาชาติ โดยการหันเหทิศทางการค้าจะเกิดขึ้นถ้าภายหลังจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแล้ว ความยืดหยุ่นดังกล่าวมีค่าลดลง

ส่วนในเรื่องของการศึกษาเชิงประจักษ์นั้น Balassa ได้กล่าวว่าการประมาณผลของการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าจากการจัดตั้งสหภาพศุลกากรนั้น มักจะประสบกับปัญหาสำคัญ 4 ประการดังนี้ 1) ไม่สามารถศึกษาถึงผลกระทบของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ที่มีต่อกระแสการค้าได้อย่างเป็นรูปธรรม 2) การแยกผลของการสร้างปริมาณการค้า และผลของการหันเหทิศทางการค้าออกจากกันอย่างเด็ดขาด 3) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลสินค้าที่นำมาศึกษา (The Disaggregation Problem) 4) การแสดงถึงผลกระทบจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่มีต่อแหล่งผลิตสินค้าแต่ละราย

Balassa จึงได้เสนอแนะว่า การเปรียบเทียบความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศสมาชิกของกลุ่มทางเศรษฐกิจต่อรายได้ประชาชาติ และการเปรียบเทียบความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศนอกกลุ่มทางเศรษฐกิจต่อรายได้ประชาชาติ ในช่วงก่อนและหลังจากที่มีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแล้ว จะทำให้สามารถขจัดปัญหา 2 ประการแรก

⁵ Bela Balassa, "Trade creation and trade diversion in the european common market," *Economic Journal* 77 (1967) : pp. 1-21.

ได้ ส่วนการแบ่งแยกข้อมูลสินค้าออกเป็นหมวดหมู่ และการศึกษากระแสสินค้าในระดับทวิภาคี จะสามารถแก้ปัญหาประการที่ 3 และ 4 ได้

2) การศึกษาเชิงประจักษ์

การศึกษาเชิงประจักษ์ในเรื่องของผลกระทบจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ จะเป็นการศึกษาถึงผลกระทบทั้งหมดที่เกิดขึ้นกระแสการค้า อันเป็นผลมาจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยวิธีการศึกษาที่นิยมใช้กันนั้นสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ตามช่วงเวลาที่ทำการศึกษาดังนี้

2.1) การศึกษาแบบมองไปข้างหน้า (Ex Ante) คือ การประมาณการล่วงหน้าถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยการศึกษาในลักษณะนี้จะทำในช่วงที่การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจยังไม่ได้เกิดขึ้นจริง ความถูกต้องของผลการศึกษาก็ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้ทำการศึกษา ข้อดีของการศึกษาในลักษณะนี้คือ สามารถที่จะคาดคะเนได้ว่าการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจจะส่งผลกระทบเช่นไรต่อกระแสการค้า แต่การคาดคะเนดังกล่าวก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาความถูกต้องแม่นยำของผลการศึกษาได้เช่นกัน เนื่องจากการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น อาจจะทำให้ได้ผลการศึกษาที่แตกต่างจากความเป็นจริงได้ เพราะในสภาพของความเป็นจริงนั้นมีปัจจัยภายนอกหลายประการที่สามารถส่งผลกระทบกับกระแสการค้า และมีความเป็นไปได้ไม่น้อยมากที่จะศึกษาปัจจัยเหล่านั้นได้อย่างครบถ้วน ซึ่งสิ่งนี้ก็คือข้อเสียของการศึกษาแบบมองไปข้างหน้า⁶ นักเศรษฐศาสตร์ที่ศึกษาถึงผลกระทบจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยใช้วิธีการศึกษาแบบมองไปข้างหน้า ได้แก่ Verdoorn (1954) Janssen⁷ (1961) Krause⁸ (1963) และ Ooi Guat Tin (1981) เป็นต้น

2.2) การศึกษาแบบมองย้อนกลับหลัง (Ex Post) คือ การศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยใช้การวิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้เกิดขึ้นจริง หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การศึกษาในลักษณะนี้จะทำในช่วงที่กลุ่มทางเศรษฐกิจได้ถูกจัดตั้งขึ้นแล้วในช่วงระยะเวลาหนึ่ง วิธีการศึกษาในลักษณะนี้จึงมีข้อดี คือ ทำให้ได้รับผลการศึกษาที่มีความถูกต้องกว่าผลการศึกษาจากการศึกษาแบบมองไปข้างหน้า แต่ข้อเสียของการศึกษาในลักษณะนี้ ก็เกิดขึ้นได้เช่น

⁶ Victoria Curzon, The essentials of economic integration lessons of EFTA experience (London : Macmillan, 1974) pp.190-191.

⁷ L. H. Janssen, Free trade, protection and customs union (Leyden : Stenfort Kroese, 1961)

⁸ L. B. Krause, "European economic integration and the united states," American economic Review (May 1963)

กัน เนื่องจากว่าการศึกษาในลักษณะนี้นั้นเป็นการศึกษาในขณะที่กลุ่มทางเศรษฐกิจได้ถูกจัดตั้งขึ้นแล้ว จึงทำให้ไม่สามารถที่จะทำการศึกษาถึงกรณีที่กลุ่มทางเศรษฐกิจไม่ได้ถูกจัดตั้งขึ้นได้⁹ นักเศรษฐศาสตร์ที่ใช้วิธีการศึกษาแบบมองย้อนกลับหลัง เพื่อศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้แก่ Balassa (1967) Kreinin (1972) Aitkin¹⁰ (1973) และ Bhuyan¹¹ (1979)

เนื่องจากการศึกษาเชิงประจักษ์ถึงผลกระทบจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของนักเศรษฐศาสตร์ในอดีตนั้นมีอยู่เป็นจำนวนมาก ผู้ศึกษาจึงได้นำเสนอโดยแบ่งการศึกษาเชิงประจักษ์ดังกล่าวออกเป็น 3 กลุ่ม ตามลักษณะของแนวคิด คือ กลุ่มที่หนึ่งเป็นการศึกษาในยุคเริ่มต้น (the Earlier Studies) และกลุ่มที่สองเป็นการศึกษาของผู้ที่พยายามหาเหตุผลมาปรับปรุงวิธีการศึกษาเดิม (More Sophisticated Attempts) ส่วนกลุ่มสุดท้าย คือ กลุ่มที่สามนั้นเป็นการศึกษาในช่วงล่าสุด (the Latest Contributions)

การศึกษาในยุคเริ่มต้น (the Earlier Studies)

การศึกษาเชิงประจักษ์ในยุคเริ่มต้น (the Earlier Studies) นั้นเริ่มจากการศึกษาของ Verdoorn ตามด้วยการศึกษาที่สำคัญของนักเศรษฐศาสตร์อีกหลายท่าน จนจบช่วงนี้ในช่วงก่อนที่จะมีการศึกษาของ Balassa (1967)

การศึกษาของ Verdoorn¹² (1954) ได้รับการยอมรับว่าเป็นความพยายามที่จะริเริ่มการทดสอบเชิงประจักษ์ ในเรื่องของการวัดผลกระทบจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศยุโรปตะวันตก ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ รวมทั้งประเทศอื่นๆ ที่อยู่นอกกลุ่ม วิธีการศึกษาของ Verdoorn ตั้งอยู่บนข้อสมมุติที่ว่า ความต้องการนำเข้าสินค้าของประเทศคู่ค้าแต่ละประเทศถูกกำหนด โดยสัดส่วนของราคาสินค้าส่งออกของประเทศผู้ส่งออกเปรียบเทียบกับราคาเฉลี่ยของสินค้าส่งออกจากประเทศคู่แข่งทั้งหมดในสินค้าที่มีระดับของมาตรฐานใกล้เคียง

⁹ Victoria Curzon, The essentials of economic integration lessons of EFTA experience pp.190-191.

¹⁰ N. D. Aitkin, "The effect of the EEC and EFTA on european trade : a temporal cross section analysis," American Economic Review 63 (December 1973)

¹¹ A. R. Bhuyan, Economic integration in south asia (dhaka : Bangladesh, 1979)

¹² P. J. Verdoorn and Meyer Zu Schlochtern, Trade creation and trade diversion in the common market (Bruges, 1954)

กัน และนอกจากนี้ความต้องการนำเข้าสินค้าจากแต่ละประเทศยังถูกกำหนดจาก สัดส่วนของราคาสินค้านำเข้าโดยเฉลี่ยเปรียบเทียบกับราคาสินค้าในประเทศของประเทศผู้นำเข้า

จากการศึกษาที่กล่าวมานี้ Verdoorn ได้พบว่า ผลที่สำคัญที่สุดของการทำลายกำแพงภาษีระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกันนั้นจะทำให้เกิดการค้าในสหภาพศุลกากร ประมาณหนึ่งพันล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายใต้ข้อสมมุติที่ว่าประเทศสมาชิกทุกประเทศ ไม่มีการปรับอัตราแลกเปลี่ยน แต่ถ้ากำหนดให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศสามารถเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนได้ การค้าในสหภาพศุลกากรจะลดลงเหลือประมาณ 750 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ภายใต้ข้อสมมุติที่ว่าประเทศสมาชิกทุกประเทศ ไม่มีการปรับอัตราแลกเปลี่ยนนั้น ยังทำให้การส่งออกโดยรวมของประเทศสมาชิกเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 6.5 แต่ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตัวเลขการส่งออกโดยรวมนี้ก็จะใกล้เคียงกับศูนย์

ดังนั้น Verdoorn จึงได้สรุปว่าร้อยละ 60 ของการค้าในสหภาพศุลกากรโดยรวมที่เพิ่มขึ้น เกิดขึ้นจากการหันเหทิศทางการค้า ส่วนการเปลี่ยนแปลงโดยรวมในการส่งออกและการนำเข้าของประเทศสมาชิกนั้น Verdoorn มีความเห็นว่า การส่งออกและการนำเข้าของประเทศสมาชิกมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน โดยเขาได้อธิบายว่าการตั้งสหภาพศุลกากรจะช่วยสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงของสินค้าภายในอุตสาหกรรม ผ่านทางการขยายตัวของการแข่งขันกันทำ

ในส่วนของผลทางด้านการเงินจากการจัดตั้งสหภาพศุลกากรนั้น Verdoorn เน้นว่าบัญชีเดินสะพัดของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะดีขึ้น (เนื่องจากเขาพบว่าการหันเหทิศทางการค้ามีปริมาณมากกว่าการสร้างปริมาณการค้า) ซึ่งการปรับตัวดีขึ้นของบัญชีเดินสะพัดสามารถวัดได้จากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยน

ในปี 1957 The Economist Intelligence Unit (EIU)¹³ ได้เสนอผลการศึกษาของพวกเขา เกี่ยวกับผลกระทบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศยุโรปตะวันตกที่มีต่อ ระบบเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักร ในปี 1970 โดยพวกเขาได้กำหนดข้อสมมุติไว้สองข้อ คือ ข้อที่หนึ่งสมมุติว่าสมาชิกของ European Community (EC) จะประสบความสำเร็จในการจัดตั้งสหภาพศุลกากรในปี 1970 และ ข้อที่สองสมมุติว่า ออสเตรีย เดนมาร์ก สวีเดน นอร์เวย์ สวิตเซอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร และประเทศสมาชิกของ EC จะสามารถจัดตั้งเขตการค้าเสรีขึ้นได้ในปีเดียวกัน

¹³ EI-Agra, The theory and measurements of international economic integration (Macmillan, 1989), pp. 148-157.

เพื่อที่จะสามารถประมาณผลกระทบเหล่านี้ จึงจำเป็นที่จะต้องพยากรณ์ขนาดของระบบเศรษฐกิจของยุโรปในปี 1970 ก่อน และจากการพยากรณ์พบว่า GNP (โดยประมาณ) ของประเทศที่เป็นสมาชิกของสหภาพศุลกากรในปี 1970 นั้นอยู่ในระดับเพียงพอที่จะสามารถกระตุ้นผลกระทบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ต่อการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจในประเทศเหล่านี้ได้

ในเรื่องของทิศทางการค้านั้น การค้าระหว่างประเทศยุโรป ในปี 1955 มีประมาณ 5,343 พันล้านปอนด์ หรือคิดเป็น 47 เปอร์เซ็นต์ของการส่งออกโดยรวมของประเทศในกลุ่มเขตการค้าเสรี โดยสัดส่วนการค้าระหว่างประเทศยุโรปได้ถูกคาดการณ์ว่าจะสูงขึ้นอีกในปี 1970 แม้ว่าจะไม่มีการจัดตั้งทั้งสหภาพศุลกากร และเขตการค้าเสรี แต่ถ้ามีการจัดตั้งสหภาพศุลกากร และเขตการค้าเสรีขึ้น ก็จะมีแนวโน้มว่าสัดส่วนนี้ก็จะยิ่งสูงขึ้นอีก

การศึกษาที่สำคัญอีกชิ้นหนึ่งในยุคเริ่มต้น คือ การศึกษาของ Johnson¹⁴ โดย Johnson ได้ทำการศึกษาในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศไว้สามชิ้น (1957, ช่วงต้นปี 1958, ช่วงปลายปี 1958) แต่งานเหล่านี้ส่วนใหญ่จะถูกวิจารณ์จากนักเศรษฐศาสตร์ท่านอื่นๆ อย่างไรก็ตาม การศึกษาชิ้นหนึ่งของเขาก็ได้ถูกนำมาใช้ หาผลประโยชน์และผลเสียของสหราชอาณาจักร จากการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมกับเขตการค้าเสรียุโรป (European FTA)

Johnson มีความเห็นว่า สำหรับสหราชอาณาจักรนั้นผลประโยชน์สำคัญที่จะได้รับ จะมาจากการเพิ่มความชำนาญในการผลิต (Specialization) และการแบ่งงานกันทำ (Division of Labour) ซึ่งการประมาณผลประโยชน์เหล่านี้ เขาได้ใช้ข้อมูลที่ได้มาจาก EIU แต่ Johnson ไม่เชื่อว่า วิธีของ EIU ที่ใช้หาการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าของสหราชอาณาจักร จากการค้ากับประเทศยุโรปอื่นๆที่ไม่ใช่อังกฤษ (Continental Europe) นั้น เป็นการวัดผลประโยชน์อันเกิดจากการค้าเสรีที่ถูกต้อง

ในด้านการส่งออก Johnson เชื่อว่า ผลประโยชน์จากการค้าเสรีกับยุโรปจะเพิ่มขึ้นจากการที่สหราชอาณาจักรสามารถขายสินค้าของประเทศ ด้วยอัตราการค้า (Term of Trade) ที่ดีขึ้นกว่าอัตราการค้าที่มันควรจะเป็น ซึ่งผลประโยชน์เหล่านี้สามารถวัดได้ทางอ้อมจากรายได้ที่จะสูญเสียไป อันเป็นผลจากการที่นำเอาปัจจัยการผลิตมาผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายในประเทศ หรือเพื่อส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศอื่นๆ แทนที่จะนำมาผลิตสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการที่สูงขึ้น จากการจัดตั้งเขตการค้าเสรี โดยเขาอ้างว่า ความสูญเสียเหล่านี้ ไม่สามารถที่จะประมาณ

¹⁴ H. G. Johnson, "The gain from freer trade with europe : an estimate," Manchester school 26 (1958) pp. 247-255.

ได้จากข้อมูลที่เขา มีอยู่ แต่ความสูญเสียเหล่านี้ก็ไม่น่าจะมีปริมาณที่มากนัก เนื่องจากสินค้าในตลาดโลกค่อนข้างที่จะใช้ทดแทนกันได้เป็นอย่างดี

วิธีการศึกษาของ Johnson ทำให้ทราบถึงผลประโยชน์จากการที่สหราชอาณาจักร ส่งสินค้าออกไปยังเขตการค้าเสรีดังนี้ ถ้าใช้ข้อสมมุติว่าประเทศนอกกลุ่ม EC จะต้องมีการลดราคาสินค้าเพื่อชดเชยกับการเก็บภาษีตามพิกัดของ EC ความสูญเสียโดยรวมสูงสุดที่จะเกิดขึ้นได้กับสหราชอาณาจักร จะคิดเป็นประมาณ 192 พันล้านปอนด์ต่อปี แต่ถ้าใช้ข้อสมมุติว่าให้การลดราคาสินค้าของประเทศนอกกลุ่ม EC มีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อยที่สุด ความสูญเสียโดยรวมสูงสุดที่จะเกิดขึ้นได้จะมีเพียงเป็นประมาณ 62 พันล้านปอนด์ต่อปี

ในด้านการนำเข้า Johnson กล่าวว่าผลประโยชน์จากการค้าเสรีกับยุโรปจะเพิ่มขึ้น จากการได้มีโอกาสในการบริโภคสินค้านำเข้า ที่มีราคาถูกกว่าสินค้าที่ผลิตเองในประเทศ ซึ่งแต่เดิมนั้นราคาสินค้านำเข้านี้เคยมีราคาที่แพงกว่า เนื่องจากผลของการเก็บภาษี โดยเขาอ้างว่า ผลประโยชน์เหล่านี้มีค่าโดยประมาณเท่ากับ การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากเขตการค้าเสรี คู่กับครึ่งหนึ่งของอัตราภาษีที่เคยเก็บก่อนที่จะมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรี หรือคิดเป็นประมาณ 28 พันล้านปอนด์ต่อปี

เมื่อพิจารณาผลประโยชน์ที่ได้รับทั้งจากการส่งออก และจากการนำเข้า Johnson เชื่อว่า ผลประโยชน์ของสหราชอาณาจักร จากการเข้าร่วมกับเขตการค้าเสรียุโรป (European FTA) จะมีค่าประมาณ 225 พันล้านปอนด์ต่อปี ซึ่งแตกต่างจากที่ EIU ทำการประมาณไว้ ประมาณ 1 เพอร์เซ็นต์

การศึกษาของผู้ที่พยายามหาเหตุผลมาปรับปรุงวิธีการศึกษาเดิม (More Sophisticated Attempts)

การศึกษาของกลุ่มที่สองซึ่งเป็นการศึกษาของผู้ที่พยายามหาเหตุผลมาปรับปรุงวิธีการศึกษาเดิม (More Sophisticated Attempts) โดยเริ่มจากการศึกษาของ Balassa (1967) ต่อด้วยการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการ European Free Trade Association (EFTA, 1969, 1972) จากนั้นจะเป็นการศึกษาของ Williamson and Bottrill (1971) ส่วนการศึกษาขั้นสุดท้ายของช่วงนี้ คือ การศึกษาของ Kreinin (1972)

การศึกษาเชิงประจักษ์ถึงผลกระทบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศยุโรปตะวันตก ที่สำคัญอีกชิ้นหนึ่ง คือการศึกษาของ Balassa¹⁵ (1967) โดย Balassa ได้เริ่มทำการศึกษาในเรื่องผลกระทบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจไว้สามชิ้นในปี 1963 แต่การศึกษาที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผลงานชิ้นสุดท้ายของ Balassa ได้แก่การศึกษาที่เขาได้ทำไว้ในปี 1967 และในปี 1974 Balassa ก็ได้ทำการปรับปรุงการศึกษาของเขาชิ้นใหม่

Balassa กำหนดข้อสมมุติว่า การจัดตั้ง EC เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ที่มีอิทธิพลต่อกระแสการค้า ระหว่างประเทศสมาชิก เพราะว่าผลกระทบระยะยาว และปัจจัยพิเศษอื่นๆ จะไม่มีอิทธิพลมากพอต่อความสัมพันธ์ระหว่างการนำเข้าและ GNP ของประเทศสมาชิกภายในช่วงเวลาที่ศึกษา ดังนั้นเขาจึงอ้างว่า วิธีการศึกษาของเขา ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการค้าภายในประเทศ และการค้าภายนอกประเทศ กับ GNP ในช่วงก่อนและหลังที่จะมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ได้รวมผลของการเปลี่ยนแปลง ในอัตราการเจริญเติบโตของรายได้ประชาชาติไว้ด้วย และยังสามารถที่จะเปรียบเทียบผลของการสร้างปริมาณการค้า และผลของการหันเหทิศทางการค้าได้อีกด้วย

Balassa อ้างว่า จากวิธีการศึกษาของเขา ซึ่งใช้ความยืดหยุ่นของความต้องการนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติในช่วงหลังการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ สำหรับกรณีของสินค้าทุกชนิดรวมกัน ได้ให้ผลการศึกษาที่ชัดเจนว่ามีการเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นใน EC แต่จากผลการศึกษาไม่พบว่ามี การหันเหทิศทางการค้าเกิดขึ้น แต่ภายหลังเขาได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ผลการศึกษาเหล่านี้เป็นเพียงแนวโน้มทั่วไปเท่านั้น ไม่ได้เป็นการแสดงถึงปริมาณที่ถูกต้องอย่างละเอียด

อย่างไรก็ตามผลการศึกษา เมื่อแยกสินค้าออกเป็นหมวดหมู่กลับพบว่า ไม่มีการเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นในกลุ่ม เครื่องดื่ม ยาสูบ และอาหาร ขณะที่มีการเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นในกลุ่ม อาหาร และวัตถุดิบ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มของน้ำมันกลับพบว่า มีการนำเข้าจากประเทศนอกกลุ่มมากขึ้น และ Balassa ได้อธิบายว่าเป็นเพราะนโยบายทางเศรษฐกิจที่ต้องการให้เกิดผลเช่นนั้นอยู่แล้ว

Balassa สังเกตว่า การจัดตั้ง EC ทำให้เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้น ในสินค้าประเภทหัตถอุตสาหกรรม แต่ไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้น ในสินค้าประเภทกึ่งหัตถอุตสาหกรรม ในขณะที่เดียวกัน กลับไม่พบว่ามี การหันเหทิศทางการค้าเกิดขึ้นเลยในสินค้าทั้งสองประเภท และการเพิ่มขึ้นของความยืดหยุ่นของความต้องการนำเข้าสินค้าจากประเทศนอกกลุ่มต่อรายได้ประชาชาติ ในสินค้าประเภทเครื่องจักรและอุปกรณ์การขนส่ง สามารถที่จะบอกถึงการสร้าง

¹⁵ Bela Balassa, "Trade creation and trade diversion in the european common market," pp. 1-21.

ปริมาณการค้าภายนอกได้ (external trade creation : ETC) และเขายังได้แนะนำอีกว่าการเพิ่มขึ้นของการซื้อเครื่องจักรจากประเทศนอกกลุ่ม เกิดขึ้นเนื่องจากการขยายตัวของการลงทุน ประกอบกับการจัดตั้ง EC

ในปี 1969 สำนักงานเลขาธิการของ EFTA¹⁶ ได้ทำการประเมินผลกระทบของการจัดตั้ง EFTA ต่อประเทศสมาชิกขึ้น โดยต่อมาได้มีการศึกษาเพิ่มเติมขึ้นโดย EFTA เอง และโดย EC ในปี 1972

การศึกษาในปี 1969 ถูกสมมุติว่าไม่มีการจัดตั้ง EFTA เกิดขึ้น และผลกระทบโดยรวมจากการจัดตั้ง EFTA คำนวณได้จากสมการ $X = F_{65} - [(f_{59} - f_{54})/5 + f_{59}]C_{65}$ โดยที่ X คือ การขยายตัวของการนำเข้าจากผู้ผลิตใน EFTA , F คือ การนำเข้าจากประเทศสมาชิกของ EFTA และ C = การบริโภค ส่วน f คือ สัดส่วนของ F/C โดยใช้ข้อมูลในช่วงปี 1954-1959 และปี 1965

สมการในเครื่องหมายปีกกาแสดงถึง แนวโน้มที่เกิดขึ้นในช่วงก่อนที่จะมีการจัดตั้ง EFTA ซึ่งมันเป็นสมการเชิงเส้นที่แสดงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในช่วงปี 1954-1959 เมื่อนำสมการนี้ มาคูณกับค่า C_{65} ก็จะได้ค่าประมาณ ของระดับการนำเข้าที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในปี 1965 ในกรณีที่ไม่มีการจัดตั้ง EFTA ความแตกต่างระหว่างค่าที่คำนวณได้กับค่าที่เกิดขึ้นจริงในปี 1965 ถูกพิจารณาว่าเป็นผลกระทบของการจัดตั้ง EFTA ซึ่งมันจะรวมทั้งผลของการสร้างปริมาณการค้าและผลของการหันเหทิศทางการค้า

เพื่อที่จะทำการแยกแยะระหว่างผลของการสร้างปริมาณการค้า และผลของการหันเหทิศทางการค้า สำนักงานเลขาธิการของ EFTA ได้ประยุกต์วิธีการศึกษา โดยมีการเพิ่มเติมข้อสมมุติว่า 1) สินค้าบางชนิดเคยมีอัตราภาษีที่สูง เนื่องจากว่าต้นทุนการผลิตในประเทศ (เมื่อรวมกำไรแล้ว) จะสูงกว่าต้นทุนของผู้ผลิตบางรายที่มีศักยภาพในการผลิต 2) สินค้าจากต่างประเทศทุกแหล่ง ถูกเก็บภาษีในอัตราเดียวกัน

ความหมายโดยนัยของข้อสมมุติทั้งสองข้อนี้มีอยู่ว่า ถ้าสัดส่วนของการนำเข้าสินค้าเพื่อการบริโภคซึ่งนำเข้าจากประเทศสมาชิกสูงขึ้น แสดงว่ามีการสร้างปริมาณการค้าเกิดขึ้น และถ้าสัดส่วนของสินค้าเพื่อการบริโภคซึ่งนำเข้าจากประเทศนอกกลุ่มลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้น

จากผลการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการของ EFTA พบว่า การจัดตั้ง EFTA มีผลกระทบต่อการค้าภายในกลุ่ม ในปี 1965 ประมาณ 850 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยแบ่งเป็น

¹⁶ El-Agra, The theory and measurements of international economic integration pp.

ผลของการหันเหทิศทางการค้าประมาณ 475 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และเป็นผลจากการสร้างปริมาณการค้าประมาณ 375 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งจากผลการศึกษาชี้แสดงว่าดุลการค้าของประเทศสมาชิก EFTA ทั้งหมด จะเกินดุลการค้ามากกว่าในกรณีที่ไม่มีการจัดตั้ง EFTA ในปี 1965 ประมาณ 475 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาเป็นรายประเทศ สำนักงานเลขาธิการของ EFTA พบว่ามีเรื่องน่าสนใจอยู่สองประการ เรื่องแรก คือ โปรตุเกส เป็นประเทศเดียวที่มีการหันเหทิศทางการค้าเนื่องจากมีโครงสร้างการผลิตที่แตกต่างจากประเทศสมาชิก EFTA อื่นๆ ซึ่งผลการศึกษาข้อนี้สนับสนุนแนวคิดที่ว่า ประเทศสมาชิกที่มีโครงสร้างการผลิตเป็นแบบที่แตกต่างจากประเทศสมาชิกอื่นๆ จะมีโอกาสมากกว่าในการเกิดการหันเหทิศทางการค้า และประการที่สอง ขนาดของผลกระทบจากการจัดตั้ง EFTA ไม่ได้แสดงถึงรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีอัตราภาษีที่สูง และประเทศที่มีอัตราภาษีที่ต่ำอย่างชัดเจน

Williamson and Bottrill¹⁷ (1971) ได้ทำการประมาณผลกระทบของการจัดตั้ง EC โดยใช้สมการ $y_i = x_i + c_{ii} + e_i$ โดยที่ y คือ การนำเข้าที่แท้จริงของพื้นที่ i , x_i คือ การนำเข้าที่แท้จริงของพื้นที่ i ในทางทฤษฎี โดยสมมุติว่า ไม่มีการจัดตั้ง EC, c_{ii} คือ การสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ i (Internal Trade Creation : ITC) และ e_i คือ การสร้างปริมาณการค้าโดยรวมที่เกิดขึ้นภายนอกพื้นที่ i (External Trade Creation : ETC)

วิธีการศึกษาของพวกเขาถูกนำมาประยุกต์ใช้กับข้อมูลที่ได้รับการตีพิมพ์เป็นระยะๆ จาก UN และจากกรมการค้าและอุตสาหกรรมแห่งสหราชอาณาจักร และจากการศึกษาของเขาสามารถสรุปอย่างกว้างๆได้ว่า ในปี 1969 การค้าภายในกลุ่ม EC จะมีมูลค่ามากกว่า การค้าภายในกลุ่มกรณีที่ไม่มีการจัดตั้ง EC ประมาณ 50 % และอัตราการเพิ่มขึ้นของการสร้างปริมาณการค้าจะมีมากกว่า อัตราการเพิ่มขึ้นของการหันเหทิศทางการค้า โดยความสูญเสียที่เกิดจากการหันเหทิศทางการค้า จะถูกชดเชยอย่างมากจากผลทางบวกของการสร้างปริมาณการค้าภายนอก (ETC) และในปี 1965 การค้าภายใน EFTA จะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นประมาณ 25 % ถ้ามีการจัดตั้ง EFTA ซึ่งสาเหตุหลักเกิดจากการหันเหทิศทางการค้า ในขณะที่สำนักงานเลขาธิการของ EFTA คาดการณ์ว่าการขยายตัวจะเกิดขึ้นประมาณ 60%

Kreinin¹⁸ (1972) พยายามที่จะคำนวณหาการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้ารายปีของ EC ในปี 1967-1968 และในปี 1969-1970 โดยทำการศึกษาลินค้าห้า

¹⁷ Ibid, pp. 192-202.

¹⁸ Ibid, pp. 202-211.

อุตสาหกรรม 9 กลุ่ม ทั้งแบบรายกลุ่มและแบบผลรวมของทุกกลุ่ม แบบจำลองที่ใช้เป็นแบบสถิตย์ (Static Model) และใช้วิธีการศึกษาแบบมองย้อนกลับหลัง (Ex Post)

วิธีการศึกษาของ Kreinin นั้นคำนวณหาการสร้างปริมาณการค้าโดยพิจารณาจาก การเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนของ การนำเข้ารวม/(Apparent Consumption) และคำนวณหาหันทิศทางการค้าโดยพิจารณาจาก การเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนของ การนำเข้าจากประเทศนอกกลุ่ม/(Apparent Consumption) โดยที่ (Apparent Consumption) หมายถึง ปริมาณสินค้าที่ผลิตได้เองในประเทศรวมกับ ปริมาณสินค้านำเข้า ลบด้วยปริมาณสินค้าส่งออก

ผลการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการจัดตั้ง EC ด้วยวิธีการศึกษาของ Kreinin พบว่าการสร้างปริมาณการค้าในภาคหัตถอุตสาหกรรมมีมูลค่าประมาณ 8.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงปี 1969-1970 ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 15 ของปริมาณการนำเข้าสินค้าหัตถอุตสาหกรรมโดยรวม และมีการหันทิศทางการค้าประมาณ 1.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 7.3 ของปริมาณการนำเข้าสินค้าหัตถอุตสาหกรรมจากประเทศนอกกลุ่ม EC แต่การสร้างปริมาณการค้า และการหันทิศทางการค้า ในช่วงปี 1967-1968 พบว่ามีค่าที่น้อยมาก เนื่องจากข้อมูลที่น่ามาใช้คำนวณยังมีเพียงแค่ปีเดียว ดังนั้นผลการศึกษาในช่วงปี 1967-1968 จึงไม่สามารถนำมาใช้พิจารณาได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายสินค้าพบว่า สินค้าในกลุ่มเคมีภัณฑ์ สิ่งทอ อาหาร และอุปกรณ์ทางการขนส่ง ในปี 1969-1970 มีการหันทิศทางการค้าเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีสินค้าอีกหลายกลุ่มที่พบว่า มีการสร้างปริมาณการค้าเกิดขึ้นค่อนข้างมาก ซึ่งได้แก่ ผลิตภัณฑ์ทางวิศวกรรม เคมีภัณฑ์ สิ่งทอ อาหาร ไม้ เหล็ก และอุปกรณ์ทางการขนส่ง

บทสรุปจากการศึกษาในภาพรวมของ Kreinin พบว่า การสร้างปริมาณการค้ามีขนาดมากกว่า การหันทิศทางการค้า โดยในช่วงปี 1967-1968 การสร้างปริมาณการค้ามีขนาดมากกว่า การหันทิศทางการค้า ประมาณสามเท่า และในช่วงปี 1969-1970 การสร้างปริมาณการค้ามีขนาดมากกว่า การหันทิศทางการค้า ประมาณ 8 เท่า ทำให้ Kreinin สรุปว่า ผลกระทบเชิงสถิตย์ของการจัดตั้ง EC มีส่วนสนับสนุนอย่างมากต่อ การจัดสรรทรัพยากรของโลก

การศึกษาในช่วงล่าสุด (the Latest Contributions)

การศึกษาก่อสร้างปริมาณการค้า และการหันทิศทางการค้าในช่วงล่าสุดนั้น วิธีการศึกษาส่วนมากที่นักเศรษฐศาสตร์นำมาใช้ จะค่อนข้างแตกต่างจากวิธีการศึกษาที่ในอดีต โดยการศึกษาก่อสร้างปริมาณการค้า และการหันทิศทางการค้าของกลุ่มประเทศยุโรปที่สำคัญ ได้แก่ การศึกษาของ Winters (1984) และการศึกษาของ Grinols (1984) การศึกษาก่อสร้าง

ปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าของกลุ่มประเทศอาเซียนที่สำคัญ ได้แก่ การศึกษาของ Ooi Guat Tin (1981) และการศึกษาของ Lalith Prasanna Perera (1998)

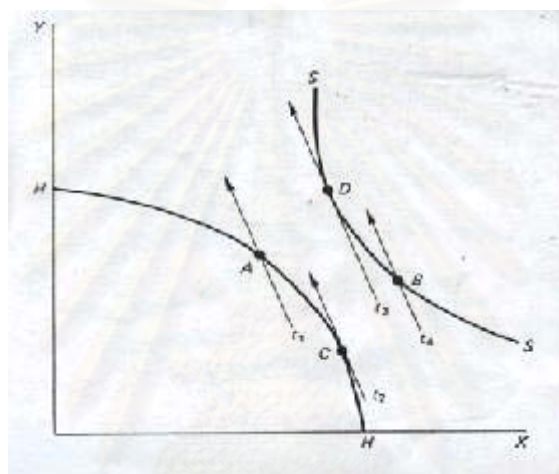
Winters¹⁹ (1984) มีเป้าหมายที่จะประเมิน การเปลี่ยนแปลงในการนำเข้าสินค้าหัตถอุตสาหกรรมของสหราชอาณาจักร จากประเทศสมาชิกของ EC วิธีการศึกษาของเขา คือ การพิจารณาความสามารถในการใช้แทนกันของ สินค้าที่นำเข้า กับสินค้าที่ผลิตเองในประเทศ โดยใช้แบบจำลองที่มีการกำหนดให้ผลทางราคา (Price Effect) มีค่าคงที่ ข้อมูลที่ใช้คือข้อมูลการขายสินค้าในสหราชอาณาจักรซึ่งสหราชอาณาจักรเป็นผู้ผลิตเอง กับข้อมูลปริมาณการนำเข้าจากแหล่งผลิตภายนอกสหราชอาณาจักร 10 แหล่ง โดย 5 แหล่ง เป็นสมาชิกของ EC ซึ่งได้แก่ ลักเซมเบิร์ก ฝรั่งเศส อิตาลี เนเธอร์แลนด์ และเยอรมันตะวันตก ส่วนแหล่งอื่นๆ ได้แก่ แคนาดา ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สวีเดน และ สวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งข้อมูลทั้งหมดนี้เป็นข้อมูลรายปี

Winters ได้นำแบบจำลอง “Almost Ideal Demand System” (AIDS) ของ Deaton and Muellbauer (1980) มาประยุกต์ใช้ ซึ่งแบบจำลองของเขาประกอบไปด้วย พารามิเตอร์ถึง 50 ตัว และจากผลการศึกษา เขาพบว่า ผลกระทบจากประเทศสมาชิกของ EC ทั้งห้าประเทศข้างต้น มีอิทธิพลอย่างมากต่อการค้าของสหราชอาณาจักร เนื่องจากเป็นสาเหตุหลักที่ก่อให้เกิดการสร้างปริมาณการค้า ส่วนผลกระทบจากประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของ EC มีอิทธิพลน้อยมากกับการค้าของสหราชอาณาจักร ดังนั้นเขาจึงสรุปว่า การเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ EC ในปี 1979 จะทำให้เกิดการสร้างปริมาณการค้าภายในประมาณ 10 พันล้านปอนด์ และทำให้เกิดการสร้างปริมาณการค้าภายนอกประมาณ 2 พันล้านปอนด์ ส่วนความสูญเสียของการขายสินค้าในประเทศมีประมาณ 12 พันล้านปอนด์

วิธีการศึกษาของ Winters ถือได้ว่าเป็นการพัฒนาอย่างมาก จากวิธีการศึกษาในอดีต เนื่องจากเขาได้รวมผลกระทบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจต่อ ระดับการค้าขายภายในประเทศไว้ด้วย ซึ่งต่างจากแบบจำลองส่วนมากที่มักจะใช้เฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศเท่านั้น อย่างไรก็ตามวิธีการศึกษาของเขาก็กังมีข้อบกพร่อง คือ การที่เขาสมมุติว่า สินค้าในแบบจำลองมีลักษณะเหมือนกันทุกประการ รวมถึงการที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงผลทางราคา ซึ่งในแบบจำลองของเขากำหนดให้เป็นค่าคงที่ ซึ่งข้อสมมุติเหล่านี้ได้รับการวิจารณ์ว่าไม่ค่อยสอดคล้องกับความเป็นจริงเท่าใดนัก

¹⁹ Ibid, pp. 236-241.

ในปี 1984 Grinols²⁰ ใช้แบบจำลองในรูปที่ 1 โดยที่ HH คือ เส้นขอบเขตการผลิตที่เป็นไปได้ของประเทศ (Country's Production Possibility Frontier : PPF) สำหรับสินค้า X และสินค้า Y การผลิตในตอนเริ่มแรกจะอยู่ที่จุด A และการบริโภคในตอนเริ่มแรกจะอยู่ที่จุด B ซึ่งอยู่บนเส้น Scitovsky Frontier SS ระยะห่าง ระหว่าง A และ B แสดงถึงการค้าระหว่างประเทศกับประเทศนอกกลุ่ม ต่อมา Grinols สมมุติว่าประเทศนี้ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหภาพศุลกากร (CU) โดย t_1 และ t_4 ราคาใน (CU) ที่ประเทศเผชิญอยู่ ($t_1...t_4$ จะขนานซึ่งกันและกัน)

รูปที่ 1 Compensation ในกรณีสินค้า 2 ชนิด

ต่อมาเขาได้พิจารณาถึงโอกาสในการหารายได้ของครัวเรือน คือ ถ้าแต่ละครัวเรือนได้รับรายได้เท่ากับ มูลค่าของการบริโภคในช่วงก่อนการเข้าร่วมกับ (CU) ณ ระดับราคาที่เกิดขึ้นภายหลังการเข้าร่วมกับ (CU) แล้ว รายได้รวมจากทุกครัวเรือนจะต้องมีมูลค่ามากกว่ามูลค่าการผลิตภายในประเทศ (จุด A) ดังนั้น มูลค่าของการค้าในช่วงก่อนการเข้าร่วมกับ (CU) ณ ระดับราคาที่เกิดขึ้นภายหลังการเข้าร่วมกับ (CU) แล้ว น่าจะทำให้แน่ใจได้ว่า ผู้บริโภคทุกคนจะได้รับรายได้มากพอ จนไม่ทำให้มีใครรู้สึกว่าย่ำแย่ลงกว่าในช่วงก่อนการเข้าร่วมกับ (CU) ซึ่ง Grinols อ้างว่าแบบจำลองนี้ สามารถตอบคำถามว่า สหราชอาณาจักรควรจะเสียต้นทุนเท่าไร ในการเข้าร่วมกับเขตการค้าเสรีของ EC

²⁰ Ibid, pp. 241-253.

นอกจากนี้เขายังอธิบายต่อไปอีกว่า การจัดตั้ง (CU) จะส่งผลเช่นไรต่อประเทศสมาชิก โดย Grinols ได้แนะนำว่า เพื่อที่จะสามารถพิจารณาว่า สวัสดิการของสหราชอาณาจักรจะดีขึ้นหรือเลวลง เมื่อเป็นสมาชิกของ EC เราควรที่จะให้ความสนใจกับสมการ $(T - p_1 z_0) + S_1$ โดยที่ T คือ การโยกย้ายทรัพยากรสุทธิที่แท้จริงจากสหราชอาณาจักร ไปยัง EC (หน่วยเป็นปอนด์) , $p_1 z_0$ คือ มูลค่าการค้าก่อนการเข้าร่วมกับ EC (z_0) ณ ระดับราคาที่เกิดขึ้นหลังจากเข้าร่วมกับ EC แล้ว (p_1) ซึ่งก็คือระยะระหว่างจุด A และ จุด B ในรูปที่ 1 และ S_1 คือ การเพิ่มขึ้นของกำไรจากการผลิตภายในประเทศ ด้วยราคา (p_1) เปรียบเทียบกับการผลิตภายในประเทศ ด้วยราคาที่เกิดขึ้นก่อนที่จะมีการเข้าร่วมกับ EC ถ้าพจน์ในวงเล็บของสมการ มีค่าเป็นลบ การโยกย้ายทรัพยากรของสหราชอาณาจักรจะลดลง ซึ่งเป็นไปตามหลักของ (Revealed Preference) ถ้าผลรวมของทั้งสมการ มีค่าเป็นลบ รายได้ของสหราชอาณาจักรจะไม่เพียงพอที่จะดำรงสวัสดิการไว้ให้เท่ากับ ในช่วงก่อนที่จะมีการเข้าร่วมกับ EC ซึ่งสามารถอธิบายได้อีกวิธีด้วยรูปที่ 1 ดังนี้ เนื่องจากการผลิตที่จุด C จะสามารถทำกำไรได้มากกว่าการผลิตที่จุด A และการบริโภคสินค้าที่มีราคาถูกกว่าที่จุด D สามารถที่จะทำให้ได้รับสวัสดิการในระดับเดียวกับที่จุด B ประเทศนี้จะมีรายได้เพียงพอที่จะรักษาสวัสดิการ แม้ว่ามันจะมีการโยกย้ายทรัพยากรที่น้อยกว่า ระยะห่างระหว่างจุด A และจุด B ซึ่งสิ่งนี้เกิดขึ้นเนื่องจาก ระยะห่างระหว่าง t_1 และ t_2 (กำไรที่เพิ่มขึ้น) และระยะห่างระหว่าง t_3 และ t_4 (ความสามารถในการใช้แทนกันของการบริโภค) แสดงให้เห็นถึงการออม (S_1) ซึ่งเกิดขึ้นบนเส้น SS

ต่อมา Grinols ได้ประยุกต์แบบจำลองของเขาเพื่อศึกษา ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสวัสดิการของสหราชอาณาจักร หลังจากเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ EC โดยแบ่งสินค้าที่ศึกษาออกเป็น 23 กลุ่ม ตามระบบของ *Standard International Trade Classification* (SITC) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากกรมการค้าของสหราชอาณาจักร และใช้ข้อมูลการส่งออกและนำเข้าบริการ จากสำนักงานสถิติส่วนกลางของสหราชอาณาจักร ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม และ 5 กลุ่ม ตามลำดับ

จากผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบโดยรวมที่เกิดขึ้นกับทั้งภาคการค้าและภาคบริการ คือ เกิดการสูญเสียในอัตราการการค้า ประมาณ 4,000 ล้านปอนด์ต่อปี ตลอดช่วงปี 1973-1979 ถ้าพิจารณาในด้าน GDP ของสหราชอาณาจักรนั้น พบว่า ความสูญเสียเหล่านี้คิดเป็นประมาณ 4.61 เปอร์เซ็นต์ในปี 1974 และมากกว่า 2 เปอร์เซ็นต์ในปี 1977 และปี 1978 นอกจากนี้ เขายังได้แนะนำว่า สหราชอาณาจักรควรจะได้รับชดเชยความสูญเสียเหล่านี้ ด้วยทรัพยากรในจำนวนที่เท่ากับจาก EC เพื่อที่จะทำให้ระดับของสวัสดิการในปี 1972 อยู่ในระดับเดิม โดยปราศจากการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านการผลิต และการบริโภค

การศึกษาเชิงประจักษ์เรื่องการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า ในกรณีของกลุ่มประเทศอาเซียนนั้น มีผู้ที่ได้ทำการศึกษาไว้ 2 ท่าน ได้แก่ การศึกษาของ Ooi Guat Tin (1991) และวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตของ Lalith Prasanna Perera (1998) โดย Ooi Guat Tin²¹ ได้ศึกษาถึงการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าของประเทศไทย และประเทศฟิลิปปินส์ จากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน โดยใช้วิธีดุลยภาพเฉพาะส่วน และกำหนดข้อสมมุติว่าให้ประเทศสมาชิกของ AFTA แต่ละประเทศทำการลดภาษีนำเข้าในอัตราที่เท่ากัน คือ 20 % จากแบบจำลองอุปสงค์การนำเข้าสินค้า Ooi Guat Tin ได้ประมาณค่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของความต้องการนำเข้าสินค้าเทียบกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของภาษีนำเข้า เพื่อคำนวณหาปริมาณการค้าที่มากที่สุดที่ว่าจะเกิดขึ้นได้ (Maximum Trade Creation) และการหันเหทิศทางการค้าที่มากที่สุดที่ว่าจะเกิดขึ้นได้ (Maximum Trade Diversion) และจากการศึกษาดังกล่าวพบว่า ทั้งประเทศไทย และประเทศฟิลิปปินส์นั้นมีการสร้างปริมาณการค้าเปรียบเทียบกับนำเข้าทั้งหมดในอัตราที่ต่ำมาก (0.02 % และ 0.06 % ตามลำดับ) นอกจากนี้ Ooi Guat Tin ยังได้กล่าวอีกว่าประเทศสมาชิกอื่นๆของ AFTA ก็มีการสร้างปริมาณการค้าในอัตราที่น้อยมากเช่นกัน ส่วนการหันเหทิศทางการค้าเปรียบเทียบกับนำเข้าทั้งหมดของประเทศไทย และประเทศฟิลิปปินส์นั้น Ooi Guat Tin พบว่า มีค่าน้อยกว่า 1 % ในทั้ง 2 ประเทศ (0.65 % และ 0.38 % ตามลำดับ) Ooi Guat Tin จึงสรุปว่า การที่ประเทศสมาชิกของ AFTA ลดภาษีนำเข้าลง 20 % นั้นไม่ก่อให้เกิดผลของการสร้างปริมาณการค้า และผลของการหันเหทิศทางการค้า เนื่องจากผลดังกล่าวมีค่าน้อยมากจนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Lalith Prasanna Perera²² ทำการศึกษาการเกิดการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าจากการจัดตั้งสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ด้วยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าของ Balassa กับวิธีการทางเศรษฐมิติ โดยวิธีการศึกษาที่ Lalith ใช้ นั้น จะเป็นการประมาณค่าพารามิเตอร์ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากแหล่งต่างๆต่อรายได้ประชาชาติในช่วงก่อนที่จะมีการจัดตั้ง ASEAN และหลังจากที่มีการจัดตั้ง ASEAN จากนั้นจึงนำค่าพารามิเตอร์ดังกล่าวมาทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยวิธี Chow Test เพื่อพิจารณาการเกิดการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า

²¹ Ooi Guat Tin, "The ASEAN preferential trading arrangements (PTA) an analysis of potential effects on intra-ASEAN trade," *ASEAN Economic Research Unit* 26 (1981)

²² Lalith Prasanna Perera, "Trade creation and diversion in the ASEAN economic integration," (Master's thesis, Faculty of economics, Thammasat University, 1998)

จากการศึกษาการเกิดการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้ากับประเทศสมาชิก ASEAN 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และประเทศไทย Lalith พบว่าจากการศึกษาในระดับมูลค่าการค้ารวมนั้น การจัดตั้ง ASEAN ทำให้การค้าภายในกลุ่ม ASEAN มีการขยายตัวมากขึ้น (เกิดการขยายตัวทางการค้า และเกิดการสร้างปริมาณการค้า) แต่ในด้านของการหันเหทิศทางการค้านั้น พบว่ามีเพียงประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศเดียวเท่านั้นที่ไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้า โดย Lalith ให้เหตุผลว่าเป็นเพราะประเทศฟิลิปปินส์ทำการค้ากับประเทศสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และประเทศญี่ปุ่นในระดับที่สูงมาก

ส่วนการศึกษาในระดับกลุ่มสินค้านั้น จากกรณีศึกษาของประเทศไทยพบว่ากลุ่มสินค้าที่เกิดการสร้างปริมาณการค้า ได้แก่ กลุ่มเครื่องดื่มและยาสูบ และกลุ่มหัตถอุตสาหกรรมเบ็ดเตล็ด ส่วนกลุ่มสินค้าที่เกิดการหันเหทิศทางการค้า ได้แก่ กลุ่มเครื่องดื่มและยาสูบ กลุ่มแร่เชื้อเพลิง และสารหล่อลื่น และกลุ่มเครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง และจากกรณีศึกษาของประเทศสิงคโปร์ พบว่ากลุ่มสินค้าที่เกิดการสร้างปริมาณการค้า ได้แก่ กลุ่มเครื่องดื่มและยาสูบ ส่วนกลุ่มสินค้าที่เกิดการหันเหทิศทางการค้า ได้แก่ กลุ่มอาหารและสัตว์มีชีวิต กลุ่มสินค้าหัตถอุตสาหกรรมขั้นต้น และกลุ่มวัตถุดิบที่ไม่ใช่อาหาร ยกเว้นเชื้อเพลิง

3.2 แบบจำลองกราวิตี (Gravity Model)

Anderson²³ (1979) ได้นำเสนอทฤษฎีพื้นฐานสำหรับแบบจำลองกราวิตีที่ขึ้น ในปี 1979 และต่อมา Bergstrand²⁴ (1985 , 1989) ได้นำเสนอทฤษฎีของแบบจำลองกราวิตีที่ฉบับสมบูรณ์ขึ้น โดยในแบบจำลองดังกล่าวนี้ จะประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) ปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อกระแสการค้าของประเทศผู้ส่งออกสินค้า 2) ปัจจัยทางเศรษฐศาสตร์ที่ส่งผลกระทบต่อกระแสการค้าของประเทศผู้นำเข้าสินค้า 3) ปัจจัยอื่นๆ ที่มีส่วนสนับสนุน หรือขัดขวางกระแสการค้าระหว่างประเทศคู่ค้า

แบบจำลองกราวิตี เป็นสมการลดรูปของดุลยภาพทั่วไปของระบบอุปสงค์และอุปทาน โดยแบบจำลองของอุปสงค์ของกระแสการค้าของแต่ละประเทศ ถูกกำหนดมาจาก การทำให้ฟังก์ชัน (Constant Elasticity of Substitution) มีค่าสูงสุด ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า ประเทศผู้นำ

²³ James Anderson, "A theoretical foundation of the gravity equation," American Economic Review (March 1979)

²⁴ Jeffrey Bergstrand "The gravity equation in international trade : some microeconomic foundation and empirical evidence," The Review of Economics Statistics (1985) : pp. 474-481.

เข้าสินค้ามีรายได้ที่จำกัด และแบบจำลองของอุปทานของกระแสการค้าถูกกำหนดจาก การทำให้กำไรของผู้ผลิตในประเทศผู้ส่งออกสินค้ามีค่าสูงสุดภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ โดยกำหนดให้ (Constant Elasticity of Transformation) มีค่าคงที่ ณ จุดดุลยภาพเมื่ออุปสงค์ของกระแสสินค้าเท่ากับอุปทานของกระแสสินค้านั้นก็จะทำให้ได้แบบจำลองกราวิตซ์ของกระแสสินค้า ซึ่งแบบจำลองกราวิตซ์ดังกล่าวจะอยู่ในรูปของ มูลค่าการค้าระหว่างประเทศคู่ค้าทั้งสองเป็นฟังก์ชันของรายได้ประชาชาติของประเทศคู่ค้า ต้นทุนค่าขนส่งสินค้านั้นระหว่างประเทศคู่ค้า ปัจจัยอื่นๆที่สนับสนุน หรือขัดขวางการค้าระหว่างประเทศคู่ค้า ราคาสินค้าในประเทศของประเทศคู่ค้า อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศคู่ค้า และอัตราเงินเฟ้อของประเทศคู่ค้า โดยปัจจัยต่างๆที่สามารถส่งผลกระทบต่อกระแสการค้ามีดังนี้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1) รายได้ของประเทศผู้ส่งออกสินค้า แสดงถึงการผลิตและกำลังการผลิตสินค้าของประเทศผู้ส่งออกสินค้านั้น และรายได้ของประเทศผู้นำเข้าสินค้าแสดงถึง อำนาจซื้อสินค้าของประเทศผู้นำเข้าสินค้า โดยกระแสสินค้ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับรายได้ของประเทศคู่ค้า 2) ต้นทุนค่าขนส่ง และอุปสรรคทางการค้ามีความสัมพันธ์ทางลบกับมูลค่าของกระแสสินค้า 3) ราคาสินค้าในประเทศผู้ส่งออกและราคาสินค้าในประเทศผู้นำเข้า ก็มีผลสำคัญในการกำหนดกระแสการค้า โดยสินค้าจะถูกเคลื่อนย้ายจากประเทศที่สินค้ามีราคาถูกไปยังประเทศที่สินค้ามีราคาแพงกว่า 4) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศก็เป็นตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์มหภาคที่สำคัญที่สุดตัวหนึ่ง โดยการแข็งขึ้นของค่าเงินจะทำให้การนำเข้าสินค้าของประเทศเพิ่มขึ้น ขณะที่การส่งออกสินค้าของประเทศจะลดลง และการลดค่าเงินจะก่อให้เกิดผลในทางตรงกันข้าม

แบบจำลองกราวิตซ์ได้ถูกนำมาใช้ประมาณมูลค่าการค้าแบบทวิภาคี สำหรับประเทศคู่ค้าใด ๆ เนื่องจากมีข้อดีตรงที่สามารถวิเคราะห์ถึงทิศทางของการค้าระหว่างประเทศคู่ค้า และยังสามารถวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการค้าของประเทศคู่ค้าได้อีกด้วย ซึ่งจากข้อดีของแบบจำลองกราวิตซ์ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ทำให้นักเศรษฐศาสตร์หลายท่านได้นำเอาแบบจำลองดังกล่าว มาทำการศึกษาเชิงประจักษ์ ถึงผลกระทบจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เช่น

การศึกษาเชิงประจักษ์ของ Karemera และคณะ²⁵

Karemera และคณะ (1999) ได้ใช้แบบจำลองกราวิตซ์ของการค้าระหว่างประเทศ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดกระแสการค้าของสินค้าที่มีการค้าขายกันบ่อยในภูมิภาคแปซิฟิก โดย

²⁵ David Karemera, Wilbur I. Smith, Kalu Ojah and John A. Cole, "A gravity model analysis of the benefits of economic integration in the pacific rim," journal of economic integration 14 (September 1999) : pp. 347-367.

แบบจำลองการวิวัฒนาการที่ Karemera และคณะนำมาใช้นั้น ได้ดัดแปลงมาจากแบบจำลองการวิวัฒนาการดั้งเดิมของ Linnemen²⁶ และ Bergstrand แต่ Karemera และคณะ ได้ทำการเพิ่มตัวแปรทางด้านสิ่งแวดล้อม และตัวแปรทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่สามารถส่งผลกระทบต่อกระแสการค้าเข้าไปในแบบจำลองของพวกเขา โดยตัวแปรเหล่านั้น จะอยู่ในรูปของตัวแปร Dummy ซึ่งได้แก่

- 1) ตัวแปร dummy การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยกำหนดให้ตัวแปรดังกล่าวมีค่าเป็น 0 เมื่อประเทศคู่ค้าไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มทางเศรษฐกิจเดียวกัน และมีค่าเป็น 1 เมื่อประเทศคู่ค้าเป็นสมาชิกของกลุ่มทางเศรษฐกิจเดียวกัน ตัวแปรนี้ได้ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อศึกษาการเพิ่มขึ้นของผลของการสร้างปริมาณการค้าและผลของการหันเหทิศทางการค้า
- 2) ระยะทางระหว่างประเทศคู่ค้าที่เป็นสมาชิกของกลุ่มทางเศรษฐกิจเดียวกัน ตัวแปรนี้ถูกกำหนดขึ้นมาเนื่องจาก ประเทศสมาชิกของกลุ่มทางเศรษฐกิจที่มีที่ตั้งของประเทศใกล้เคียงกัน น่าจะมีวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน ทำให้รสนิยมในการผลิตและบริโภคสินค้ามีความคล้ายคลึงกันด้วย ซึ่งจะทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะทำการค้ากันมากขึ้น
- 3) ระดับการพัฒนาประเทศของประเทศสมาชิก ซึ่งวัดโดยรายได้ต่อหัวของประชากรในประเทศ ตัวแปรนี้ถูกกำหนดขึ้นมาเนื่องจาก Karemera และคณะมีความเชื่อว่าระดับการพัฒนาของประเทศน่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ เพราะประเทศที่มีรายได้ต่อหัวของประชากรในระดับที่ใกล้เคียงกัน จะมีแนวโน้มที่จะทำการค้ากันเอง

จากการศึกษาของ Karemera และคณะพบว่า รายได้ประชาชาติ ราคาสินค้าส่งออก ราคาสินค้านำเข้า อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ มีส่วนสำคัญในการกำหนดกระแสการค้าของประเทศในภูมิภาคแปซิฟิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนนั้น ปรากฏว่ามีส่วนสนับสนุนให้เกิดการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าขึ้นระหว่างประเทศสมาชิกของกลุ่มดังกล่าว ในขณะที่การจัดตั้ง NAFTA นั้น ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อกระแสการค้าของประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมากนัก โดยมีผลกระทบเฉพาะในบางกลุ่มสินค้าเท่านั้น

การศึกษาเชิงประจักษ์ของ Krueger²⁷

Krueger (1999) ได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (NAFTA) ของประเทศเม็กซิโก โดยในการศึกษาเรื่องดังกล่าว Krueger ได้แบ่งวิธี

²⁶ Hans Linneman, *An econometric study of international trade flows* (Amsterdam : North Holland Publishing, 1966)

²⁷ Anne O. Krueger, "Trade creation and trade diversion under NAFTA," *NBER Working Paper 7429* (December 1999)

การศึกษาออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยในขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ "Shift and Share Analysis" เพื่อตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในปริมาณ และรูปแบบของกระแสการค้าระหว่างประเทศภาคี NAFTA กับประเทศอื่นๆ และขั้นตอนที่ 2 เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดรูปแบบของกระแสการค้า และศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดตั้ง NAFTA โดยการศึกษาในขั้นตอนนี้จะทำโดยใช้แบบจำลองกราวิตัต ซึ่งอยู่ในรูปของ มูลค่าการค้าระหว่างประเทศคู่ค้า 2 ประเทศ เป็นฟังก์ชันของ GDP อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ภาษาราชการ ระยะทางระหว่างประเทศ ความห่างไกล และพรมแดนที่ติดกันของประเทศทั้งสอง

จากแบบจำลองดังกล่าว จะพบว่า มีตัวแปร 3 ตัวที่แตกต่างจากแบบจำลองกราวิตัตดั้งเดิมของ Linnemen และ Bergstrand ซึ่ง Krueger ได้อธิบายว่า ตัวแปรความห่างไกลถูกนำมาใส่ไว้แบบจำลอง เนื่องจากหลักความเป็นจริงที่ว่า ประเทศที่ตั้งอยู่ใกล้กัน มักจะมีแนวโน้มว่าจะทำการค้าขายกันเองมากกว่าประเทศที่ตั้งอยู่ห่างไกลกัน พรมแดนที่ติดกันถูกนำมาใส่ไว้แบบจำลอง เนื่องจากหลักความเป็นจริงที่ว่า ประเทศที่มีพรมแดนติดกันจะมีต้นทุนค่าขนส่งสินค้า หรือต้นทุนในการดำเนินธุรกรรมต่ำกว่าประเทศที่ไม่ได้มีพรมแดนติดกัน ซึ่งสิ่งนี้สามารถพิจารณาได้ว่าเป็นสิ่งที่สนับสนุนการค้าระหว่างประเทศคู่ค้าในรูปแบบหนึ่ง ส่วนภาษาราชการถูกนำมาใส่ไว้แบบจำลอง เนื่องจากหลักความเป็นจริงที่ว่าประเทศที่ใช้ภาษาต่างกัน การติดต่อสื่อสารเพื่อทำการค้าขายอาจจะเกิดความยากลำบาก ซึ่งสิ่งนี้สามารถพิจารณาได้ว่าเป็นอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศคู่ค้าในรูปแบบหนึ่ง

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 วิธีการศึกษา

เนื่องจากในขณะนี้การลดภาษีสินค้านำเข้าตามข้อตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน ยังคงอยู่ในขั้นตอนของการดำเนินการ ดังนั้นการประมาณผลของการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าที่ถูกต้องจึงยังไม่สามารถทำได้ เนื่องจากรูปแบบของกระแสการค้าที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น อาจจะมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงในปัจจัยอื่นๆ ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อรูปแบบของกระแสการค้าได้เช่นกัน วิธีการศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงเป็นเพียงการวิเคราะห์แนวโน้มของการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย ภายหลังจากที่ได้มีจัดตั้งการเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) เท่านั้น โดยกำหนดให้ปัจจัยต่างๆที่สามารถส่งผลกระทบต่อกระแสการค้า สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา

การศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้ประยุกต์มาจากทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าของ Balassa โดยวิธีการศึกษาดังกล่าวมีหลักการดังนี้

1) ทำการแบ่งข้อมูลที่นำมาใช้ศึกษาออกเป็น 2 ชุด คือ ข้อมูลในช่วงก่อนที่จะมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ และข้อมูลในช่วงหลังจากที่มีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

2) ทำการเปรียบเทียบความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของข้อมูลแต่ละชุด เพื่อวิเคราะห์ถึงการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า โดยการสร้างปริมาณการค้าจะเกิดขึ้น ถ้าภายหลังจากที่มีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแล้ว ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศสมาชิกของกลุ่มทางเศรษฐกิจต่อรายได้ประชาชาติมีค่าเพิ่มขึ้น และการหันเหทิศทางการค้าจะเกิดขึ้น ถ้าภายหลังจากที่มีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแล้ว ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มทางเศรษฐกิจต่อรายได้ประชาชาติมีค่าลดลง

4.2 แบบจำลองที่นำมาใช้ทำการศึกษา

แบบจำลองที่นำมาใช้กับวิธีการศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะประยุกต์มาจากแบบจำลองกราวิตซ์ของ Linneman (1966) และ Bergstrand (1985,1989) โดยแบบจำลองกราวิตซ์ดั้งเดิมของ Linneman และ Bergstrand จะอยู่ในรูปของ

$$X_{ij} = \beta_0 Y_i^{\beta_1} Y_j^{\beta_2} C_{ij}^{\beta_3} P_i^{\beta_4} P_j^{\beta_5} T_{ij}^{\beta_6} E_{ij}^{\beta_7} I_i^{\beta_8} I_j^{\beta_9} e_{ij}$$

$$i = 1, \dots, M_1 \text{ และ } j = 1, \dots, M_2$$

โดยที่

- X_{ij} = มูลค่าการนำเข้าสินค้าระหว่างประเทศ i และประเทศ j
- $Y_i(Y_j)$ = รายได้ประชาชาติของประเทศ i และประเทศ j
- C_{ij} = ต้นทุนค่าขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ i และประเทศ j (CIF/FOB)
- T_{ij} = ปัจจัยอื่นๆที่สนับสนุน หรือขัดขวางการค้าระหว่างประเทศ i และประเทศ j
- $P_i(P_j)$ = ราคาสินค้าส่งออก (ราคาสินค้านำเข้า)
- E_{ij} = อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ i และประเทศ j
- $I_i(I_j)$ = อัตราเงินเฟ้อของประเทศ i (อัตราเงินเฟ้อของประเทศ j)
- e_{ij} = ค่าความคลาดเคลื่อน
- β = พารามิเตอร์ของแบบจำลอง

1) รายได้ประชาชาติของประเทศผู้ส่งออกสินค้า (Y_j) แสดงถึงความสามารถในการผลิตสินค้าของประเทศผู้ส่งออก ส่วนรายได้ประชาชาติของประเทศผู้นำเข้าสินค้า (Y_i) แสดงถึงอำนาจซื้อสินค้าของประเทศผู้นำเข้าสินค้า ซึ่งโดยทั่วไปแล้วตัวแปรทั้ง 2 มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับกระแสการค้า คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรทั้งสอง จะมีค่าเป็นบวก แต่ค่าสัมประสิทธิ์ (Y_j) อาจจะมีค่าเป็นลบได้ ในกรณีที่ความยืดหยุ่นของการใช้แทนกันระหว่างสินค้าของประเทศคู่ค้า (Elasticity of Substitution among Imports) มีค่าน้อยกว่า 1

2) ต้นทุนค่าขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ i และประเทศ j (C_{ij}) แสดงถึงอุปสรรคที่ขัดขวางการค้าระหว่างประเทศคู่ค้าทั้งสอง ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว (C_{ij}) จะมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณของกระแสการค้า คือ มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าลบ แต่ค่าสัมประสิทธิ์ (C_{ij}) อาจ

จะมีค่าเป็นบวกได้ ในกรณีที่สินค้าที่นำเข้าจากประเทศคู่ค้ามีลักษณะที่แตกต่างจากสินค้าของประเทศอื่นอย่างสิ้นเชิง ทำให้อุปสงค์ของสินค้านั้นถูกจำกัดอยู่เฉพาะกับประเทศคู่ค้าเท่านั้น

3) ปัจจัยอื่นๆที่สนับสนุน หรือขัดขวางการค้าระหว่างประเทศ i และประเทศ j (T_{ij}) แสดงถึงปัจจัยต่างๆที่สามารถสนับสนุน หรือขัดขวางการค้าระหว่างประเทศคู่ค้า โดยปัจจัยที่สนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ i และประเทศ j จะมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าบวก ส่วนปัจจัยที่ขัดขวางการค้าระหว่างประเทศ i และประเทศ j จะมีค่าสัมประสิทธิ์เป็นค่าลบ

4) ราคาสินค้าส่งออก (P) และราคาสินค้านำเข้า (P_i) เป็นตัวแปรที่สำคัญอีกตัวหนึ่งที่สามารถกำหนดกระแสการค้าระหว่างประเทศคู่ค้าได้ โดยปกติสินค้าจะถูกเคลื่อนย้ายจากประเทศที่มีราคาสินค้าต่ำกว่าไปยังประเทศที่มีราคาสินค้าสูงกว่า หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ กระแสการค้ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับราคาสินค้าส่งออก และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาสินค้านำเข้า แต่ราคาสินค้าส่งออกอาจจะมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับกระแสการค้าได้ ในกรณีที่ความยืดหยุ่นของความสามารถในการผลิตของประเทศผู้ส่งออกมีค่าต่ำ และความยืดหยุ่นของการใช้แทนกันระหว่างสินค้าที่ผลิตเองในประเทศและสินค้าที่ผลิตจากต่างประเทศมีค่าสูง ส่วนราคาสินค้านำเข้าอาจจะมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับกระแสการค้า ถ้าความยืดหยุ่นของการใช้แทนกันระหว่างสินค้าที่ผลิตโดยประเทศต่างๆ มีค่ามากกว่าความยืดหยุ่นของการใช้แทนกันระหว่างสินค้านำเข้าและสินค้าที่ผลิตในประเทศ

5) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ เป็นตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์มหภาคที่สำคัญอีกตัวหนึ่งที่สามารถกำหนดกระแสการค้าระหว่างประเทศคู่ค้าได้ โดยการแข็งค่าขึ้นของค่าเงินจะทำให้การส่งออกสินค้าลดต่ำลง และทำให้การนำเข้าสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ส่วนการอ่อนตัวของค่าเงินจะทำให้เกิดผลในทางตรงกันข้าม

6) อัตราเงินเฟ้อของประเทศผู้ส่งออกสินค้า (I_j) อัตราเงินเฟ้อของประเทศผู้นำเข้าสินค้า (I_i) มีความสัมพันธ์กับกระแสการค้าดังนี้ ค่าสัมประสิทธิ์ (I_j) จะมีค่าเป็นลบ ถ้าความยืดหยุ่นของการใช้แทนกันระหว่าง สินค้าส่งออก และสินค้าที่ผลิตเองในประเทศมีค่ามากกว่า 1 และค่าสัมประสิทธิ์ (I_i) จะมีค่าเป็นบวก ในกรณีตรงกันข้าม ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ (I_j) จะมีค่าเป็นบวก ถ้าความยืดหยุ่นของการใช้แทนกันระหว่าง สินค้านำเข้า และสินค้าที่ผลิตเองในประเทศมีค่ามากกว่า 1 และค่าสัมประสิทธิ์ (I_i) จะมีค่าเป็นลบ ในกรณีตรงกันข้าม

การนำแบบจำลองข้างต้นมาใช้ในการศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการดัดแปลงตัวแปรบางตัว เพื่อให้เหมาะสมกับวิธีการศึกษา และเพื่อให้เกิดความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล โดยแบบจำลองที่นำมาใช้ในการศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะอยู่ในรูปของ

$$M = \beta_0 \text{GDPTH}^{\beta_1} \text{INFTH}^{\beta_2} \text{EX}^{\beta_3} e$$

โดยที่

- M = มูลค่าการนำเข้าสินค้าของประเทศไทย
 GDPTH = รายได้ประชาชาติของประเทศไทย
 INFTH = อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย
 EX = อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งอยู่ในรูปของ (ราคาเงินตราของ
 ประเทศคู่ค้า / ราคาของเงินบาท)
 e_{ij} = ค่าความคลาดเคลื่อน
 β = พารามิเตอร์ของแบบจำลอง

4.3 การวิเคราะห์การสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า

การวิเคราะห์แนวโน้มของการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า ตามวิธีการศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ศึกษาได้ทำการแบ่งข้อมูลทั้งหมดที่นำมาใช้ศึกษาออกเป็น 2 ชุด คือ ข้อมูลในช่วงก่อนที่จะมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) และข้อมูลในช่วงหลังจากที่เขตการค้าเสรีอาเซียนได้ถูกจัดตั้งขึ้นแล้ว โดยข้อมูลชุดแรกจะเป็นข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 ถึง พ.ศ. 2535 และข้อมูลในชุดที่ 2 จะเป็นข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 ถึง พ.ศ. 2544 จากแบบจำลองที่นำมาใช้ทำการศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งอยู่ในรูปของ

$$M = \beta_0 \text{GDPTH}^{\beta_1} \text{INFTH}^{\beta_2} \text{EX}^{\beta_3} e \quad (1)$$

การสร้างปริมาณการค้าสามารถพิจารณาได้จาก

$$M = \alpha_0 \text{GDPTH}^{\alpha_1} \text{INFTH}^{\alpha_2} \text{EX}^{\alpha_3} e \quad (2)$$

โดยที่ ประเทศคู่ค้า คือ ประเทศที่เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียน

การหันเหทิศทางการค้าสามารถพิจารณาได้จาก

$$M = \gamma_0 \text{GDPTH}^{\gamma_1} \text{INFTH}^{\gamma_2} \text{EX}^{\gamma_3} e \quad (3)$$

โดยที่ ประเทศคู่ค้า คือ ประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียน

จัดรูปสมการ (2) และ (3) ให้อยู่ในรูปของฟังก์ชันลอการิทึม เพื่อที่จะทำให้สมการดังกล่าวเป็นสมการเชิงเส้น จะได้

$$\begin{aligned} \ln M = & \alpha_0 + \alpha_1 \ln (\text{GDPTH}) + \alpha_2 \ln (\text{INFTH}) + \alpha_3 \ln (\text{EX}) \\ & + e_{in} \end{aligned} \quad (4)$$

จากสมการ (4) จะพบว่า ค่าพารามิเตอร์ α_1 คือ ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศที่เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียนต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย

$$\begin{aligned} \ln M = & \gamma_0 + \gamma_1 \ln (\text{GDPTH}) + \gamma_2 \ln (\text{INFTH}) + \gamma_3 \ln (\text{EX}) \\ & + e_{io} \end{aligned} \quad (5)$$

จากสมการ (5) จะพบว่า ค่าพารามิเตอร์ γ_1 คือ ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียนต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย

การประมาณผลของการสร้างปริมาณการค้า สามารถทำได้โดยนำสมการ (4) มาวิเคราะห์สมการถดถอยด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) โดยใช้ข้อมูล 2 ชุด ที่ได้ทำการแบ่งไว้แล้ว

$$\begin{aligned} (2523 - 2535) : \ln M = & \alpha_0 + \alpha_1 \ln (\text{GDPTH}) + \alpha_2 \ln (\text{INFTH}) \\ & + \alpha_3 \ln (\text{EX}) + e_i \end{aligned} \quad (6)$$

$$\begin{aligned} (2536 - 2544) : \ln M = & \alpha_4 + \alpha_5 \ln (\text{GDPTH}) + \alpha_6 \ln (\text{INFTH}) \\ & + \alpha_7 \ln (\text{EX}) + e_i \end{aligned} \quad (7)$$

จากทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าของ Balassa ค่าพารามิเตอร์ α_1 ในสมการ (6) และค่าพารามิเตอร์ α_5 ในสมการ (7) จะต้องมีค่าเป็นบวก และ

ความแตกต่างระหว่างค่าพารามิเตอร์ดังกล่าว จะแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศที่เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียนต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย โดยการสร้างปริมาณการค้าจะเกิดขึ้น ถ้าค่าพารามิเตอร์ α_1 ในสมการ (6) มีค่าน้อยกว่าค่าพารามิเตอร์ α_5 ในสมการ (7)

การประมาณผลของการหันเหทิศทางการค้า สามารถทำได้โดยนำสมการ (5) มาวิเคราะห์สมการถดถอยด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) โดยใช้ข้อมูล 2 ชุด ที่ได้ทำการแบ่งไว้แล้ว

$$(2523 - 2535) : \ln M = \gamma_0 + \gamma_1 \ln (\text{GDPTH}) + \gamma_2 \ln (\text{INFTH}) + \gamma_3 \ln (\text{EX}) e_{i_0} \quad (8)$$

$$(2536 - 2544) : \ln M = \gamma_4 + \gamma_5 \ln (\text{GDPTH}) + \gamma_6 \ln (\text{INFTH}) + \gamma_7 \ln (\text{EX}) e_{i_0} \quad (9)$$

จากทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าของ Balassa ค่าพารามิเตอร์ γ_1 ในสมการ (8) และค่าพารามิเตอร์ γ_5 ในสมการ (9) ความแตกต่างระหว่างค่าพารามิเตอร์ดังกล่าว จะแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียนต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย โดยการหันเหทิศทางการค้าจะเกิดขึ้น ถ้าค่าพารามิเตอร์ γ_1 ในสมการ (8) มีค่ามากกว่าค่าพารามิเตอร์ γ_5 ในสมการ (9)

ขั้นตอนสุดท้ายของการวิเคราะห์ในแนวทางที่ 1 คือ ตรวจสอบความแตกต่างระหว่างค่าพารามิเตอร์ α_1 ในสมการ (6) และค่าพารามิเตอร์ α_5 ในสมการ (7) และตรวจสอบความแตกต่างระหว่างค่าพารามิเตอร์ γ_1 ในสมการ (8) และค่าพารามิเตอร์ γ_5 ในสมการ (9) โดยใช้วิธี "Chow Test"¹ ของ Gregory Chow เพื่อพิจารณานัยสำคัญทางสถิติของความแตกต่างระหว่างค่าพารามิเตอร์ดังกล่าว ซึ่งจากข้อสมมติของ Chow Test จะได้

$$F^* = \frac{[S_1 - (S_2 + S_3)]/k}{(S_2 + S_3)/(n_1 + n_2 - 2k)}$$

¹ D. N. Gujarati, Basic Econometrics (McGraw-Hill, 1995) pp. 244-248.

โดยที่

S_1 = residual sum of squares ของข้อมูลทั้งหมด

S_2 = residual sum of squares ของข้อมูลในช่วงก่อนที่จะมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

S_3 = residual sum of squares ของข้อมูลในช่วงหลังจากที่เขตการค้าเสรีอาเซียนได้ถูกจัดตั้งขึ้นแล้ว

n_1 = จำนวนของข้อมูลในช่วงก่อนที่จะมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

n_2 = จำนวนของข้อมูลในช่วงหลังจากที่เขตการค้าเสรีอาเซียนได้ถูกจัดตั้งขึ้นแล้ว

k = จำนวนของพารามิเตอร์ทั้งหมดในแบบจำลองที่ทำการศึกษา

การทดสอบ Chow Test ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะใช้ขอบเขตที่เชื่อมั่นได้ในระดับ 95 % และมีขั้นของความอิสระ ($n_1 + n_2 - 2k$) โดยกำหนดข้อสมมุติฐานว่า

$$H_0 : \alpha_1 = \alpha_{11}$$

$$H_1 : \alpha_1 \neq \alpha_{11}$$

ถ้าค่าสถิติ F ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าสถิติ F วิกฤต แสดงว่าเราสามารถยอมรับได้ว่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศที่เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียนต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ถ้าค่าสถิติ F ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าสถิติ F วิกฤต แสดงว่าเราสามารถยอมรับได้ว่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศที่เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียนต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย ไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

และ

$$H_2 : \gamma_1 = \gamma_{11}$$

$$H_3 : \gamma_1 \neq \gamma_{11}$$

ถ้าค่าสถิติ F ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าสถิติ F วิกฤต แสดงว่าเราสามารถยอมรับได้ว่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียนต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ถ้า

ค่าสถิติ F ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าสถิติ Fวิกฤต แสดงว่าเราสามารถยอมรับได้ว่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้าจากประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียนต่อรายได้ประชาชาติของประเทศไทย ไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.4 ข้อมูลที่นำมาใช้ทำการศึกษา

แบบจำลองการวัดตั้งเดิมนั้น ข้อมูลทั้งหมดที่นำมาใช้ศึกษาจะเป็นข้อมูลแบบภาคตัดขวาง (Cross-section) แต่เนื่องจากผู้ศึกษามีความคิดว่า การนำข้อมูลแบบอนุกรมเวลา (time series) มาใช้ประกอบการศึกษาด้วย น่าจะทำให้ผลการศึกษาที่ได้รับมีความเหมาะสมมากขึ้น ดังนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเป็นการศึกษาโดยใช้ข้อมูลแบบอนุกรมเวลา และข้อมูลแบบภาคตัดขวางประกอบกัน โดยข้อมูลภาคตัดขวางจะแบ่งตามประเทศคู่ค้าที่เลือกทำการศึกษา ส่วนข้อมูลอนุกรมเวลาจะเป็นข้อมูลตั้งแต่ปี 1980 ถึงปี 2001

ข้อมูลทางการเงิน เช่น ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ อัตราเงินเฟ้อรายได้ประชาชาติ จะใช้ข้อมูลจาก International Financial Statistics ซึ่งจัดทำโดยกองทุนการเงินระหว่างประเทศ โดยข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะอยู่ในรูปของราคาเงินตราของประเทศคู่ค้าหารด้วยราคาของเงินบาท ข้อมูลมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดต่างๆนั้นแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกนำมาจากเว็บไซต์ www.moc.go.th/dbe ของกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ โดยข้อมูลที่จะนำมาใช้จะอยู่ในระบบฮาร์โมนิในระดับ 6 ดิจิต ส่วนที่สองนำมาจากข้อมูลการค้าระหว่างประเทศประจำปีขององค์การสหประชาชาติ โดยข้อมูลที่จะนำมาใช้จะอยู่ในระบบ SITC ระดับ 4 ดิจิต ข้อมูลอัตราภาษีศุลกากรนำมาจากเว็บไซต์ www.customs.go.th ของกรมศุลกากร และข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆนำมาจากเว็บไซต์ www.worldbank.org ของธนาคารโลกซึ่งเป็นข้อมูลของปี 2000

4.5 ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการศึกษา

4.3.1 ข้อดีของวิธีการศึกษาโดยใช้ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าของ Balassa คือ 1) สามารถศึกษาถึงผลกระทบของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ที่มีต่อกระแสการค้าได้อย่างเป็นรูปธรรม 2) สามารถแยกผลของการสร้างปริมาณการค้า และผลของการหันเหทิศทางการค้าออกจากกันอย่างเด็ดขาด 3) ขจัดปัญหาเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลสินค้าที่นำมาศึกษา (The Disaggregation Problem) เนื่องจากสินค้าแต่ละชนิดจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน ปัจจุบันที่กำหนดการนำเข้าจึงอาจจะมี ความแตกต่างกันไปด้วย การศึกษาโดยใช้มูลค่า

รวมของสินค้าทุกชนิดจึงอาจทำให้ได้รับผลการศึกษาที่ไม่เหมาะสม 4) ทำให้ทราบถึงผลกระทบจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่มีต่อแหล่งผลิตสินค้าแต่ละราย เช่นเดียวกันกับกรณีของสินค้าที่นำเข้า การศึกษาโดยใช้มูลค่าสินค้านำเข้ารวมของประเทศต่างๆ ก็อาจทำให้ได้รับผลการศึกษาที่ไม่เหมาะสมเช่นกัน เนื่องจากปัจจัยที่กำหนดการนำเข้าจากประเทศต่างๆ ก็อาจมีความแตกต่างกันได้ด้วย ส่วนข้อดีของการศึกษาโดยใช้แบบจำลองกราวิตัต คือ สามารถใช้วิเคราะห์ทิศทางของกระแสการค้า และยังสามารถวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่กำหนดรูปแบบของกระแสการค้าได้

4.3.2 ข้อจำกัดของวิธีการศึกษา ข้อจำกัดของวิธีการศึกษาที่ใช้ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าของ Balassa คือ 1) ไม่สามารถที่จะทำการศึกษาผลของการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าการศึกษาในระดับมวลรวมได้ เนื่องจากผลการศึกษาที่ได้รับจะอยู่ในรูปของรายสินค้า หรือรายอุตสาหกรรม การพิจารณาผลกระทบโดยรวมจากการจัดตั้ง AFTA ต่อประเทศจึงทำได้ยาก 2) ไม่สามารถระบุขนาดของการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นได้ เนื่องจากวิธีการศึกษาของ Balassa จะทำให้ทราบได้แต่เพียงว่าการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าได้เกิดขึ้นหรือไม่ 3) การศึกษาโดยใช้ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าของ Balassa และการศึกษาโดยใช้แบบจำลองกราวิตัต เป็นการศึกษาระแสการค้าในระดับทวิภาคี ผลการศึกษาที่ได้รับจึงเป็นผลที่เกิดขึ้นเฉพาะกับประเทศที่เลือกศึกษาเท่านั้น ไม่ใช่ผลกระทบโดยรวมที่เกิดจากการจัดตั้ง AFTA

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลการนำเข้าสินค้าจากประเทศคู่ค้าต่างๆ เป็นรายประเทศ โดยได้แบ่งประเทศที่เลือกทำการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) ประเทศที่เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียน 4 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และประเทศสิงคโปร์ 2) ประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีอาเซียน 4 ประเทศ ได้แก่ ประเทศจีน ไต้หวัน สหราชอาณาจักร และประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนสินค้าที่เลือกทำการศึกษาจะพิจารณาเฉพาะสินค้าที่มีการนำเข้าจากประเทศคู่ค้าแต่ละประเทศเท่านั้น

5.1 กรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศอินโดนีเซีย

5.1.1 ปลาแช่แข็ง (รหัสฮาร์โมนไนซ์ 030379)

สินค้านิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
ID	2.51	4.30	1.79
ค่าสถิติ t	1.97	1.80	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้านิดนี้ และจากการทดสอบ

Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.1.2 บุหรี่ที่มียาสูบ (รหัสฮาร์โมนี 240220)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 10 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 60

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
ID	5.03	16.99	11.96
ค่าสถิติ t	1.07	3.42	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.1.3 ยูเรเชีย (รหัสฮาร์โมนี 310210)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 10

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
ID	0.99	2.99	2.00
ค่าสถิติ t	0.37	0.97	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.1.4 หูฟัง และอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับลดระดับเสียง (รหัสสารโมโนซ์ 392690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 15 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 30

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
ID	8.10	2.85	-5.25
ค่าสถิติ t	7.86	1.81	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นหามีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.1.5 กระดาษ และกระดาษแข็ง (รหัสสารโมโนซ์ 481190)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 10

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
ID	4.35	1.93	-2.42
ค่าสถิติ t	2.21	0.81	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.1.6 ทองคำในลักษณะที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (รหัสสารโมโนซ์ 710812)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 0

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
ID	5.45	10.53	5.08
ค่าสถิติ t	1.81	2.60	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.1.7 สรุป

จากการศึกษาพบว่า สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากประเทศอินโดนีเซียทุกชนิดได้รับผลกระทบจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน โดยได้เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าหลายชนิด และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าทุกชนิด ส่วนอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าหลายชนิด และโดยส่วนมากอัตราเงินเฟ้อจะมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าไปในทิศทางเดียวกัน

5.2 กรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศมาเลเซีย

5.2.1 น้ำมันปิโตรเลียมดิบ และน้ำมันดิบที่ได้จากแร่ปิทูนีส (รหัสสารโมโนซ์ 270900)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 0

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
MY	2.63	1.84	-0.79
ค่าสถิติ t	2.67	1.44	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.2.2 น้ำมันปิโตรเลียม และน้ำมันที่ได้จากแร่หินน้ำมัน นอกจากที่เป็นน้ำมันดิบ (รหัสสารโมโนซ์ 271000)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
MY	5.50	18.15	12.65
ค่าสถิติ t	0.80	6.68	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้านิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้านิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.3 ปลาแซ่แซ็ง (รหัสสารโมโนซ์ 030379)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
MY	4.08	0.93	-3.15
ค่าสถิติ t	0.65	0.76	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นหามีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

จากการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าพบว่า ทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.2.4 บุหรี่ที่มียาสูบ (รหัสสารโมโนซ์ 240220)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 10 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 60

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
MY	13.01	9.99	-3.02
ค่าสถิติ t	3.07	3.69	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.5 ยูเรีย (รหัสสารโมโน 310210)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 10

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
MY	0.27	0.10	-0.17
ค่าสถิติ t	0.08	0.04	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นหามีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้านี้

จากการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าพบว่า ทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้านี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.6 หูฟ่ง และอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับลดระดับเสียง (รหัสสารโมโนซ์ 392690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 15 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 30

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
MY	1.03	4.89	3.86
ค่าสถิติ t	0.89	2.65	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.2.7 ทองคำในลักษณะที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (รหัสสารโมโนซ์ 710812)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 0

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
MY	0.75	8.16	7.41
ค่าสถิติ t	0.31	0.90	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.8 ของที่ทำด้วยเหล็กกล้า (รหัสฮาร์โมนี 732690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
MY	0.89	5.77	4.88
ค่าสถิติ t	0.81	1.62	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.9 ของที่ทำด้วยอะลูมิเนียม (รหัสสารโมโนซ์ 761699)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
MY	2.73	6.08	3.35
ค่าสถิติ t	4.91	1.43	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.10 เครื่องส่งที่มีเครื่องรับประกอบรวมอยู่ด้วย (รหัสสารโมโนซ์ 852520)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
MY	2.39	12.94	2.42
ค่าสถิติ t	0.74	2.42	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯ ไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.11 สายอากาศ และเครื่องสะท้อนสัญญาณอากาศทุกชนิด (รหัสสารโมโนซ์ 852990)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
MY	6.41	3.32	-3.09
ค่าสถิติ t	3.51	0.47	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2.12 ตัวนำไฟฟ้าติดกับขั้วต่อ (รหัสสารโมโนซ์ 854451)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
MY	13.55	5.59	-7.96
ค่าสถิติ t	10.96	2.10	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นหามีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.2.13 สรุป

จากการศึกษาพบว่า สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากประเทศมาเลเซียหลายชนิดได้รับผลกระทบจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน แต่ได้เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าเหล่านั้นเพียงบางชนิด และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าทุกชนิด ส่วนอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกือบทุกชนิด

5.3 กรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศฟิลิปปินส์

5.3.1 ปลาแช่แข็ง (รหัสสารโมโนซ์ 030379)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
PH	0.96	3.93	2.97
ค่าสถิติ t	0.67	1.53	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.3.2 ยูเรีย (รหัสสารโมโน 310210)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 10

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
PH	4.61	12.53	7.92
ค่าสถิติ t	2.24	1.69	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.3.3 หุฟ้ง และอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับลดระดับเสียง (รหัสสารโมโนซ์ 392690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 15 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 30

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
PH	7.24	10.17	2.93
ค่าสถิติ t	9.93	2.60	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.3.4 แคนโทด และส่วนของแคนโทด (รหัสสารโมโนซ์ 740311)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 1

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
PH	2.99	3.55	0.56
ค่าสถิติ t	0.69	2.55	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.3.5 สายอากาศ และเครื่องสะท้อนสัญญาณอากาศทุกชนิด (รหัสสารโมโนซ์ 852990)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
PH	3.29	7.00	3.71
ค่าสถิติ t	0.09	1.89	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.3.6 ตัวนำไฟฟ้าติดกับข้าวต่อ (รหัสสารโมโนซ์ 854451)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
PH	10.67	3.88	6.79
ค่าสถิติ t	1.85	1.21	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.3.7 สรุป

จากการศึกษาพบว่า สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากประเทศฟิลิปปินส์หลายชนิดได้เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้น แต่การสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นกับสินค้าบางชนิดไม่ได้เป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าทุกชนิด ส่วนอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าหลายชนิด และโดยส่วนมากอัตราเงินเฟ้อจะมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าไปในทิศทางตรงกันข้าม

5.4 กรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสิงคโปร์

5.4.1 ส่วนประกอบ และอุปกรณ์ประกอบของเครื่องจักร (รหัสฮาร์โมนี 847330)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 2.5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
SG	10.54	4.42	-6.12
ค่าสถิติ t	0.01	1.03	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้านิดนี้

จากการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าพบว่า ทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้านิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.4.2 น้ำมันปิโตรเลียม และน้ำมันที่ได้จากแร่บิทูมินัส นอกจากที่เป็นน้ำมันดิบ (รหัส ฮาร์โมนไนซ์ 271000)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคี อาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
SG	2.59	2.34	-0.25
ค่าสถิติ t	1.98	4.41	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.4.3 ปลาแซ่แซ็ง (รหัสสารโมโนซ์ 030379)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
SG	2.47	1.54	-0.93
ค่าสถิติ t	0.35	0.62	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นหามีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

จากการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าพบว่า ทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.4.4 บุหรี่ที่มียาสูบ (รหัสสารโมโนซ์ 240220)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 10 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 60

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
SG	1.52	0.59	-0.93
ค่าสถิติ t	3.68	0.27	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้านิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้านิดนี้

5.4.5 หูฟัง และอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับลดระดับเสียง (รหัสสารโมโนซ์ 392690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 15 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 30

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
SG	0.89	3.11	2.22
ค่าสถิติ t	1.53	2.64	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.4.6 ภาวะด้อยและภาวะด้อยแข็ง (รหัสสารโมโนซ์ 481190)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 10

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
SG	5.23	8.25	3.02
ค่าสถิติ t	0.57	0.83	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯ ไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.4.7 ทองคำในลักษณะที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (รหัสสารโมโนซ์ 710812)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 0

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
SG	1.65	0.25	1.40
ค่าสถิติ t	0.39	0.98	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.4.8 ของที่ทำด้วยเหล็กกล้า (รหัสฮาร์โมนไนซ์ 732690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
SG	2.12	4.22	2.10
ค่าสถิติ t	2.60	2.90	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.4.9 แคนโทด และส่วนของแคนโทด (รหัสสารโมโนซ์ 740311)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 1

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
SG	15.21	3.64	11.57
ค่าสถิติ t	10.29	0.56	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

จากการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าพบว่า ทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.4.10 ของที่ทำด้วยอะลูมิเนียม (รหัสสารโมโนซ์ 761699)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
SG	2.28	4.81	2.53
ค่าสถิติ t	2.65	24.55	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯ ไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.4.11 เครื่องส่งที่มีเครื่องรับประกอบรวมอยู่ด้วย (รหัสสารโมโนซ์ 852520)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
SG	6.12	3.50	-2.62
ค่าสถิติ t	4.79	0.68	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้านิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้านิดนี้

5.4.12 สายอากาศ และเครื่องสะท้อนสัญญาณอากาศทุกชนิด (รหัสสารโมโนซ์ 852990)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
SG	4.73	1.05	-3.68
ค่าสถิติ t	10.75	0.13	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.4.13 ตัวนำไฟฟ้าติดกับขั้วต่อ (รหัสสารโมโนซ์ 854451)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
SG	2.93	0.06	-2.87
ค่าสถิติ t	2.36	0.03	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าลดลง แสดงว่าไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

จากการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าพบว่า ทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.4.14 สรุป

จากการศึกษาพบว่า สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากประเทศสิงคโปร์หลายชนิดได้รับผลกระทบจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน แต่ได้เกิดการสร้างปริมาณการค้าขึ้นกับสินค้าเพียงบางชนิด และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าทุกชนิด ส่วนอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าหลายชนิด และโดยส่วนมากอัตราเงินเฟ้อจะมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าไปในทิศทางเดียวกัน

5.5 กรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศจีน

5.5.1 น้ำมันปิโตรเลียมดิบ และน้ำมันดิบที่ได้จากแร่ปิทูมินัส (รหัสสารโมโนซ์ 270900)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 0

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
CH	14.73	44.00	29.27
ค่าสถิติ t	1.15	0.8	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

จากการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าพบว่า ทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.5.2 น้ำมันปิโตรเลียม และน้ำมันที่ได้จากแร่bituminัส นอกจากที่เป็นน้ำมันดิบ (รหัสสารโมโนซ์ 271000)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
CH	2.13	0.07	-2.06
ค่าสถิติ t	0.69	0.01	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.5.3 ปลาแซ่แซ็ง (รหัสสารโมโนซ์ 030379)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
CH	6.41	7.86	1.45
ค่าสถิติ t	1.03	1.51	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.5.4 ยูเรีย (รหัสสารโมโน 310210)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 10

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
CH	2.25	2.72	0.47
ค่าสถิติ t	0.88	0.93	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

จากการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าพบว่า ทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.5.5 หุพัง และอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับลดระดับเสียง (รหัสสารโมโนซ์ 392690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 15 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 30

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
CH	1.02	5.01	3.99
ค่าสถิติ t	0.64	1.53	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.5.6 กระดาษ และกระดาษแข็ง (รหัสสารโมโนซ์ 481190)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 10

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
CH	0.02	4.43	4.41
ค่าสถิติ t	0.01	1.63	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.5.7 ของที่ทำด้วยเหล็กกล้า (รหัสฮาร์โมนี 732690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
CH	2.30	13.28	10.98
ค่าสถิติ t	1.54	2.38	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.5.8 แคนโทด และส่วนของแคนโทด (รหัสสารโมโนซ์ 740311)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 1

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
CH	9.17	16.34	7.17
ค่าสถิติ t	0.56	2.30	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.5.9 ของที่ทำด้วยอะลูมิเนียม (รหัสสารโมโนซ์ 761699)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
CH	4.26	4.67	0.41
ค่าสถิติ t	2.85	3.04	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.5.10 เครื่องส่งที่มีเครื่องรับประกอบรวมอยู่ด้วย (รหัสสารโมโนซ์ 852520)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
CH	1.56	11.75	10.19
ค่าสถิติ t	0.49	1.44	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.5.11 สายอากาศ และเครื่องสะท้อนสัญญาณอากาศทุกชนิด (รหัสสารโมโนซ์ 852990)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
CH	8.83	3.83	-5.00
ค่าสถิติ t	4.28	0.84	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.5.12 ตัวนำไฟฟ้าติดกับขั้วต่อ (รหัสสารโมโนซ์ 854451)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
CH	0.16	11.00	10.84
ค่าสถิติ t	0.08	3.71	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.5.13 สรุป

จากการศึกษาพบว่า สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากประเทศจีนหลายชนิดได้รับผลกระทบจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน แต่ได้เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าเหล่านั้นเพียงบางชนิด และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าหลายชนิด โดยทิศทางของความสัมพันธจะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าเพียงบางชนิด และโดยส่วนมากทิศทางของความสัมพันธจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.6 กรณีการนำเข้าสินค้าจากไต้หวัน

5.6.1 ส่วนประกอบ และอุปกรณ์ประกอบของเครื่องจักร (รหัสฮาร์โมนี 847330)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 2.5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
TW	4.34	2.45	-1.89
ค่าสถิติ t	1.04	0.74	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ แต่จากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯ ไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อเพื่อความสัมพันธไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.6.2 ปลาแซ่แซ็ง (รหัสสารโมโนซ์ 030379)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
TW	6.86	0.75	-6.11
ค่าสถิติ t	0.80	0.48	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.6.3 หูฟิ่ง และอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับลดระดับเสียง (รหัสสารโมโนซ์ 392690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 15 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 30

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
TW	3.34	1.04	-2.30
ค่าสถิติ t	2.79	0.86	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นหูลู่มีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.6.4 ภาวะขาดดุล และภาวะขาดดุลแข็ง (รหัสสารโมโนซ์ 481190)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 10

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
TW	0.55	9.54	8.99
ค่าสถิติ t	0.31	1.59	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.6.5 ของที่ทำได้ด้วยเหล็กกล้า (รหัสสารโมโนซ์ 732690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
TW	3.35	0.02	-3.33
ค่าสถิติ t	6.82	0.01	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ แต่จากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.6.6 แคนาดา และส่วนของแคนาดา (รหัสสารโมโนซ์ 740311)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 1

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
TW	1.48	0.22	-1.26
ค่าสถิติ t	0.25	0.03	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ แต่จากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯ ไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการสร้างปริมาณการค้าที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.6.7 ของที่ทำด้วยอะลูมิเนียม (รหัสสารโมโนซ์ 761699)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
TW	4.80	2.63	-2.17
ค่าสถิติ t	6.80	4.28	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.6.8 เครื่องส่งที่มีเครื่องรับประกอบรวมอยู่ด้วย (รหัสสารโมโนซ์ 852520)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
TW	2.07	11.22	9.15
ค่าสถิติ t	2.37	1.65	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.6.9 สายอากาศ และเครื่องสะท้อนสัญญาณอากาศทุกชนิด (รหัสสารโมโนซ์ 852990)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
TW	6.29	5.49	-0.8
ค่าสถิติ t	6.72	0.83	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.6.10 ตัวนำไฟฟ้าติดกับชั่วคราว (รหัสสารโมโนซ์ 854451)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
TW	5.67	1.01	-4.66
ค่าสถิติ t	3.55	0.53	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.6.11 สรุป

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากที่มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนได้เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากไต้หวันเกือบทุกชนิด แต่มีสินค้าบางชนิดที่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้น โดยที่ไม่ได้เป็นผลกระทบจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกือบทุกชนิด โดยทิศทางของความสัมพันธจะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าหลายชนิด และโดยส่วนมากทิศทางของความสัมพันธจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.7 กรณีการนำเข้าสินค้าจากสหราชอาณาจักร

5.7.1 ส่วนประกอบ และอุปกรณ์ประกอบของเครื่องจักร (รหัสฮาร์โมนี 847330)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 2.5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
UK	3.34	11.74	8.40
ค่าสถิติ t	3.20	1.99	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.7.2 น้ำมันปิโตรเลียม และน้ำมันที่ได้จากแร่หินน้ำมัน นอกจากที่เป็นน้ำมันดิบ (รหัส ฮาร์โมนไนซ์ 271000)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคี อาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
UK	0.61	0.92	0.31
ค่าสถิติ t	0.14	0.31	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

จากการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าพบว่า ทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.7.3 ปลาแซ่แซ็ง (รหัสสารโมโนซ์ 030379)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
UK	2.55	1.61	-0.94
ค่าสถิติ t	0.47	0.48	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นฯ ไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.7.4 บุหรี่ที่มียาสูบ (รหัสสารโมโนซ์ 240220)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 10 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 60

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
UK	2.16	0.07	-2.09
ค่าสถิติ t	2.27	0.03	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.7.5 หูฟัง และอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับลดระดับเสียง (รหัสสารโมโนซ์ 392690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 15 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 30

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
UK	1.79	2.40	0.61
ค่าสถิติ t	2.82	1.68	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.7.6 กระดาษ และกระดาษแข็ง (รหัสสารโมโนซ์ 481190)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 10

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
UK	4.69	7.59	2.90
ค่าสถิติ t	1.98	2.04	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นหมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.7.7 ของที่ทำด้วยเหล็กกล้า (รหัสฮาร์โมนี 732690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
UK	1.18	8.84	7.66
ค่าสถิติ t	1.02	2.14	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.7.8 แคนโทด และส่วนของแคนโทด (รหัสสารโมโนซ์ 740311)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 1

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
UK	0.72	5.64	4.92
ค่าสถิติ t	0.10	0.76	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

จากการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าพบว่า ทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.7.9 ของที่ทำด้วยอะลูมิเนียม (รหัสสารโมโนซ์ 761699)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
UK	1.96	7.46	5.50
ค่าสถิติ t	1.78	1.73	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.7.10 เครื่องส่งที่มีเครื่องรับประกอบรวมอยู่ด้วย (รหัสสารโมโนซ์ 852520)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
UK	4.63	11.85	7.22
ค่าสถิติ t	1.21	2.50	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.7.11 สายอากาศ และเครื่องสะท้อนสัญญาณอากาศทุกชนิด (รหัสสารโมโนซ์ 852990)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
UK	2.02	2.01	-0.01
ค่าสถิติ t	3.05	0.48	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

จากการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าพบว่า ทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.7.12 ตัวนำไฟฟ้าติดกับชั่วคราว (รหัสสารโมโนซ์ 854451)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
UK	1.00	0.28	-0.72
ค่าสถิติ t	0.27	0.25	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.7.13 สรุป

จากการศึกษาพบว่า มีสินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากสหราชอาณาจักรเพียงบางชนิดเท่านั้นที่ได้รับผลกระทบจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน และได้เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าเหล่านั้นเพียงบางชนิดด้วย ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าหลายชนิด โดยทิศทางของความสัมพันธ์จะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าเพียงบางชนิด และโดยส่วนมากทิศทางของความสัมพันธ์จะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม

5.8 กรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสหรัฐอเมริกา

5.8.1 ส่วนประกอบ และอุปกรณ์ประกอบของเครื่องจักร (รหัสสารโมโนซ์ 847330)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 2.5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	1.07	1.35	0.28
ค่าสถิติ t	0.42	0.42	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.8.2 น้ำมันปิโตรเลียม และน้ำมันที่ได้จากแร่บิทูมินัส นอกจากที่เป็นน้ำมันดิบ (รหัส ฮาร์โมนไนซ์ 271000)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคี อาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	11.54	18.77	7.23
ค่าสถิติ t	11.91	1.97	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.8.3 ปลาแซ่แซ็ง (รหัสสารโมโนซ์ 030379)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	8.85	3.46	-5.39
ค่าสถิติ t	1.13	3.65	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

จากการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าพบว่า ทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.8.4 บุหรี่ที่มียาสูบ (รหัสสารโมโนซ์ 240220)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 10 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 60

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	5.96	5.32	0.64
ค่าสถิติ t	1.65	1.49	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นหมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

จากการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าพบว่า ทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.8.5 ยูเรเชีย (รหัสฮาร์โมนไนซ์ 310210)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 10

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	1.73	1.28	-0.45
ค่าสถิติ t	1.59	0.50	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.8.6 หุฟง และอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับลดระดับเสียง (รหัสสารโมโนซ์ 392690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 15 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 30

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	0.49	2.87	2.38
ค่าสถิติ t	1.12	6.37	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.8.7 กระดาษ และกระดาษแข็ง (รหัสสารโมโนซ์ 481190)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 10

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	2.04	1.04	-1.00
ค่าสถิติ t	0.70	0.23	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.8.8 ทองคำในลักษณะที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (รหัสสารโมโนซ์ 710812)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 0

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	2.54	8.75	6.21
ค่าสถิติ t	1.10	0.64	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.8.9 ของที่ทำด้วยเหล็กกล้า (รหัสฮาร์โมนี 732690)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	1.60	7.08	5.48
ค่าสถิติ t	2.00	1.70	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.8.10 แคลโทด และส่วนของแคลโทด (รหัสสารโมโนซ์ 740311)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 1

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	13.18	2.66	-10.52
ค่าสถิติ t	7.73	0.63	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.8.11 ของที่ทำด้วยอะลูมิเนียม (รหัสสารโมโนซ์ 761699)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	4.06	5.34	1.28
ค่าสถิติ t	4.96	1.50	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.8.12 เครื่องส่งที่มีเครื่องรับประกอบรวมอยู่ด้วย (รหัสสารโมโนซ์ 852520)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 0 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 5

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	2.44	4.88	2.44
ค่าสถิติ t	1.03	3.01	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นฯ มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าไม่เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.8.13 สายอากาศ และเครื่องสะท้อนสัญญาณอากาศทุกชนิด (รหัสสารโมโนซ์ 852990)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบเร่งด่วน โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	2.04	0.16	-1.88
ค่าสถิติ t	5.78	0.04	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ 1) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้ 2) อัตราเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.8.14 ตัวนำไฟฟ้าติดกับข้าวต่อ (รหัสสารโมโนซ์ 854451)

สินค้าชนิดนี้อยู่ในขั้นตอนการลดภาษีแบบปรกติ โดยอัตราภาษีสำหรับประเทศภาคีอาเซียนเท่ากับร้อยละ 5 และอัตราภาษีสำหรับประเทศอื่นๆเท่ากับร้อยละ 20

ประเทศ	ความยืดหยุ่น		ผลต่าง
	1980 – 1992	1993 – 2001	
US	3.75	0.07	-3.68
ค่าสถิติ t	0.27	0.01	

จากการศึกษาพบว่า ภายหลังจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนค่าความยืดหยุ่นมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าชนิดนี้ และจากการทดสอบ Chow test พบว่า ค่าความยืดหยุ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการหันเหทิศทางการค้าที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าชนิดนี้

5.8.15 สรุป

จากการศึกษาพบว่า สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากประเทศสหรัฐอเมริกาเกือบทุกชนิดได้รับผลกระทบจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน และได้เกิดการหันเหทิศทางการค้าขึ้นกับสินค้าเหล่านั้นหลายชนิดด้วย ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้า คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าเกือบทุกชนิด โดยทิศทางของความสัมพันธ์จะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนอัตราเงินเพื่อมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าสินค้าเพียงบางชนิด โดยทิศทางของความสัมพันธ์จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

บทที่ 6

ข้อสรุป และข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อสรุป

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับโครงสร้างการนำเข้าสินค้าของประเทศไทย อันเป็นผลมาจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) โดยเลือกทำการศึกษาคณะสินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากกลุ่มประเทศอาเซียนมากที่สุด 15 อันดับแรกของปี 2001 เท่านั้น โดยเน้นการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณเป็นหลัก

วิธีการศึกษาที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ประยุกต์มาจากทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าของ Bela Balassa ซึ่งมีสมมุติฐานว่าการจัดตั้งเขตการค้าเสรีจะส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าของประเทศสมาชิก ถ้าพบว่าภายหลังจากที่มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีแล้ว ค่าความยืดหยุ่นของการนำเข้าสินค้าต่อรายได้ประชาชาติเปลี่ยนแปลงไป โดยถ้าความยืดหยุ่นของการนำเข้าสินค้าจากประเทศสมาชิกของกลุ่มต่อรายได้ประชาชาติมีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดการสร้างปริมาณการค้า ซึ่งจะส่งผลดีต่อสวัสดิการของประเทศ แต่ถ้าความยืดหยุ่นของการนำเข้าสินค้าจากประเทศนอกกลุ่มมีค่าลดลง แสดงว่าเกิดการหันเหทิศทางการค้า ซึ่งจะส่งผลเสียต่อสวัสดิการของประเทศ การศึกษาในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้ทำการเปรียบเทียบค่าความยืดหยุ่นดังกล่าว ใน 2 ช่วงเวลา โดยช่วงแรกจะเป็นช่วงก่อนที่จะมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (1980-1992) และช่วงที่สองจะเป็นช่วงที่เขตการค้าเสรีอาเซียนได้ถูกจัดตั้งขึ้นแล้วจนถึงปัจจุบัน (1993-2001)

จากการศึกษาพบว่า สินค้าหลายชนิดได้เกิดการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าขึ้นจริง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าของ Balassa แต่ผลการศึกษาในหลายสินค้า ก็มีความแตกต่างจาก ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าของ Balassa อยู่บ้าง ทั้งนี้เนื่องมาจากว่าปัจจัยที่มีส่วนกำหนดโครงสร้างการนำเข้าสินค้านั้นมีอยู่หลายประการ ไม่ได้จำกัดแต่เพียงปัจจัยการจัดตั้ง AFTA เท่านั้น ซึ่งสิ่งนี้ได้ขัดแย้งกับข้อสมมุติที่ Balassa กำหนดไว้ ผลการศึกษาที่ได้รับจึงอาจจะแตกต่างจากทฤษฎีของ Balassa ไปบ้าง ยกตัวอย่าง เช่น ในกรณีที่อุปสงค์ของสินค้าเกิดการขยาย หรือหดตัวอย่างรุนแรง หรือกรณีที่อุปสงค์ของสินค้ามีลักษณะเฉพาะตัว อาจจะทำให้ผลลัพธ์ของการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้าได้

ในส่วนของ AFTA เอง ก็อาจจะทำให้ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามทฤษฎีได้ เนื่องจากกระบวนการลดภาษีของ AFTA นั้น เป็นไปแบบมีขั้นตอน ดังนั้นในช่วงที่กระบวนการลดภาษีกำลังดำเนินอยู่ อาจจะมีผลกดดันให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบดังกล่าวได้ทำการปรับตัวเพื่อรองรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ทำให้การสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า ไม่เกิดขึ้นเท่าที่ควร นอกจากนั้น การกำหนดให้ประเทศภาคีอาเซียนสามารถได้รับสิทธิประโยชน์จากการลดภาษีได้ ก็ต่อเมื่อประเทศภาคีอาเซียนนั้น ได้ทำการลดภาษีด้วยเช่นกัน ทำให้การค้าในกลุ่มอาเซียนไม่ขยายตัวเท่าที่ควร เนื่องจากสินค้าที่ประเทศไทยนำมาลดภาษีนั้น หลายสินค้าเป็นสินค้าที่ประเทศภาคีอาเซียนไม่มีการเก็บภาษี และบางสินค้าเป็นสินค้าที่ประเทศภาคีอาเซียนไม่มีการผลิตเองในประเทศ เช่น หนังเฟอร์

เมื่อพิจารณาผลกระทบที่เกิดกับรูปแบบการนำเข้าสินค้าเป็นรายประเทศ พบว่า ในด้านการสร้างปริมาณการค้า นั้นมักจะเกิดขึ้นกับประเทศที่เดิมประเทศไทยนำเข้าสินค้าเป็นมูลค่าน้อย เช่น ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศอินโดนีเซีย ส่วนประเทศที่เดิมประเทศไทยนำเข้าสินค้าเป็นมูลค่ามาก เช่น ประเทศสิงคโปร์ มักจะไม่ค่อยเกิดการสร้างปริมาณการค้า ส่วนในด้านการหันเหทิศทางการค้า นั้นมักจะเกิดขึ้นกับประเทศที่เดิมประเทศไทยนำเข้าสินค้าเป็นมูลค่ามาก เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนประเทศที่เดิมประเทศไทยนำเข้าสินค้าเป็นมูลค่าน้อยกว่าประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น ประเทศจีน และสหราชอาณาจักร มักจะไม่ค่อยเกิดการหันเหทิศทางการค้า ยกเว้นกรณีของไต้หวันซึ่งเกิดการหันเหทิศทางการค้าในสินค้าหลายชนิด

ส่วนการพิจารณาผลกระทบที่เกิดกับรูปแบบการนำเข้าสินค้าเป็นรายสินค้า พบว่า สินค้าที่เกิดการสร้างปริมาณการค้า นั้น จะแตกต่างกันไปตามแหล่งผลิต ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุที่ว่า ประเทศภาคีอาเซียนแต่ละประเทศ จะมีความชำนาญในการผลิตเฉพาะด้าน (Specialization) ที่ไม่เหมือนกัน โดยสินค้าที่เกิดการสร้างปริมาณการค้าในเกือบทุกประเทศ ได้แก่ หูฟัง และอุปกรณ์ที่ใช้ลดระดับเสียง ส่วนสินค้าที่เกิดการสร้างปริมาณการค้าในหลายประเทศ ได้แก่ ปลาแซ่แข็ง ทองคำในลักษณะที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป ยูเรีย แคลโทดและส่วนประกอบของแคลโทด และของที่ทำด้วยเหล็กกล้า ส่วนสินค้าที่เกิดการหันเหทิศทางการค้า นั้น ก็แตกต่างกันไปตามแหล่งผลิตเช่นกัน โดยสินค้าที่เกิดการหันเหทิศทางการค้าในเกือบทุกประเทศ ได้แก่ สายอากาศ และเครื่องสะท้อนอากาศทุกชนิด ส่วนสินค้าที่เกิดการหันเหทิศทางการค้าในหลายประเทศ ได้แก่ ปลาแซ่แข็ง และตัวนำไฟฟ้าติดกับขั้วต่อ

ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการนำเข้าสินค้าของประเทศไทย ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย จากการศึกษาพบว่าสินค้าทุกชนิดมีความสัมพันธ์กับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานของแบบจำลองกราวิทัต ส่วนอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทยนั้นพบว่า มีความ

สัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการนำเข้าสินค้าหลายๆชนิด ซึ่งแสดงว่าสินค้าที่นำเข้าจากประเทศคู่ค้า สามารถนำมาใช้แทนสินค้าที่ผลิตเองในประเทศได้เป็นอย่างดี การบริโภคสินค้าจึงยังต้องพึ่งพิงสินค้าจากตลาดโลก

6.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากกระบวนการลดภาษีศุลกากรตามข้อตกลงของเขตการค้าเสรีอาเซียนยังไม่เสร็จสิ้น ดังนั้นจึงยังไม่สามารถสรุปผลที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน ว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นกับโครงสร้างการนำเข้าสินค้านั้น เป็นผลมาจากการจัดตั้ง AFTA จริงหรือไม่ การศึกษาผลกระทบดังกล่าว ในช่วงหลังจากที่กระบวนการลดภาษีได้สิ้นสุดลง จึงน่าที่จะให้ผลการศึกษาที่เหมาะสมมากกว่า แต่การวิเคราะห์แนวโน้มของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ยังพอที่จะมีประโยชน์อยู่บ้าง ในแง่ของการทำให้พอจะทราบถึงทิศทางของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม การทำการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคต ภายหลังจากที่กระบวนการลดภาษีได้สิ้นสุดลงก็นับได้ว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์เช่นกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, เขตการค้าเสรีอาเซียน (Asean Free Trade Area). กรุงเทพฯ : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์, 2535.

หน่วยวิจัยภาวะอุตสาหกรรม, เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมไทย. กรุงเทพฯ : ส่วนวิจัยฝ่ายวางแผนและกิจการสาขา ธนาคารไทยทุน จำกัด, 2536.

ภาษาอังกฤษ

Ann O. Krueger and Taketoshi Ito. Regionalism Versus Multilateral Trade Arrangement. New York : The University of Chicago press, 1997.

Alan Winter. Trade Flows and Trade Policy after '1962'. Cambridge University press, 1992.

Arthur I. Bloomfield. Essays in the History of International Trade Theory. Vermont : Edward Elgar Publishing Company, 1994.

Balassa Bella. Towards the Theory of Economic Integration. London : George Allen and Unwin, 1962.

Balassa Bella. Theory of Economic Integration. London : George Allen and Unwin, 1973.

Bo Sodersten and Geoffrey Reed. International Economics. New York : St. Martin's press, 1994.

David Greenaway and Thomas Hyclak. Economic Aspects of Regional Trading Arrangement. New York : Harvester Wheatsheaf, 1989.

El-Agra. The Theory and Measurements of International Economic Integration. Macmillan, 1989.

El-Agra. Economic Integration Worldwide. Macmillan, 1997.

Gujarati D.N.. Basic Econometrics. Third ed : McGill Hill Company, 1995.

Hans Linneman. An econometric study of international trade flows. Amsterdam : North Holland Publishing, 1966.

- John Black. Dictionary of Economics. London : Oxford University press, 1997.
- Johnson H.G.. The Economic Theory of Custom Union. London : George Allen And Unwin, 1962.
- Lipsey R.G.. The Theory of Custom Union : LSE. London : George Allen And Unwin, 1970.
- Mark S. Leclair. Regional Integration and Global Free Trade. U.S.A. : Ashgate Publish Limited, 1998.
- Meade J.. The Pure Theory of Custom Union. Amsterdam : North Holland, 1956.
- Miroslav N.J.. International Economics Integration. New York : Routledge, 1992.
- Robson P.. International Economic Integration. England : Penguin Books, 1972.
- Robson P.. The Economic of International Integration. New York : Routledge, 1998.
- Tinbergen J.. International Economic Integration. Amsterdam : Elsevier, 1972.
- Vanek J.. General Equilibrium of International Discrimination. The Case of Custom Union. Cambridge mass : Havard University press, 1965.
- Victoria Curzon. The Essentials of Economic Integration of EFTA Experience. Macmillan, 1974.
- Viner J.. The Custom Union Issue. London : Stevens and Sons Limited for the Carnegie Endowment for International Peace, 1950.
- Verdoorn P.J. and Meyer Zu Schlochtern. Trade Creation and Trade Diversion in the Common Market. Bruges, 1964.

บทความ

- Anne O. Krueger. "Free Trade Agreements Versus Custom Unions," Journal of Development Economics, 54 (1997) pp. 169-187.
- Anne O. Krueger. "Trade Creation and Trade Diversion under NAFTA," NBER Working Papers Series 7429 (1999)
- Balassa Bella. "Trade Creation and Trade Diversion in the European Common Market," Economic Journal 77 (1967) pp. 1-21.

- Balassa Bella. "Economic Integration Among Developing Countries in the World Economy," World Bank Reprint Series 30 (1976) pp. 37-55.
- Balassa Bella. "Intra-Industrial Trade and the Integration of Developing Countries in the World Economy," World Bank Reprint Series 113 (1976) pp.245-268.
- David Karemera, Wilbur I. Smith, Kalu Ojah and John A. Cole. "A gravity model analysis of the benefits of economic integration in the pacific rim," journal of economic integration 14 (September 1999) : pp. 347-367.
- ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT, Britain and Europe (1957)
- Hans C. Blomqvist, "ASEAN as a Model for Third World Regional Economic Co-operation?," ASEAN Economic Bulletin 10 (1993-1994) pp. 52-67.
- James Anderson, "A theoretical foundation of the gravity equation," American Economic Review (March 1979)
- Jeffrey Bergstrand "The gravity equation in international trade : some microeconomic foundation and empirical evidence," The Review of Economics Statistics (1985) : pp. 474-481.
- Johnson H.G., "Trade Diverting Custom Unions," Economic Journal 84 (September 1974) pp. 618-621.
- Lalith Prasanna Perera, "Trade Creation and Trade Diversion in the ASEAN Economic Integration," (Master's Thesis, Faculty of Economics, Thammasat University, 1998)
- Lloyd P.J., "3 by 3 Theory of Custom Unions," Journal of international Economics 12 (1982) pp. 41-63.
- Ooi Guat Tin, The ASEAN Preferential Trading Arrangements (PTA) an Analysis of Potential Effects on Intra-ASEAN Trade. Research Notes and Discussions Paper No. 26, Institute of Southeast Asian Studies ASEAN Economic Research Unit (1981)

ภาคผนวก ก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศไทย

ประเทศไทย	
ระบบการปกครอง	ประชาธิปไตย แบบรัฐสภา
พื้นที่	ประมาณ 513,115 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	กรุงเทพมหานคร
ประชากร	ประมาณ 60.7 ล้านคน
ศาสนา	พุทธ
ภาษา	ไทย
สกุลเงิน	บาท (baht)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณร้อยละ 4.3
GDP	ประมาณ 121.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 2,010 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ 1.6
สินค้าส่งออก	สิ่งทอ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ แผงวงจร IC และอะไหล่ อัญมณีและเครื่องประดับ ผลิตภัณฑ์รองเท้า
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ฮองกง จีน และประเทศมาเลเซีย
สินค้านำเข้า	เครื่องจักรอุตสาหกรรมและอะไหล่ แอสซี และตัวถังรถยนต์
แหล่งนำเข้าสินค้า	ประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา จีน มาเลเซีย สิงคโปร์ ไต้หวัน และประเทศเยอรมนี

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

ตารางที่ 5 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซีย	
ระบบการปกครอง	ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา
พื้นที่	ประมาณ 329,750 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	กัวลาลัมเปอร์
ประชากร	ประมาณ 23.3 ล้านคน
ศาสนา	ศาสนาอิสลาม พุทธ และศาสนาคริสต์
ภาษา	ภาษามาเลย์เป็นภาษาราชการ
สกุลเงิน	ริงกิต (Ringgit)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณร้อยละ 8.5
GDP	ประมาณ 89.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 3,380 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ 4.1
สินค้าส่งออก	ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ น้ำมันปาล์ม ยาง ดีบุก และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศสหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ฮองกง สหราชอาณาจักร ไทย และประเทศเยอรมนี
สินค้านำเข้า	เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ เคมีภัณฑ์ และอาหาร
แหล่งนำเข้าสินค้า	ประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ไต้หวัน เยอรมนี และประเทศเกาหลีใต้

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

ตารางที่ 6 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศฟิลิปปินส์

ประเทศฟิลิปปินส์	
ระบบการปกครอง	ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา
พื้นที่	ประมาณ 300,439 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	มะนิลา
ประชากร	ประมาณ 75.6 ล้านคน
ศาสนา	ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก และศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์
ภาษา	ภาษาอังกฤษ และภาษาตากาล็อก
สกุลเงิน	เปโซ (Peso)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณร้อยละ 3.9
GDP	ประมาณ 75.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 1,040 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ 6.7
สินค้าส่งออก	เซมิคอนดักเตอร์ เครื่องจักรกลที่ใช้ไฟฟ้าและชิ้นส่วน แผ่นไอซี เสื้อผ้าและสิ่งทอ น้ำมันมะพร้าว
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ฮองกง และประเทศเยอรมนี
สินค้านำเข้า	น้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องมือขนส่ง สิ่งทอ เคมีภัณฑ์
แหล่งนำเข้าสินค้า	ประเทศญี่ปุ่น ฮองกง ประเทศสหรัฐอเมริกา

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th

2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

ศูนย์วิจัยและบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์	
ระบบการปกครอง	ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา
พื้นที่	ประมาณ 636 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	สิงคโปร์
ประชากร	ประมาณ 4 ล้านคน
ศาสนา	ศาสนาพุทธ เต๋า และลัทธิขงจื้อ
ภาษา	ภาษาอังกฤษ จีนกลาง มาเลย์ และภาษาทมิฬ
สกุลเงิน	ดอลลาร์สิงคโปร์ (Singapore Dollar)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณร้อยละ 9.9
GDP	ประมาณ 92.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 24,740 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ 1.8
สินค้าส่งออก	เครื่องจักรและอุปกรณ์การขนส่ง น้ำมันเชื้อเพลิง เคมีภัณฑ์ และสินค้าอุตสาหกรรม อาหาร
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น มาเลเซีย ญี่ปุ่น ฮองกง ไทย และประเทศออสเตรเลีย
สินค้านำเข้า	เครื่องจักรและอุปกรณ์ วัตถุดิบที่ใช้ในการอุตสาหกรรม น้ำมันดิบ สินค้าอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ อาหาร เหล้าและยาสูบ
แหล่งนำเข้าสินค้า	ญี่ปุ่น ประเทศสหรัฐอเมริกา มาเลเซีย จีน ไต้หวัน อิหร่าน และประเทศซาอุดีอาระเบีย

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

ตารางที่ 8 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศลาว

ประเทศลาว	
ระบบการปกครอง	สังคมนิยม
พื้นที่	ประมาณ 236,800 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	นครเวียงจันทน์
ประชากร	ประมาณ 5.2 ล้านคน
ศาสนา	ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ
ภาษา	ภาษาลาวเป็นภาษาราชการ
สกุลเงิน	กีบ (Gip)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณร้อยละ 1.7
GDP	ประมาณ 5.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 290 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ 23.8
สินค้าส่งออก	เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องนุ่งห่ม ผลิตภัณฑ์ไม้ กาแฟ และดีบุก
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศเวียดนาม ไทย เยอรมนี และประเทศฝรั่งเศส
สินค้านำเข้า	เครื่องจักร อุปกรณ์การขนส่ง เชื้อเพลิง ยานพาหนะ
แหล่งนำเข้าสินค้า	ประเทศไทย ญี่ปุ่น เวียดนาม จีน และประเทศสิงคโปร์

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th

2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศบรูไน

ประเทศบรูไน	
ระบบการปกครอง	
พื้นที่	ประมาณ 5,765 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	บันดาร์เสรีเบกาวัน
ประชากร	ประมาณ 342,000 คน
ศาสนา	ศาสนาอิสลามนิกายสุหนี่ พุทธ และศาสนาคริสต์
ภาษา	ภาษามาเลย์เป็นภาษาราชการ
สกุลเงิน	ดอลลาร์บรูไน (Brunei Dollar)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	
GDP	ประมาณ 8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 26,060 ดอลลาร์สหรัฐ (1998)
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ 0.4 (1998)
สินค้าส่งออก	น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร เกาหลี ไทย สหรัฐอเมริกา ใต้หวัน และประเทศสิงคโปร์
สินค้านำเข้า	เครื่องจักรและอุปกรณ์การขนส่ง สัตว์มีชีวิต เคมีภัณฑ์
แหล่งนำเข้าสินค้า	ประเทศสิงคโปร์ สหราชอาณาจักร สวิตเซอร์แลนด์ ญี่ปุ่น มาเลเซีย ไทย และประเทศฝรั่งเศส

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศกัมพูชา

ประเทศกัมพูชา	
ระบบการปกครอง	ระบบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา
พื้นที่	ประมาณ 181,035 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	กรุงพนมเปญ
ประชากร	ประมาณ 12 ล้านคน
ศาสนา	ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ
ภาษา	ภาษาเขมรเป็นภาษาราชการ
สกุลเงิน	เรียล (Riel)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณร้อยละ 4
GDP	ประมาณ 3.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 260 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ - 0.2
สินค้าส่งออก	ไม้ซุง ยางพารา ถั่ว และข้าวโพด
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศญี่ปุ่น เวียดนาม สิงคโปร์ มาเลเซีย ไต้หวัน และประเทศไทย
สินค้านำเข้า	เครื่องจักรและอุปกรณ์ ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ สิ่งทอที่ทำด้วยฝ้ายและแพร ด้ายทำด้วยฝ้าย
แหล่งนำเข้าสินค้า	ประเทศญี่ปุ่น เวียดนาม สิงคโปร์ มาเลเซีย ไต้หวัน และประเทศไทย

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th

2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

ตารางที่ 11 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศพม่า

ประเทศพม่า	
ระบบการปกครอง	สังคมนิยม
พื้นที่	ประมาณ 676,577 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	กรุงย่างกุ้ง
ประชากร	ประมาณ 45.6 ล้านคน
ศาสนา	ศาสนาพุทธ (ร้อยละ 90)
ภาษา	ภาษาราชการที่ใช้มี 2 ภาษา ได้แก่ ภาษาพม่า และภาษาอังกฤษ
สกุลเงิน	จัต (Kyat)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณร้อยละ 6.2
GDP	ประมาณ 6.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 122 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ -0.1
สินค้าส่งออก	สินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์สัตว์และสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์ไม้
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศสิงคโปร์ จีน ไทย ฮองกง และประเทศญี่ปุ่น
สินค้านำเข้า	เชื้อเพลิง อุปกรณ์ขนส่ง ชิ้นส่วนอะไหล่ เครื่องจักรกล อุปกรณ์ก่อสร้าง
แหล่งนำเข้าสินค้า	ประเทศญี่ปุ่น จีน ไทย สิงคโปร์ และประเทศมาเลเซีย

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th

2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศอินโดนีเซีย

ประเทศอินโดนีเซีย	
ระบบการปกครอง	ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา
พื้นที่	ประมาณ 1,919,317 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	จกาทาร์
ประชากร	ประมาณ 210.4 ล้านคน
ศาสนา	ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติ และศาสนาอื่นที่ประชาชนนับถือ ได้แก่ศาสนาคริสต์นิกาย โรมันคาทอลิก ศาสนาพุทธ และศาสนาฮินดู
ภาษา	ภาษาราชการที่ใช้มี 2 ภาษา ได้แก่ ภาษานาฮาซา และภาษามาเลย์
สกุลเงิน	สกุลเงินรูเปีย (Rupiah)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณร้อยละ 4.8
GDP	ประมาณ 153.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 570 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ 11
สินค้าส่งออก	น้ำมันเชื้อเพลิง สิ่งทอ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์ไม้ ก๊าซธรรมชาติ
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศญี่ปุ่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ และประเทศเกาหลี
สินค้านำเข้า	เครื่องจักร เคมีภัณฑ์ แร่ธาตุ ยานพาหนะ เครื่องบินและ เสื้อผ้าและสิ่งทอ
แหล่งนำเข้าสินค้า	สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ เกาหลี ไต้หวัน จีน

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

ตารางที่ 13 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศเวียดนาม

ประเทศเวียดนาม	
ระบบการปกครอง	สังคมนิยม
พื้นที่	ประมาณ 331,033 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	กรุงฮานอย
ประชากร	ประมาณ 78.5 ล้านคน
ศาสนา	ศาสนาพุทธนิกายมหายาน (40 %) และศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก (40 %)
ภาษา	ภาษาเวียดนามเป็นภาษาราชการ
สกุลเงิน	ดอง (Dong)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณร้อยละ 6.8
GDP	ประมาณ 31.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 390 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ 4
สินค้าส่งออก	น้ำมันดิบ ข้าว ผลิตภัณฑ์อาหารทะเล ถ่านหิน ยางธรรมชาติ ไม้ กาแฟ ชา ถั่ว สินค้าหัตถกรรม อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศสิงคโปร์ ญี่ปุ่น ฮองกง จีน ไต้หวัน และประเทศอังกฤษ
สินค้านำเข้า	รถแทรกเตอร์ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม รถบรรทุก รถจักรยานยนต์ เหล็ก น้ำมัน ก๊าซ ยางรถยนต์ ปุ๋ย เหม ฝ้าย ยา สิ่งทอ น้ำตาล และอาหาร
แหล่งนำเข้าสินค้า	ประเทศสิงคโปร์ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ไต้หวัน ฮองกง และประเทศฝรั่งเศส

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

ตารางที่ 14 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศจีน

ประเทศจีน	
ระบบการปกครอง	สังคมนิยม
พื้นที่	ประมาณ 9,600,000 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	กรุงปักกิ่ง
ประชากร	ประมาณ 1.3 พันล้านคน
ศาสนา	ศาสนาพุทธ ขงจื้อ เต๋า อิสลาม คริสต์
ภาษา	ภาษาจีนกลางเป็นภาษาราชการ
สกุลเงิน	หยวน (Yuan)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณร้อยละ 7.9
GDP	และมีผลิตภัณฑ์ประชาชาติรวมประมาณ 1.1 ล้านล้าน
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 840 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ 1.81
สินค้าส่งออก	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ เครื่องส่งวิทยุ โทรศัพท์ สมาร์ทโฟน เสื้อผ้าแบบสเวตเตอร์ หรือเสื้อกั๊ก ของเล่นประเภทหุ่นจำลอง รองเท้าหนัง
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศสหรัฐอเมริกา ฮองกง ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร และไต้หวัน
สินค้านำเข้า	แผงวงจรไฟฟ้า น้ำมันดิบ ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ เครื่องรับโทรทัศน์และส่วนประกอบ เครื่องจักรที่ทำงานเป็นเอกเทศ
แหล่งนำเข้าสินค้า	ประเทศญี่ปุ่น ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ เยอรมนี และฮ่องกง

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th
2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

ตารางที่ 15 ข้อมูลพื้นฐานของไต้หวัน

ไต้หวัน	
ระบบการปกครอง	ประชาธิปไตย
พื้นที่	ประมาณ 36,000 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	ไทเป
ประชากร	ประมาณ 22.64 ล้านคน
ศาสนา	ศาสนาพุทธนิกายมหายาน ลัทธิเต๋า และศาสนาคริสต์
ภาษา	ภาษาจีนกลางเป็นภาษาราชการ
สกุลเงิน	ดอลลาร์ไต้หวัน (Taiwanese Dollar)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณร้อยละ 1.8
GDP	ประมาณ 524.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 23,200 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ 2
สินค้าส่งออก	อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรกล เครื่องมือการสื่อสาร
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศญี่ปุ่น เยอรมนี สิงคโปร์ ฮองกง และประเทศสหรัฐอเมริกา
สินค้านำเข้า	ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร น้ำมันดิบ เคมีภัณฑ์ อาหารและเครื่องดื่มบรรจุภาชนะ รถยนต์ เหล็กและเหล็กกล้า ทองคำ
แหล่งนำเข้าสินค้า	ประเทศญี่ปุ่น เยอรมนี สิงคโปร์ ฮองกง และประเทศสหรัฐอเมริกา

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

ตารางที่ 16 ข้อมูลพื้นฐานของสหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักร	
ระบบการปกครอง	ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา
พื้นที่	ประมาณ 242,000 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	ลอนดอน
ประชากร	ประมาณ 59.7 ล้านคน
ศาสนา	ศาสนาคริสต์นิกายแองกลิกัน (Anglican)
ภาษา	ภาษาอังกฤษ
สกุลเงิน	ปอนด์สเตอร์ลิง (Pound Sterling)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณร้อยละ 3
GDP	ประมาณ 1.4 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 24,500 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ 1.8
สินค้าส่งออก	เครื่องจักร อุปกรณ์การขนส่ง ผลิตภัณฑ์เคมี น้ำมัน สินค้าอุตสาหกรรม เคมีภัณฑ์ และสินค้ากึ่งสำเร็จรูป
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป โดยเฉพาะประเทศเยอรมนี ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ และ ประเทศสหรัฐอเมริกา
สินค้านำเข้า	สินค้ากึ่งอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรม เครื่องจักร อาหารสัตว์ สินค้าบริโภค
แหล่งนำเข้าสินค้า	ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป โดยเฉพาะประเทศเยอรมนี ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ และ ประเทศสหรัฐอเมริกา

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

ตารางที่ 17 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกา	
ระบบการปกครอง	ประชาธิปไตยแบบรัฐสภา
พื้นที่	ประมาณ 9,372,614 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง	วอชิงตัน ดี. ซี.
ประชากร	ประมาณ 281.6 ล้านคน
ศาสนา	ศาสนาคริสต์ ลัทธิศาสนาของพวกยิว อิสลามและศาสนาพุทธ
ภาษา	ภาษาอังกฤษ
สกุลเงิน	ดอลลาร์ (Dollar)
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ	ประมาณร้อยละ 5.2
GDP	ประมาณ 9.9 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ
รายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคน	ประมาณ 34,260 ดอลลาร์สหรัฐ
อัตราเงินเฟ้อ	ประมาณร้อยละ 2
สินค้าส่งออก	สินค้าทุน รถยนต์ สินค้าอุตสาหกรรม วัตถุดิบ สินค้าบริโภค และสินค้าเกษตร
แหล่งส่งออกสินค้า	ประเทศแคนาดา ญี่ปุ่น เม็กซิโก และยุโรปตะวันตก
สินค้านำเข้า	เครื่องจักร รถยนต์ สินค้าบริโภค วัตถุดิบทางอุตสาหกรรม
แหล่งนำเข้าสินค้า	ประเทศแคนาดา ญี่ปุ่น เม็กซิโก และยุโรปตะวันตก

ที่มา 1) www.dft.moc.go.th2) worldbank.org

หมายเหตุ ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลในปี 2000

ภาคผนวก ข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศอินโดนีเซีย

ตัวแปร	030379	240220	310210	392690	481190	852990
1. ค่าคงที่ (C)	4.49 (0.28)	-124.33 (-1.89)***	-30.66 (-1.10)	-151.25 (9.66)*	-53.04 (-2.45)**	-152.97 (-4.51)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	0.13 (0.20)	4.72 (1.52)****	1.30 (1.09)	5.79 (8.76)*	2.72 (3.07)*	5.72 (3.69)*
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	-0.12 (6.86)	-1.84 (-1.28)***	-0.20 (-0.69)	0.36 (1.64)***	1.60 (5.02)*	0.10 (0.12)***
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-4.37 (-6.86)*	-6.59 (-1.51)***	-3.90 (-3.04)*	-5.59 (-5.68)***	-1.33 (-1.35)*	-6.95 (-2.18)***
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	2.48 (0.10)***	5.06 (0.03)**	3.05 (0.05)**	3.78 (0.04)**	2.07 (0.17)****	0.83 (0.57)*
Adjust R	0.74	0.52	0.45	0.91	0.77	0.83
ค่าสถิติ D.W.	1.48	1.40	0.92	1.05	1.35	0.57

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ตารางที่ 19 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศมาเลเซีย

ตัวแปร	270900	271000	030379	240220	310210	392690
1. ค่าคงที่ (C)	-37.44 (-4.17)*	54.96 (0.83)	-66.39 (-1.51)***	-188.01 (-4.05)*	-52.90 (-1.26)***	-97.05 (-4.60)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	2.60 (6.63)*	1.90 (0.68)	3.29 (1.76)***	7.19 (3.85)*	2.55 (1.43)***	3.38 (3.67)*
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	-0.12 (-1.28)***	-0.92 (-1.30)***	0.45 (0.96)	-0.66 (-1.74)***	-0.80 (-0.16)	-0.15 (-0.67)
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-2.02 (-4.74)*	-2.38 (-0.97)	-0.79 (-0.45)	-6.57 (-4.29)*	-1.61 (-0.81)	-7.77 (-7.74)*
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	0.94 (0.46)	2.13 (0.14)***	7.32 (0.0039)*	12.01 (0.0050)*	15.60 (0.0004)*	23.14 (0.00)*
Adjust R	0.67	0.04	0.14	0.70	0.23	0.88
ค่าสถิติ D.W.	2.00	1.39	0.88	0.78	0.13	0.57

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ตารางที่ 20 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศมาเลเซีย (ต่อ)

ตัวแปร	710812	732690	761699	852520	852990	854451
1. ค่าคงที่ (C)	-96.84 (-2.64)*	11.46 (0.38)	-85.33 (-6.28)*	-126.97 (-3.81)**	-175.29 (6.30)*	-189.36 (8.05)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	2.60 (6.63)*	1.90 (0.68)	3.29 (1.76)***	7.19 (3.85)*	2.35 (1.43)*	3.38 (3.67)*
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	-0.15 (-0.38)	-0.52 (-1.65)*	-0.18 (-1.24)***	-0.79 (-2.21)*	-0.52 (-1.73)	0.26 (1.16)***
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-2.07 (-1.22)***	-8.56 (-6.06)***	-10.00 (-13.77)*	-7.17 (-5.36)**	-0.29 (-0.22)***	-4.29 (-4.18)*
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	1.34 (0.30)	18.28 (0.00)*	2.71 (0.08)***	0.81 (0.54)	1.90 (0.16)****	8.89 (0.01)*
Adjust R	0.37	0.71	0.95	0.77	0.74	0.88
ค่าสถิติ D.W.	1.69	0.41	1.37	1.72	1.63	1.26

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ตารางที่ 21 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศฟิลิปปินส์

ตัวแปร	030379	310210	392690	740311	852990	854451
1. ค่าคงที่ (C)	18.81 (0.44)	50.40 (1.15)	75.12 (3.10)*	-229.24 (-9.09)*	-199.72 (-5.82)*	-150.83 (-2.84)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	0.41 (0.22)	2.45 (1.34)****	2.96 (2.80)*	9.06 (8.20)*	7.74 (5.59)*	5.55 (2.58)**
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	0.21 (0.38)	-0.64 (-1.48)****	-0.30 (-1.24)****	1.24 (3.80)*	-0.12 (-0.36)*	-0.57 (3.44)*
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเศ	-4.67 (-2.06)**	-6.79 (-4.05)*	-3.37 (-3.06)*	-4.89 (-3.36)*	-5.54 (-4.07)*	-7.60 (-3.44)*
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	1.35 (0.31)	1.49 (0.28)	11.50 (0.00)*	3.82 (0.04)**	2.60 (0.14)****	6.96 (0.01)*
Adjust R	0.32	0.61	0.46	0.60	0.84	0.72
ค่าสถิติ D.W.	0.95	1.20	0.80	1.70	1.54	0.62

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ตารางที่ 22 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสิงคโปร์

ตัวแปร	847330	271000	030379	240220	392690
1. ค่าคงที่ (C)	-183.61 (-5.47)*	-5.17 (-0.45)	-117.56 (2.71)*	-19.06 (-2.23)**	-82.34 (-8.85)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	8.28 (1.46)*	1.28 (2.58)*	6.69 (2.71)*	1.69 (4.55)*	3.38 (8.31)*
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	-0.30 (-0.36)	0.01 (0.15)	0.34 (0.57)	-0.03 (-0.37)	0.09 (0.91)
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-1.81 (-1.59)	-2.00 (-3.70)*	-9.54 (-3.55)	-2.12 (-5.24)*	-4.17 (-9.41)*
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	1.01 (0.43)	19.72 (0.00)*	15.56 (0.00)*	3.01 (0.05)*	6.02 (0.0048)*
Adjust R	0.62	0.5	0.46	0.64	0.94
ค่าสถิติ D.W.	2.24	0.55	0.59	1.65	1.21

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ตารางที่ 23 ผลการศึกษาการนำเข้าสู่สินค้าจากประเทศสิงคโปร์ (ต่อ)

ตัวแปร	481190	710812	732690	740311	761699
1. ค่าคงที่ (C)	14.55 (0.23)	-49.21 (-1.53)	-56.54 (-4.48)*	-195.77 (-2.65)**	-74.64 (-9.08)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	1.14 (0.44)	2.91 (2.16)**	2.23 (4.04)*	8.41 (2.42)**	2.89 (7.99)*
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	-0.78 (-1.38)****	0.66 (1.94)***	-0.29 (-2.20)**	0.70 (0.65)	-0.01 (-0.17)
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-7.69 (-3.70)*	-2.41 (-1.83)***	-4.80 (-7.98)*	-0.15 (-0.03)	-5.25 (-12.40)*
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	0.98 (0.46)	7.68 (0.0042)*	7.60 (0.0017)*	8.29 (0.0060)*	1.24 (0.34)
Adjust R	0.60	0.51	0.89	0.59	0.96
ค่าสถิติ D.W.	1.62	1.07	1.00	0.63	1.76

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ตารางที่ 24 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสิงคโปร์ (ต่อ)

ตัวแปร	852520	852990	854451
1. ค่าคงที่ (C)	-102.60 (-5.92)*	-98.82 (-3.82)*	-84.58 (-5.54)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	4.50 (5.94)*	4.97 (4.39)*	4.00 (5.99)*
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	(-0.51) (-2.77)	0.40 (0.17)	0.02 (0.13)
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-2.01 (-2.43)*	-1.88 (-1.52)****	-0.27 (-0.37)
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	0.67 (0.61)	2.44 (0.09)***	4.13 (0.02)*
Adjust R	0.84	0.53	0.75
ค่าสถิติ D.W.	1.74	1.45	1.25

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ตารางที่ 25 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศจีน

ตัวแปร	270900	271000	030379	310210	392690	481190
1. ค่าคงที่ (C)	77.83 (3.38)*	23.86 (0.72)	-72.73 (-1.69)**	-78.16 (-5.31)*	-36.54 (-1.50)**	-38.09 (-2.44)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	2.45 (2.48)**	0.28 (0.20)	2.83 (1.52)**	3.64 (5.22)*	1.12 (1.06)	1.73 (2.53)*
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	0.06 (0.36)	-0.30 (-0.97)	4.10 (1.99)**	0.35 (0.86)	-0.08 (0.33)	-0.01 (-0.02)*
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-0.07 (-0.09)	-3.98 (-2.93)*	-0.50 (-0.89)	-0.27 (-0.25)	-6.47 (-5.60)*	-2.04 (-2.74)
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	1.29 (0.43)	6.14 (0.01)*	3.05 (0.06)**	0.17 (0.93)	6.76 (0.0030)*	0.60 (0.66)
Adjust R	0.61	0.47	0.46	0.87	0.72	0.63
ค่าสถิติ D.W.	1.47	1.01	1.32	3.84	0.81	1.62

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ตารางที่ 26 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศจีน (ต่อ)

ตัวแปร	732690	740311	761699	852520	852990	854451
1. ค่าคงที่ (C)	-35.33 (-1.07)	-26.59 (-0.55)	-79.21 (-4.55)*	-131.24 (-2.92)*	-160.70 (-6.94)*	-24.65 (-0.84)
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	0.30 (0.21)	0.67 (0.33)	2.87 (3.74)*	5.22 (2.68)*	6.61 (6.52)*	0.54 (0.42)
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	0.34 (0.77)	0.31 (0.55)	0.28 (1.51)****	-0.30 (-0.52)	0.05 (0.21)	0.36 (1.16)*
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-11.13 (-5.95)*	-6.01 (-2.31)**	-5.97 (-6.66)*	-4.32 (-1.78)***	-3.01 (-2.73)*	-6.89 (-4.95)
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	3.22 (0.06)**	1.08 (0.45)	3.14 (0.05)**	2.21 (0.15)****	2.42 (0.09)***	6.96 (0.0031)*
Adjust R	0.75	0.44	0.86	0.63	0.82	0.68
ค่าสถิติ D.W.	1.34	2.38	1.70	0.65	1.34	0.96

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ตารางที่ 27 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากไต้หวัน

ตัวแปร	847330	030379	392690	481190	732690
1. ค่าคงที่ (C)	-28.62 (-0.75)	-68.12 (-0.84)	-90.13 (7.35)*	-49.21 (-2.21)**	-81.57 (-6.82)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	2.08 (4.27)****	5.46 (1.64)	3.84 (7.17)*	1.69 (1.74)***	3.43 (6.56)*
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	-0.05 (-0.12)**	0.62 (0.72)	0.16 (1.25)****	0.03 (0.15)	0.42 (3.31)*
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-2.72 (-1.74)	-14.37 (-3.81)*	-3.28 (-5.63)*	-5.31 (-5.01)*	-2.79 (-4.90)*
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	1.35 (0.30)	5.02 (0.04)**	2.46 (0.09)***	0.49 (0.74)	1.55 (0.23)
Adjust R	0.17	0.67	0.89	0.71	0.87
ค่าสถิติ D.W.	1.94	0.59	1.35	2.13	1.17

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ตารางที่ 28 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากไต้หวัน (ต่อ)

ตัวแปร	740311	761699	852520	852990	854451
1. ค่าคงที่ (C)	1.66 (0.04)	-93.69 (-13.00)*	-97.7 (-4.58)*	-113.61 (4.94)*	-112.27 (-5.28)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	1.68 (1.19)	3.71 (11.77)*	4.74 (5.08)*	5.78 (5.75)*	4.92 (5.29)*
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	-0.74 (-1.89)***	0.17 (2.21)**	0.09 (0.42)	0.32 (1.31)****	0.53 (2.33)*
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-8.17 (-4.67)*	-4.76 (-18.86)*	-1.36 (-1.33)***	-3.85 (-3.52)*	-1.52 (-1.50)****
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	1.03 (0.45)	2.64 (0.07)***	1.06 (0.41)	2.12 (0.13)****	7.26 (0.0021)*
Adjust R	0.67	0.97	0.61	0.67	0.76
ค่าสถิติ D.W.	2.12	1.59	1.07	0.62	0.60

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ตารางที่ 29 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากสหราชอาณาจักร

ตัวแปร	847330	271000	030379	240220	392690	481190
1. ค่าคงที่ (C)	-105.02 (-5.07)*	-68.01 (-1.39)***	3.78 (0.14)	-33.89 (-3.41)*	-28.67 (-4.05)*	-59.27 (-2.46)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	5.92 (6.53)*	2.37 (1.13)	0.33 (0.29)	1.59 (3.67)*	1.48 (4.81)*	2.35 (2.25)**
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	0.15 (0.67)*	0.21 (0.62)	-0.45 (-1.64)***	0.50 (0.49)	0.02 (0.33)	-0.52 (-2.00)**
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-8.24 (-8.35)	-5.77 (-4.14)	-0.11 (-0.09)	-2.50 (-5.28)*	-1.80 (-5.34)*	-3.77 (-3.27)*
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	1.39 (0.29)	2.04 (0.20)****	0.24 (0.91)	1.44 (0.27)	4.22 (0.01)***	1.35 (0.30)
Adjust R	0.82	0.77	0.16	0.80	0.84	0.63
ค่าสถิติ D.W.	1.94	1.03	2.24	1.39	1.75	1.01

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากสหราชอาณาจักร (ต่อ)

ตัวแปร	732690	740311	761699	852520	852990	854451
1. ค่าคงที่ (C)	-50.19 (-2.25)**	-157.2-19 (-3.63)*	-4.019 (-2.06)**	-134.41 (-4.19)*	-98.68 (-6.96)*	-85.62 (-4.03)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	2.32 (2.39)*	6.70 (3.46)*	1.53 (1.79)***	5.26 (3.75)*	4.60 (7.42)*	4.37 (4.71)*
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	0.22 (0.94)	-0.20 (-0.51)	-0.01 (-0.05)	0.25 (0.73)	-0.04 (-0.28)	-0.04 (-0.20)
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-1.74 (-1.64)***	-1.06 (-0.39)	-4.42 (-4.75)*	-5.08 (-3.33)*	-0.30 (-0.45)	-2.48 (-2.45)**
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	6.78 (0.0029)*	1.60 (0.30)	4.61 (0.01)*	0.33 (0.84)	1.08 (0.40)	3.99 (0.02)*
Adjust R	0.50	0.69	0.70	0.71	0.79	0.55
ค่าสถิติ D.W.	1.25	1.71	1.30	2.27	1.85	1.30

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 ผลการศึกษาการนำเข้าสินค้าจากประเทศสหรัฐอเมริกา

ตัวแปร	847330	271000	030379	240220	310210
1. ค่าคงที่ (C)	-2.07 (-0.08)	-126.34 (-1.57)***	-63.15 (1.43)****	-93.43 (-3.95)*	-20.60 (-0.62)
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	1.26 (1.24)****	4.40 (1.33)****	3.39 (1.43)****	4.37 (4.26)*	1.11 (0.78)
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	-0.14 (-0.56)	-0.29 (-0.39)	0.58 (1.01)	0.15 (0.62)	0.16 (0.70)
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-4.12 (-3.73)*	-8.16 (-2.75)*	-2.30 (-0.89)	-0.04 (-0.04)	-2.29 (-2.18)**
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	1.04 (0.42)	2.45 (0.20)****	2.21 (0.11)***	2.20 (0.12)***	10.75 (0.0026)*
Adjust R	0.45	0.62	0.16	0.60	0.50
ค่าสถิติ D.W.	1.58	1.76	0.69	1.31	0.62

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ตารางที่ 32 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสหรัฐอเมริกา (ต่อ)

ตัวแปร	392690	481190	710812	732690	740311
1. ค่าคงที่ (C)	-45.75 (-5.60)*	-98.02 (-3.48)*	-50.62 (-1.27)****	-36.33 (-2.40)*	-229.24 (-9.09)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	2.02 (5.67)*	3.32 (2.69)*	2.17 (1.26)****	1.78 (2.69)*	9.06 (8.20)*
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	0.01 (0.19)	0.02 (0.08)	-0.29 (-0.75)	0.24 (1.50)****	1.24 (3.80)*
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-3.37 (-8.66)*	-8.05 (-6.00)*	-3.06 (-1.88)**	-1.85 (-2.57)*	-4.89 (-3.80)*
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	13.26 (0.0001)*	4.83 (0.01)*	0.99 (0.45)	1.72 (0.20)****	4.07 (0.03)**
Adjust R	0.92	0.80	0.44	0.56	0.90
ค่าสถิติ D.W.	0.97	1.28	1.22	1.67	0.92

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ตารางที่ 33 ผลการศึกษากรณีการนำเข้าสินค้าจากประเทศสหรัฐอเมริกา (ต่อ)

ตัวแปร	761699	852520	852990	854451
1. ค่าคงที่ (C)	-57.52 (-3.44)*	-40.74 (-4.56)*	-86.56 (-4.81)*	-102.27 (-3.63)*
2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่อรายได้ประชาชาติ	1.69 (2.31)**	1.94 (4.97)*	4.72 (5.99)*	4.66 (5.86)*
3. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราเงินเฟ้อ	0.15 (0.88)	2.53 (5.95)	0.44 (2.30)**	0.40 (2.05)
4. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าสินค้า ต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ	-8.47 (-10.65)*	-0.06 (-0.63)*	-3.77 (-4.40)*	-0.69 (-0.80)**
5. ค่าสถิติ Chow ความน่าจะเป็น	4.61 (0.01)*	0.37 (0.82)	5.90 (0.0053)*	1.75 (0.19)****
Adjust R	0.92	0.90	0.72	0.76
ค่าสถิติ D.W.	1.21	1.21	0.66	0.62

หมายเหตุ

* หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99 %

** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

*** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 %

**** หมายถึง มีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่น 80 %

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นาย พัตเนตร รามางกูร เกิดเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2519 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2541 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2542

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย